

**วารสาร มจร ยศสุนทรปริทรรศน์
(Journal of MBU Yotsunthon Review)**

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2567)

ISSN: 3057-0298 (Print)

ISSN: 3057-0360 (Online)

**มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร**

วารสาร มจร ยศสุนทรปริทรรศน์

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

174 หมู่ 3 ถนนวารีราชเดช ตำบลทุ่งแต่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร 35000

ขอบเขตการตีพิมพ์

วารสาร มจร ยศสุนทรปริทรรศน์ เป็นวารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
รับตีพิมพ์บทความวิจัย บทความวิชาการ และบทความหนังสือ สาขาวิชาพุทธศาสนา
ศาสนาต่างๆ ปรัชญา วัฒนธรรม ภาษา การศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคม
วิทยาและมานุษยวิทยา และสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ตลอดทั้งบทความสหวิทยาการด้าน
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วัตถุประสงค์

- เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความหนังสือ และ
บทความวิชาการประเภทอื่นๆ ของนักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป
- เพื่อนำเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตามหลักการศึกษ
เชิงพุทธศาสนาและศาสตร์ต่างๆ
- เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและผลงานวิชาการด้าน
สังคมศาสตร์ โดยเน้นศาสนา ปรัชญา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ที่ปรึกษา

พระธรรมวชิรจินดาภรณ์, รศ.ดร.

พระศรีวิจิรวาทิ, ผศ.ดร.

พระมหาจรัญญู ปโยโค, ผศ.

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

พระมหาวิรุฑ วิโรจโน, ผศ.ดร. ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร (รภ.)

บรรณาธิการ

ดร.กัณฑ์ ศรีห้ำ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พระมหานพรัตน์ ขนติธมโม

นายเอกพงศ์ พัฒนากุล

นายวัชรพงษ์ โสภางจร

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ

นักวิชาการอิสระ

ศาสตราจารย์ ดร.ปฐม หงส์สุวรรณ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.อำพล บุตดาสาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.จิณฉวีตร ปะโคทั้ง

นักวิชาการอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ กุลบุญญา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวัฒน์ เส้นทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา

นโยบายการประเมินบทความ

ต้นฉบับที่ตีพิมพ์ในวารสารเล่มนี้ ได้รับการตรวจสอบมาตรฐาน กลั่นกรองคุณภาพทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะสาขาวิชา ไม่น้อยกว่า 3 คน และสงวนสิทธิ์ตามกฎหมายไทย การจะนำไปเผยแพร่จะต้องได้รับอนุญาตจากกองบรรณาธิการเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น อนึ่งผลงานวิจัยหรือบทความวิชาการที่ปรากฏในวารสารนี้ เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนมิใช่ความคิดเห็นของผู้จัดทำ จึงมิใช่ความรับผิดชอบของวารสาร มจร ยศสุนทรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยราชภัฏวิบูลย์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

กำหนดเผยแพร่

กำหนดออกเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน), ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม) และฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม)

บทบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ได้ดำเนินการจัดทำวารสารวิชาการในชื่อ วารสาร มจร ยศสุนทรปริทรรศน์ (Journal of MBU Yotsunthon Review) เป็นวารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งวารสารเล่มนี้เป็นปีที่ 1 ฉบับที่ 2 โดยมีกำหนดออกตีพิมพ์เผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถาบัน โดยมีความประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพวารสารให้เข้าสู่ฐานข้อมูล TCI และให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ โดยเปิดรับตีพิมพ์บทความวิจัย บทความวิชาการ และบทวิจารณ์หนังสือ สาขาวิชาพุทธศาสนา ศาสนาต่าง ๆ ปรัชญา วัฒนธรรม ภาษา การศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ตลอดทั้งบทความสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสู่สาธารณชน อนึ่งการพิจารณาตรวจผลงานทางวิชาการหากมีข้อเสนอแนะที่ต้องปรับแก้ไขให้กับเจ้าของผลงาน ทางกองบรรณาธิการจะดำเนินการส่งให้เจ้าของผลงานปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และความคิดเห็นจากบทความวิชาการหรือรายงานการวิจัยแต่ละเรื่องที่น่าเสนอในวารสารฉบับนี้เป็นความเห็นจากผู้เขียน กองบรรณาธิการมีหน้าที่จัดพิมพ์และเผยแพร่เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการแก่สังคมเท่านั้น

กองบรรณาธิการวารสาร มจร ยศสุนทรปริทรรศน์ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาอ่านประเมินและพิจารณากลับกรองบทความ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขผลงานทางวิชาการให้มีคุณภาพก่อนตีพิมพ์ภายในวารสารต่อไป

ดร.กนต์ ศรีหาล้า

บรรณาธิการ

สารบัญ

ที่	เรื่อง	หน้า
1	การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี (Development of Spelling Skills Using Thai Language Learning Exercises for Grade 3 Students at Ban Katiat School Songkorn Subdistrict Photichai District Ubonrachathani Province) สนอง หินอ่อน, พีรพงษ์ แสนสิ่ง, วีรพงษ์ พิจารณ์.....	1
2	การพัฒนาทักษะการเขียนคำสะกดคำยากโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร (The Development of Difficult Spelling Skills Using a Spelling Practice Set for Primary School Students at Nonpratai School Kut Chum District Yasothon Province) นุชจรี เวฬุวนารักษ์, ญัฐพิชญา สองเมือง, พระมหานพรัตน์ ขนดิธมโม...	14
3	การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาสะไมย์ ตำบลนาสะไมย์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร (Developing Writing Skills in Thai Using the Writing Skill Set Thai Language of 3th Year Students of Ban Na Samai School Ban Na Samai Sub-District Mueng District Yasothon Province) ชรรศพร เคยชิน, วิภาชน์ เทศน์ธรรม, พีรพงษ์ แสนสิ่ง.....	29
4	การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง : กรณีศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร (A Development of Authentic Assessment Model : A Case Study Faculty of Education Yasothon Buddhist College) วรวัรัตน์ พันผาด, พระมหาจิรายุทธ ปโยโค, ญัฐพล จินดาร์มย์.....	44

ที่	เรื่อง	หน้า
5	การพัฒนาทักษะด้านการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนศรีธรรมวิทยา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (The Development of Royal Word Writing Skills of Primary School Students Srithamwitthaya School, Mueang District, Yasothon Province) พีรพงษ์ แสนสิ่ง, พระครูวาปีธรรมวิโรจน์, กัญฉฐิกา วงศ์น้ำคำ.....	57
6	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร (Factors Affecting the Teaching Practices of Students Faculty of Education Thai Language Teaching Program Yasothon Buddhist College) จิรัชญา ทองใบ, ไกรเทพ ผลจันทร์, พระมหาศุภชัย ญาณธีโร.....	71
7	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร (Factors Affecting the Teaching Practices of Students in the Faculty of Education Thai Language Teaching Program Yasothon Buddhist College) จิรัชญา คำแสน, พระมหานพรัตน์ ขนติธมโม, พีรพงษ์ แสนสิ่ง.....	87
8	บทบาทของพุทธศาสนาในการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (The Role of Buddhism in Reducing Social Inequality) พระมหาวิรุฑ วิโรจโน.....	101

การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ไทร
จังหวัดอุบลราชธานี

Development of Spelling Skills Using Thai Language Learning Exercises
for Grade 3 Students at Ban Katiat School Songkorn Subdistrict
Photichai District Ubonrachathani Province

สนอง หินอ่อน

Sanong Hin-on

พีรพงษ์ แสนสิง

Pirapong Saensing

วีรพงษ์ พิจารณ*

Werapong Pijarn*

e-mail: Sanong2022@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การสอนทางด้านศึกษาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด โดยใช้แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณแบบ กึ่งทดลอง ใช้กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน จำนวน 25 คน เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาประสิทธิภาพ ของแบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สามารถหาประสิทธิภาพได้ 81.30/82.04 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ผลการเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย พบว่า หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

คำสำคัญ : การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำ, นักเรียนชั้นปีที่ 3,
แบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

Abstract

This research study is part of classroom research aimed at improving teaching and learning skills in education. The research objectives are to develop and compare the spelling achievement of third-grade students at Ban katiat School by using Thai language exercises focused on spelling. A quasi-experimental quantitative research method was employed, with a target group of 25 students. The study compared pre-test and post-test results using an 80/80 efficiency criterion. The research findings revealed that the development of the Thai language learning exercises achieved an efficiency score of 81.30/82.04, meeting the set criterion of 80/80. The comparison of learning outcomes showed that the post-test scores were significantly higher than the pre-test scores at the .05 level.

Keywords : Development of spelling skills, Student grade 3,
Thai Language Learning exercises

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน คนไทยจะต้องทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา หมั่นฝึกฝนให้มีทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ดังนั้นภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มที่มุ่งส่งเสริมทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ดังนี้

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจ บทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกรักคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

จากเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ครูต้องสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น คือผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะพื้นฐานให้สัมพันธ์กันทั้ง 5 ด้าน คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม ทักษะการเขียนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาไทยมากเพราะเป็นการถ่ายทอดความคิด เป็นการพัฒนาทางความคิด สติปัญญา และทัศนคติ การเขียนที่ดีสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้เรียนสามารถสร้างเสริมประสบการณ์ได้ตั้งแต่เริ่มเข้ามาอยู่ในระบบการศึกษาในโรงเรียนโดยครูผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้องทำให้ผู้เรียนมีทักษะทั้ง 4 ด้าน คือการฟังพูด อ่าน และเขียนสัมพันธ์กัน (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2538) และเนื่องจากลักษณะของภาษาไทยที่มีพยัญชนะ 44 ตัว แต่มีเสียงเพียง 21 เสียงทำให้คำภาษาไทยมี

เสียงพ้องกัน แต่มีความหมายต่างกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งถ้าจำหลักเกณฑ์ในการเขียนไม่ได้ ก็มักจะเขียนสะกดคำผิดใช้คำไม่ถูกต้องทำให้ความหมายผิดไป สื่อสารกันไม่เข้าใจ โดยสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเขียนสะกดคำผิดอาจเนื่องมาจากมีประสบการณ์ผิด การไม่ทราบความหมายที่แท้จริงของคำที่เขียน การออกเสียงผิด การเดา (สุนันทา ไสร็จ, 2538) และครูมักละเลยเมื่อพบว่า นักเรียนเขียนสะกดคำผิด ไม่พยายามชี้แนะให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการสะกดคำให้ถูกต้อง (ประเทิน มหาจันทร์, 2539)

ดังนั้น การเขียนจึงเป็นรากฐานในการเรียนวิชาต่าง ๆ จะต้องเขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าหากเขียนคำผิดพลาด คลาดเคลื่อนหรือบกพร่องก็จะทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไป และจากการประเมินปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า นักเรียนมีปัญหาในด้านการเขียนสะกดคำ ซึ่งสังเกตได้จากการตรวจงานในสมุดงานนักเรียน การเขียนตามคำบอก การเขียนสะกดคำของนักเรียนยังไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่ได้เรียนรู้คำศัพท์ต่าง ๆ มากพอสมควรก็ยังมีข้อผิดพลาดในการเขียน และไม่สามารถเขียนคำศัพท์เหล่านั้นได้ถูกต้อง ทั้งนี้อาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น การรับเอาตัวอย่างที่ผิด ๆ จากสิ่งแวดล้อมภายนอกมาเป็นแบบอย่างในการเขียนสะกดคำ โดยเฉพาะสื่อสารมวลชนและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา หนังสือพิมพ์ จะเห็นได้ว่าการเขียนสะกดคำภาษาไทยผิดอยู่เสมอ และมักถูกปล่อยปละละเลย ไม่มีการแก้ไขให้ถูกต้อง โดยเฉพาะเรื่องการใช้อักษรพยัญชนะ การใช้ ข, ทร การใช้บัน และ รร (ร หัน) คำพ้องเสียง และคำประวิสรรชนีย์ เป็นต้น หากไม่รีบแก้ไข จะทำให้เกิดผลเสียหายต่อบุคลากรของชาติได้ในอนาคต การเขียนสะกดคำผิดนั้นนอกจากสาเหตุดังกล่าวแล้ว ยังมีสาเหตุสำคัญอีกคือ ครูและวิธีสอนของครู เช่น ครูไม่มีวิธีการที่จะทำให้ให้นักเรียนเห็นความจำเป็นของการเรียนภาษาของตนเอง ครูละเลยในเรื่องความเอาใจใส่ หรือครูขาดความพยายามที่จะค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ ๆ ที่ได้ผล เช่น การผลิตอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน ไม่มีแบบฝึกหัดเพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนสะกดคำถ้าครูสอนเพียงให้นักเรียนเขียนตามคำบอกลงในสมุดแล้วให้นักเรียนเขียนแก้คำผิดซ้ำกันหลาย ๆ ครั้งจะก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย

ดังนั้น วิธีสอนของครูจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ครูควรพยายามหาวิธีสอนและหากิจกรรมในการสอนเขียนสะกดคำที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดทั้งความรู้และความสนุกสนานในการเรียนรู้ อีกทั้งเป็นการจูงใจให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย

และรักที่จะเรียนวิชาภาษาไทยสืบไป การฝึกทักษะทางภาษานั้นจะอาศัยเฉพาะแบบเรียนและแบบฝึกในบทเรียนเพียงอย่างเดียวยังไม่พอ การสร้างแบบฝึกเพื่อฝึกทักษะหลังจากที่เรียนเนื้อหาในบทเรียนไปแล้วเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะแบบฝึกมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และยังเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทนอีกด้วย การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำเป็นการจัดกิจกรรมที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนต้องลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเองตามความสามารถ ซึ่งวิธีการเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาและมีความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนี้ยังปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการทำงานอย่างมีระบบระเบียบและทำงานเป็นขั้นเป็นตอน การเรียนการสอนสะกดคำนั้นต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างถูกวิธีฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ จึงจะทำให้เกิดความแม่นยำ ความชำนาญ และคล่องแคล่วสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้การใช้แบบฝึกยังเป็นการทบทวนความเข้าใจให้แก่เด็ก และเป็นอุปกรณ์ที่ครูจะใช้พัฒนาการเขียนหรือแก้ไขข้อบกพร่องเรื่องการเขียนสะกดคำของเด็กได้อย่างหนึ่ง

จากสภาพปัญหาที่พบดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การเขียนสะกดคำเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข โดยการศึกษาในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบฝึกการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดอุบลราชธานี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนสะกดคำโดยมีแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกการเขียนสะกดคำจากหนังสือเรียนภาษาไทยของกรมวิชาการ ซึ่งใช้คำในกลุ่มที่เป็นปัญหาของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำในภาษาไทยเพิ่มมากขึ้นและการเขียนสะกดคำที่ถูกต้องย่อมนำไปสู่การเรียนภาษาไทยและการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดอุบลราชธานี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ

สมมติฐานการวิจัย

แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดอุบลราชธานี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ขอบเขตของการศึกษา

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 ของโรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนมา จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ศุภวัฒนาการ วงศ์ธนวุธ และพิรสิทธิ์ คำนวนศิลป์, 2552) ซึ่งเป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนมีปัญหาด้านเขียนสะกดคำมากที่สุด โดยพิจารณาได้จากการตรวจแบบฝึกหัด การเขียนตามคำบอก การเขียนเรียงความ เป็นต้น

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองวันละ 1 คาบเรียน รวม 10 คาบเรียน โดยใช้เวลานอกเวลาเรียนในช่วงเวลาพัก วันละ 50 นาที

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

คำที่ใช้ในการจัดทำแบบฝึกเป็นคำจากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้คัดเลือกและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- 1) การใช้รูปวรรณยุกต์
- 2) การใช้ ช, ทร
- 3) การใช้บัน และ รร (ร หัน)
- 4) คำพ้องเสียง
- 5) คำประวิสรรชนีย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 14 แบบฝึก

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกะเตี้ยต ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดอุบลราชธานี มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และคู่มือครูภาษาไทยและแบบเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2) ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำ รวมทั้งวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ

3) ผู้วิจัยคัดเลือกคำที่นักเรียนมักเขียนสะกดคำผิด จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ

4) นำแบบฝึกที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยไม่ต่ำกว่า 4 ปีทุกคน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) และให้ข้อเสนอแนะ

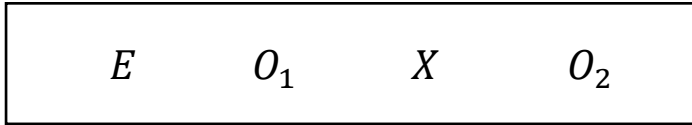
5) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

6) พิมพ์แบบฝึกฉบับทดลอง

7) นำแบบฝึกไปทดลอง (try-out) ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลการทดลองมาวิเคราะห์คุณภาพแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ เพื่อหาประสิทธิภาพให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 กล่าวคือ ระดับประสิทธิภาพของใบงานที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ คิดได้จากคะแนนปฏิบัติระหว่างเรียนรวมกัน และคะแนนสอบหลังการใช้แบบฝึก เรื่องการเขียนสะกดคำ โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากทำแบบทดสอบระหว่างเรียนด้วยใบงาน) E_2 (คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนจนจบบทเรียนทั้งหมด)

3. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็น แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (one-group pretest posttest design) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538, หน้า 248-249) สามารถเขียนสัญลักษณ์แทนแบบแผนการวิจัยได้ ดังนี้

เมื่อ E หมายถึง กลุ่มทดลอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

X หมายถึง การทดลองการใช้แบบฝึกเรื่องการเขียนสะกดคำ

O_1 หมายถึง การทดสอบวัดผลเรื่องการเขียนสะกดคำ ก่อนการทดลอง

O_2 หมายถึง การทดสอบวัดผลเรื่องการเขียนสะกดคำ หลังการทดลอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้เริ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง นั่นคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 25 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนบ้านกะเตียด ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบประเภทปรนัย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อต่อ 1 ชุด และจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมด 25 ชุด โดยมีการจัดการสอบออกเป็น 2 ช่วง คือการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ร้อยละ (%) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สูตรการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

$$(\bar{X}) = \frac{\sum x}{n}$$

สูตรการคำนวณหาค่าร้อยละ (%)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ตัวเลขที่ต้องการเปรียบเทียบจำนวนทั้งหมด}}{\text{จำนวนทั้งหมด}} \times 100$$

สูตรการคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(x-\bar{x})^2}{n-1}}$$

2) วิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน ได้แก่ ค่าสถิติทดสอบที (t-test) แบบ Dependent

สูตรการคำนวณสถิติทดสอบที (t-test)

$$t = \frac{\bar{x} - \mu}{\frac{s}{\sqrt{N}}} \quad \text{เมื่อ } df = n-1$$

3) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากสูตร E_1/E_2 ดังนี้

สูตรที่ 1

$$\text{เมื่อ } E_1 = \frac{\sum x_1 \times 100}{N \times A}$$

สูตรที่ 2

$$\text{เมื่อ } E_2 = \frac{\sum x_2 \times 100}{N \times B}$$

6. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยขอแนะนำสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพกระบวนการ

$\sum X_1$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการวัดระหว่างเรียน

N หมายถึง จำนวนนักเรียนทั้งหมด

- A หมายถึง คะแนนเต็มของแบบวัดระหว่างเรียน
E₂ หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum X_2$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการวัดหลังเรียน
B หมายถึง คะแนนเต็มของแบบวัดหลังเรียน

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อพัฒนาแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตี้ยด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดอุบลราชธานี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตี้ยด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดอุบลราชธานี และการทดลองใช้ปรากฏผลลัพธ์ คือ สามารถหาประสิทธิภาพได้ 81.30/82.04 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตี้ยด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1. สมมติฐานการวิจัย

แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตี้ยด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดอุบลราชธานี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. สมมติฐานทางสถิติ

$$H_0 \mu > K$$

$$H_1 \mu < K$$

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบทางสถิติ 81.30/82.04

คะแนนทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 = 81.30

คะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 = 82.04

อธิบายได้ว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียน เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพนสะโย่ง จังหวัดอุบลราชธานี” อภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาษาไทยที่สร้างขึ้นด้วยการผ่านขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ พร้อมวิเคราะห์ปัญหาที่พบในงานเขียนต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากอาจารย์ภาษาไทยที่สอนวิชาการเขียนเพื่อรวบรวมปัญหาข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยจึงนำประเด็นปัญหามาสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยโดยแบบฝึกทักษะแต่ละชุดมีองค์ประกอบดังนี้ คือ คำชี้แจงในการใช้ใบความรู้ และกิจกรรมที่หลากหลาย ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ อย่างละเอียดโดยผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เพิ่มจำนวนคำที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะให้มากยิ่งขึ้น เขียนหัวข้อให้ชัดเจน เข้าใจง่ายขึ้น ให้แบบฝึกแต่ละชุดมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายขึ้น และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจนมีคุณภาพ ก่อนที่จะนำไปทดลองกับกลุ่มทดลอง และตรวจเก็บคะแนนไว้พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบก่อนจะนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง สอดคล้องกับการศึกษาของ พรพิมล ชูสอน และศิริวรรณ ภูงามดี (2563) เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (2) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.02/87.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.13 และสอดคล้อง วิระวรรณ สุภานันท์ (2564) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบ

ฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมี
วิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าเท่ากับ 80.13/80.16 และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียนหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

และสอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐนิชา ศรีโพธิ์ และสิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์
(2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องคำราชาศัพท์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดทาสะอานบูรณะสินอนุสรณ ที่สอนโดยไช
หนังสือแบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า (1) หนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องคำ
ราชาศัพท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพที่ 80.92/81.15 (2) ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องคำราชาศัพท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดย
ไชหนังสือฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 (3) ความพึงพอใจ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการสอนโดยไชหนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย
เรื่องคำราชาศัพท์ อยู่ในระดับมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
ประเทิน มหาจันทร์. (2539). *การสอนอ่านเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
ณัฐนิชา ศรีโพธิ์ และสิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์ ณัฐนิชา ศรีโพธิ์. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องคำราชาศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนวัดทาสะอานบูรณะสิน อนุสรณ ที่สอนโดยไชหนังสือแบบฝึกทักษะ.
วารสารการบริหารนิติบุคคลและการบริหารท้องถิ่น. 8(11), 174-184.
ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ :
ศึกษาพรจำกัด.
พรพิมล ชูสอน และศิวารวรรณ ภูงามดี. (2563). การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำ
พื้นฐานภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. *Journal of Buddhist Education and Research :
JBER*. 6(2), 61-72.

- วิระวรรณ สุภานันท์. (2564). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ครูสภาวิทยากร : *Journal of Teacher Professional Development*. 2(3),
51-64.
- ศุภวัฒนาการ วงศ์ธนวิสุ และพีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์. (2552). *สถิติพื้นฐานเพื่อผู้บริหาร
ท้องถิ่น*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ส. เอเชียเพรส.
- สุนันทา โสรัจจ์. (2538). การสำรวจความสามารถทางการเขียนสะกดการันต์ การศึกษา
มูลเหตุแห่งการเขียนผิดและแนวทางในการแก้ปัญหาเรื่องการเขียนสะกดการันต์ผิด
ของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย. *รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2538). *กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 6).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การพัฒนาทักษะการเขียนคำสะกดคำยากโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ
ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย
อำเภอคูชุม จังหวัดยโสธร
The Development of Difficult Spelling Skills Using a Spelling Practice
Set for Primary School Students at Nonpratai School
Kut Chum District Yasothon Province

นุขจรี เวฬุวนารักษ์
Nucharee Weruvanarak
ณัฐรัชชญา สองเมือง
Nutpichchaya Songmueng
พระมหานพรัตน์ ขนติธมโม (ศิลากุล)
Phramaha Nopparat Khantithammo (Silakil)
e-mail : nunopparat07@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำยาก สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย ในปีการศึกษา 2565 ตามเกณฑ์ 80/80 ก่อนและหลังเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 28 คน จากนักเรียนทั้งหมดจากวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำยาก แผนการจัดการความรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ด้านภาษาไทย และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากมีประสิทธิภาพระดับ 81.20/82.05 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนประทายหลังใช้แบบฝึก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การเขียนคำสะกดคำยาก, ทักษะการเขียนสะกดคำ, โรงเรียนบ้านโนนประทาย.

Abstract

This research aims to study the level of difficult word spelling skills, create practice exercises for spelling difficult words, and compare the learning achievement of elementary school students at Nonprathai school before and after using these exercises in the academic year 2022, based on the 80/80 criterion. A sample group of 28 students was randomly selected. The research instruments included difficult word spelling exercises, a Thai language knowledge management plan, and an achievement test. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and hypothesis testing with a t-test. The research findings indicated that the students' difficult word spelling skills were at a moderate level. The difficult word spelling exercises showed an efficiency of 81.20/82.05, meeting the set criteria. Furthermore, the students' learning achievement after using the exercises showed a statistically significant improvement at the .05 level.

Keywords: Difficult spelling, spelling skills, Nonprathai school.

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิจารณ์และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (กรมวิชาการ, 2545) แนวคิดทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) ถือว่าเป็นความพยายามที่จะทำการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญ ซึ่งดำเนินการจัดทำขึ้นด้วยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายการเมือง ฝ่ายข้าราชการ ครู อาจารย์ บุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชน องค์กร และสถาบันต่าง ๆ มีการศึกษาปัญหา ประมวลองค์ความรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีการระดมผู้รู้ นักปราชญ์มาช่วยกันคิด

ช่วยกันสร้างเป้าหมายของการศึกษาไทย ภาษาไทยเป็นทักษะสำคัญที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่าน และการฟัง เป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนนั้นเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็นความคิดความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสาร ให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์ สามารถเลือกใช้คำเรียบเรียงความคิด ความรู้และใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามกฎเกณฑ์ ตรงตามความหมาย และความถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคลและมีประสิทธิภาพ จากความสำคัญของภาษาไทยดังกล่าว ในจุดประสงค์ของหลักสูตรจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามควรแก่วัย เห็นคุณค่าของภาษาสามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อความคิดความเข้าใจ รักการอ่านแสวงหาความรู้และเหตุผล

วัยรุ่นไทยสมัยนี้นิยมใช้โซเชียลเน็ตเวิร์ค (social network) เพื่อการติดต่อที่รวดเร็วและเนื่องจากความเร็วในการสื่อสารและความยากลำบากในการพิมพ์ตัวอักษรทำให้วัยรุ่นทำให้คำเหล่านั้นสั้นลงจนกลายเป็นภาษาวิบัติ และภาษาวิบัติเป็นคำเรียกของการใช้ภาษาไทยที่เปลี่ยนแปลงไป และไม่ตรงกับกับหลักภาษาในด้านการสะกดคำ ดังนั้นคำว่า “ภาษาวิบัติ” ใช้เรียกรวมถึงการเขียนที่สะกดผิดบ่อย รวมถึงการใช้คำศัพท์ใหม่หรือคำศัพท์ที่สะกดแปลกไปจากเดิม คำว่า “วิบัติ” มาจากภาษาบาลี หมายถึง พิณาศิบหาย หรือความเคลื่อนทำให้เสียหาย ในประเทศไทย มีการวิพากษ์วิจารณ์ถึงปัญหาเด็กไทยขาดการศึกษารวมถึงปัญหาภาษาวิบัติทำให้ เด็กไทย ไม่สามารถใช้ภาษาไทยได้มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ในขณะที่เดียวกันได้มีการใช้คำว่าภาษาอูบัติแทนที่ภาษาวิบัติที่มีความหมายในเชิงลบ โดยภาษาอูบัติหมายถึงภาษาที่เกิดขึ้นมาใหม่ ตอบสนองวัฒนธรรมย่อย เช่นเดียวกับภาษาเฉพาะวงการที่เป็นศัพท์แสลง ทั้งนี้ การเปิดใช้พจนานุกรมเพื่อค้นหาคำที่ควรใช้ให้ถูกต้องอาจเป็นทางเลือกที่ดี ซึ่งทางบัณฑิตยสถานได้กำหนดคำที่ใช้อย่างเป็นทางการหรืออยู่ในรูปแบบมาตรฐาน หากใช้ผิดอาจจะกลายเป็นคำวิบัติได้ซึ่งคำวิบัติไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงของภาษาแต่อย่างใดเป็นเพียงการใช้ภาษาให้แตกต่างจากปกติในช่วงระยะเวลาหนึ่ง หรืออาจใช้จากรุ่นสู่รุ่นไปจนกว่าคำวิบัตินั้นจะหายไปจากสังคมนั้น ๆ และ นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2563) กล่าวว่า ภาษาวิบัติเป็นการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่ผู้ใหญ่ในสังคมไม่ชอบ แม้ภาษาจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ แต่ผู้ใหญ่ไม่ชอบให้ภาษาเปลี่ยน การให้เหตุผลว่าภาษาไทยไม่ควรเปลี่ยนแปลงเพราะเป็นภาษาของชาติที่มีความศักดิ์สิทธิ์ นิธิ เอียวศรีวงศ์ เห็นว่าเป็นเหตุผลแบบไสยศาสตร์ ไม่ค่อยน่าฟัง ปัญหาของภาษาไทยในปัจจุบันคือการใช้ภาษาไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ไวยากรณ์ การใช้ศัพท์หรือการเรียบเรียง

เป็นต้น และการไม่ศึกษาภาษาที่เปลี่ยนแปลงไปนี้เองที่จะเป็นเหตุให้เกิดปรากฏการณ์แห่งการใช้ภาษาวิบัติ

ปัญหาการใช้ภาษาไทยได้เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานหลายสิบปี แต่ในยุคปัจจุบันนี้ปัญหายังวิกฤติความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งมีปัจจัยหนุนนำที่สำคัญนั่นคือความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำไปอย่างรวดเร็ว เราจึงพบการใช้ภาษาไทยแบบผิด ๆ มากมายจนเกือบจะกลายเป็นความคุ้นชิน โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น ยิ่งน่าเป็นห่วงมากที่สุดเป็นกลุ่มที่นิยมใช้ภาษาที่มีวิวัฒนาการทางภาษาที่เฉพาะกลุ่ม ซึ่งเป็นภาษาที่เกือบจะไม่มีไวยากรณ์ ไม่ว่าจะจากการรับส่งข้อความสั้น (SMS) การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) การสนทนาออนไลน์ (MSN) หรือแม้แต่การแสดงความคิดเห็นในโลกอินเทอร์เน็ต การใช้ภาษาไทยที่เกิดจากอินเทอร์เน็ตนั้น เริ่มลูกกลมมาจากโปรแกรมแชทรูม (chat room) และเกมออนไลน์ซึ่งดูคล้ายเป็นการสนทนาด้านธรรมดา แต่เมื่อได้เข้าไปสัมผัสแล้วมิใช่เลย การสนทนาอันไม่มีขีดจำกัดของภาษาทำให้เกิดปัญหาขึ้นมากมาย ดังเช่นที่พบตามหน้าหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน และในขณะเดียวกันก็สร้างปัญหาให้แก่วงการภาษาไทยด้วย นั่นคือการกร่อนคำ และการสร้างคำใหม่ให้มีความหมายแปลกไปจากเดิม หรืออย่างที่เราเรียกว่าภาษาเด็กแนวนั่นเอง วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่มีการสื่อสารกันมากและมีรูปแบบการสื่อสารด้วยคำที่ทันสมัย มีความหมายเฉพาะสำหรับกลุ่มและช่วงวัย วัยรุ่นจึงขาดความคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ให้เหมาะสม มีหลายสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นใช้ภาษาที่ผิด ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมาก ทำให้มีความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวัน รวมทั้งการสื่อสาร วัยรุ่นในประเทศไทยยุคใหม่บางกลุ่มได้สร้างค่านิยมที่ผิด ๆ มาใช้ คือ การใช้ภาษาไทยที่ผิดจากคำเดิม จึงทำให้ภาษาไทยของเราเปลี่ยนแปลงไปเยาวชนยุคหลัง ๆ จึงใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้อง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดทำการศึกษาทดสอบวัดสมรรถภาพในการใช้ภาษาไทย หัวข้อทักษะการเขียนภาษาไทยเพื่อการประกอบอาชีพ โดยน่านิสิตจากจุฬาฯ จำนวน 398 คน มาทำการทดสอบ ซึ่งพบข้อผิดพลาดอยู่หลายจุด และพบว่า ไม่มีผู้ใดได้ผลในเกณฑ์ดีมาก ในระดับดีมีอยู่เพียง 28 คน ข้อผิดพลาดที่พบคือเรื่องวรรคตอนผิด ใช้คำไม่หลากหลาย ซึ่งมีผู้ผ่านเกณฑ์การทดสอบ 250 คนที่บ่งบอกว่าเป็นผู้ใช้ปฏิบัติงานได้ สื่อความคิดได้ครบถ้วน แต่ยังคงต้องเพิ่มเรื่องการเชื่อมโยงความคิด การใช้คำเชื่อม การใช้คำให้ตรงความหมาย และการสะกดคำ ขณะที่ผู้ทดสอบไม่ผ่าน 120 คน ปัญหาที่สรุปได้ คือ ยังขาดความสามารถในการเขียนที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน ควรแก้ไขการสื่อความคิดที่ไม่ชัดเจนหรือวกวน ใช้คำผิด สะกดผิด ใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับประเภทของงานเขียน ผู้ปกครอง พ่อแม่อยากจะทำให้ลูกเก่งภาษาต่างประเทศแต่ภาษาไทยก็ไม่ควรละทิ้งหรือไม่สนใจการใช้ที่ถูกต้องเพราะภาษาทุกภาษาย่อมมีหลักการใช้ที่เหมือนกัน

คือ ต้องใช้ให้ถูกกาลเทศะ สถานที่ ถูกบุคคล ต้องชัดเจนทั้งการออกเสียงและใช้ประโยค ถูกต้องตามความหมายและบริบทของภาษาต้นกำเนิด นอกจากการเรียนรู้ภาษาไทยกลาง และภาษาต่างประเทศแล้วภาษาถิ่นของไทยก็มีความสำคัญมากเช่นกัน ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา กระแสสังคมคนอาศัยในต่างจังหวัดจะสอนลูกให้พูดภาษากลางอย่างเดียว ไม่สอนภาษาถิ่น ทำให้ลูกพูดภาษาถิ่นไม่ได้ ทำให้เด็กขาดความรู้ในเรื่องนี้ และสังคมท้องถิ่นก็ขาดการสืบทอดสิ่งที่บรรพบุรุษถ่ายทอดกันมา ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อน เช่น ตำราที่ใช้คำท้องถิ่น ทั้งตำรับยา ชื่อต้นไม้ หรือพิธีกรรม เป็นต้น และสื่อมวลชนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการใช้ภาษาไทยแบบผิด ๆ ของประชาชนเพราะ สื่อมวลชนเป็นผู้ที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร กับประชาชนทุกวัน สื่อมวลชนต้องเป็นผู้นำที่ดีที่สุดของการใช้ภาษาและต้องให้ข้อคิดอยู่เสมอว่า ภาษานั้นสะท้อนความเป็นตัวของเราเอง ถ้าใช้ภาษาดี ภาษาที่ถูกต้อง ภาษาที่น่าสังคมไปในทางสร้างสรรค์ สร้างความสามัคคี สร้างความรัก สร้างความภูมิใจในชาติจะทำให้ทุกคนเห็นคล้อยตาม แต่ถ้าหากว่าสื่อมวลชนนำภาษาที่ประหลาด ภาษาที่ไม่ถูกต้องเอามาเผยแพร่บ่อย ๆ คนจะคิดว่าสิ่งที่สื่อมวลชนมาเผยแพร่นั้นถูกต้อง เป็นสิ่งที่ดี มันจะทำลายภาษาไทย โดยเฉพาะการใช้ภาษาในข่าวพาดหัวหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ต่าง ๆ เป็นต้น (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ, 2564)

ปัจจัยอีกอย่างหนึ่งในการใช้ภาษาไทย ก็คือปัญหาการใช้ภาษาไทยของครูและนักเรียน เนื่องจากครู คือ ผู้ประสทวิชา เป็นผู้ให้ความรู้แก่ศิษย์ ดังนั้นความรู้ในด้านต่าง ๆ เด็ก ๆ จึงมักจะได้รับมาจากครูเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ครูบางคนนั้นมีความรู้แต่ไม่แตกฉาน โดยเฉพาะวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความละเอียดอ่อน และมีส่วนประกอบแยกย่อยอย่างละเอียดลออ เมื่อครูไม่เข้าใจภาษาไทยอย่างกระจ่าง จึงทำให้นักเรียนไม่เข้าใจตามไปด้วย จนพจนานุกรมภาษาไทยไปในที่สุด ซึ่งเป็นปัญหาที่ปรากฏให้เห็นอยู่มากมายในปัจจุบัน เหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าครูจำเป็นต้องสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องฝึกฝนทักษะพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนให้มีความสัมพันธ์กันทั้ง 4 ทักษะนี้ ทักษะการเขียน นับได้ว่าเป็นทักษะที่มีวิธีการที่สลับซับซ้อนมากกว่าด้านอื่น ๆ ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญจำเป็น ที่ครูผู้สอนภาษาไทยต้องปลูกฝังให้กับผู้เรียน เพราะการเขียนเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ศรีจันทร์ วิชาติตรง (2542) ที่กล่าวว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนต้องอาศัยความรู้ที่สะสมมา และต้องอาศัยการฝึกฝนเขียนอยู่เสมอจึงจะเขียนได้ถูกต้องและบังเกิดผลดี ผู้ที่มีทักษะการเขียน ย่อมประสบผลสำเร็จทั้งในด้านการศึกษาเล่าเรียนและการประกอบอาชีพการงาน การเขียนเป็นทางภาษาซึ่งพัฒนามาจากการฟัง การอ่าน และการพูดที่มนุษย์นำมาใช้ติดต่อสื่อสารถึงกัน ในปัจจุบันเป็นยุคแห่ง

ข้อมูลข่าวสารจึงมีการติดต่อสื่อสารถึงกันมากยิ่งขึ้น แม้เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาททำให้การสื่อสารถึงกันสะดวกและรวดเร็ว เช่น การใช้โทรศัพท์แทนการเขียนจดหมายติดต่อสื่อสารกัน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าทำให้บทบาทด้านการเขียนลดน้อยลงไป เพราะชีวิตประจำวันยังมีความจำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารกันด้วยการเขียนเพื่อสื่อสารกันในด้านอื่น ๆ อีกมากมายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น สื่อสารกันทางสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ป้ายประกาศ สื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ และการส่งข่าวสารที่เป็นข้อความ หรือลายลักษณ์อักษรถึงกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ครูต้องสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญจำเป็นของการเขียนให้ถูกต้อง

ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ ที่จะทำให้การเขียนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ นั้น คือ การเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะถ้าผู้เขียนสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องก็ย่อมทำให้ผู้อ่านสามารถรับสารได้ตรงความหมาย และตรงกับความต้องการของผู้เขียน การเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องยังส่งผลให้การเขียนประเภทอื่น ๆ เช่น การเขียนจดหมาย การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ การเขียนบรรยาย การเขียนรายงาน ฯลฯ ไม่ประสบผลสำเร็จด้วย นอกจากนี้ยังส่งผลให้การเรียนวิชาอื่น ๆ ที่ต้องใช้ทักษะการเขียนเข้าไปเกี่ยวข้องไม่ประสบผลสำเร็จอีกด้วย ปัญหาที่นักเรียนขาดทักษะการสะกดคำ จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องเร่งหาทางปรับปรุงแก้ไข โดยปรับเปลี่ยนวิธีสอนใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมอย่างหลากหลาย หรือหาทางผลิตสื่อนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำให้ดียิ่งขึ้น จากการจัดการเรียนการสอนนักเรียนต้องมีการจดบันทึก ตอบคำถาม ตามกิจกรรมภาระงานที่ครูได้กำหนด จากผลการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง ได้ตรวจสอบจุดจุดบันทึกหรือภาระงาน พบว่า นักเรียนเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องหลายคำ และเป็นคำที่พบบ่อยในหน่วยการเรียนรู้ เมื่อให้นักเรียนอ่านคำเหล่านั้น ส่วนใหญ่ นักเรียนอ่านได้ถูกต้อง แต่มีปัญหาคือเขียนสะกดคำได้ไม่ถูกต้อง จากปัญหาข้างต้น ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้หาวิธีการในการพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำยากในหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย ตำบลหนองแห่น อำเภอกุฉินชัย จังหวัดยโสธร เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการเขียนสะกดคำที่ถูกต้อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านโนนประทาย ตำบลหนองแห่น อำเภอกุฉินชัย จังหวัดยโสธร

2. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาประจำปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านโนนประทาย ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ตามเกณฑ์ 80/80

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ก่อนและหลังเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (population) ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

กลุ่มตัวอย่าง (sampling) ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 28 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในปีการศึกษา 2565 ภาคการศึกษาที่ 1/2565 และภาคการศึกษาที่ 2/2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่องทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านโนนประทาย ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีของชั้นประถมศึกษา และคู่มือครูภาษาไทย และแบบเรียนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษา

2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำยากรวมทั้งวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ

3) คัดเลือกคำที่นักเรียนมักเขียนสะกดคำผิดจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยาก

4) นำแบบฝึกที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยไม่ต่ำกว่า 4 ปีทุกคน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) และให้ข้อเสนอแนะ

5) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

6) พิมพ์แบบฝึกฉบับทดลอง

7) นำแบบฝึกไปทดลอง (try out) ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลการทดลองมาวิเคราะห์คุณภาพแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนคำยากในภาษาไทยเพื่อหาประสิทธิภาพให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 กล่าวคือระดับประสิทธิภาพของใบงานที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ คิดได้จากคะแนนปฏิบัติระหว่างเรียนรวมกัน และคะแนนสอบหลังการใช้แบบฝึก เรื่องการเขียนสะกดคำยาก โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากทำแบบทดสอบระหว่างเรียนด้วยใบงาน) E_2 (คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนจนจบบทเรียนทั้งหมด) ดังนี้

4. การทดลองใช้จริง

ผู้วิจัยนำแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำยากที่ปรับปรุงแก้ไขจากการแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพภาพตามเกณฑ์ 80/80 จากการทดลองได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 75.77/91.80 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การวัดประเมินผลการเรียนรู้ และศึกษาหนังสือเรียนภาษาไทยที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการเขียนคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในเรื่องที่ต้องการสร้างแบบทดสอบ

3) สร้างแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อโดยให้ครอบคลุมเนื้อหา และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4) นำแบบทดสอบพร้อมแบบประเมิน เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหากับจุดประสงค์ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และให้ข้อเสนอแนะ

5) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้น

6) พิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับทดลอง

7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลการทดลองมาวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ โดยหาค่าความยาก (P) ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณาค่าความยากของข้อสอบมีค่าตั้งแต่ .20 ถึง .80 หาค่าอำนาจจำแนก (r) เกณฑ์ในการพิจารณาค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

8) เปรียบเทียบค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ ผลปรากฏว่ามีข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 20 ข้อ และมีค่า KR-20 ซึ่งเป็นค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน โดยมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.395

9) จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้จริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้เริ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนั้นคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านโนนประทาย จำนวน 28 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบประเภทปรนัย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อต่อ 1 ชุด และจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมด 25 ชุด โดยมีการจัดการสอบออกเป็น 2 ช่วง คือการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ร้อยละ (%) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ประเวช เวชชะ, 2561)

สูตรการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

สูตรการคำนวณหาค่าร้อยละ (%)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ตัวเลขที่ต้องการเปรียบเทียบจำนวนทั้งหมด}}{\text{จำนวนทั้งหมด}} \times 100$$

สูตรการคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(x-\bar{x})^2}{n-1}}$$

2) วิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเขียนคำที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤตในภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย โดยใช้แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนคำยากโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน ได้แก่ ค่าสถิติทดสอบที (t-test) แบบ Dependent (ประเวศ เวชชะ, 2561)

สูตรการคำนวณสถิติทดสอบที (t-test)

$$t = \frac{\bar{x} - \mu}{\frac{s}{\sqrt{N}}} \quad \text{เมื่อ } df = n-1$$

3) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำยากของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย จากสูตร E_1/E_2 ดังนี้ (ประเวศ เวชชะ, 2561)

สูตรที่ 1

$$\text{เมื่อ } E_1 = \frac{\sum x_1 \times 100}{N \times A}$$

สูตรที่ 2

$$\text{เมื่อ } E_2 = \frac{\sum x_2 \times 100}{N \times B}$$

7. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยขอ
นำเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

E_1	หมายถึง	ประสิทธิภาพกระบวนการ
$\sum X_1$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการวัดระหว่างเรียน
N	หมายถึง	จำนวนนักเรียนทั้งหมด
A	หมายถึง	คะแนนเต็มของแบบวัดระหว่างเรียน
E_2	หมายถึง	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$\sum X_2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการวัดหลังเรียน
B	หมายถึง	คะแนนเต็มของแบบวัดหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านโนนประทาย สูงกว่าก่อน
เรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. สมมติฐานด้านสถิติ

$$H_0 : \mu_1 < \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 > \mu_2$$

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการเขียน
สะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านโนน
ประทาย มีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ 3.03, S.D. 0.79)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คณะผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษา และทำการทดลองใช้ในปีการศึกษา 2565

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากมี
ประสิทธิภาพระดับ 81.20/82.05 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ประเด็นที่ 1 ระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านโนนประทาย ตำบลหนองแห่น อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านโนนประทาย มีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ 3.03, S.D. 0.79) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นผลมาจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ (1) การขาดการฝึกฝนที่สม่ำเสมอ นักเรียนอาจไม่ได้รับการฝึกฝนที่เพียงพอในการจดจำและเขียนคำที่สะกดผิด ความจำที่จำกัด: นักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความจำที่จำกัด ซึ่งอาจทำให้ยากต่อการจำคำที่สะกดผิดจำนวนมาก (2) การพัฒนาทางภาษาที่ยังไม่สมบูรณ์ ทักษะการเขียนสะกดคำยากเกี่ยวข้องกับการรับรู้เสียงและโครงสร้างของคำ ซึ่งอาจยังไม่พัฒนาเต็มที่ในนักเรียนชั้นประถมศึกษา (3) การขาดกลยุทธ์การสะกดคำ นักเรียนอาจยังไม่ได้รับการสอนกลยุทธ์การสะกดคำที่จำเป็น เช่น การแบ่งคำ การใช้คำพ้องเสียงและการวิเคราะห์โครงสร้างคำ และ (4) ความสนใจและแรงจูงใจ นักเรียนอาจขาดความสนใจหรือแรงจูงใจในการฝึกฝนการเขียนสะกดคำยาก และจากการสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลแบบฝึกไปใช้ได้แนะนำแนวทางพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการสะกดคำยากที่ดีขึ้น โดยสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้ เช่น (1) ฝึกฝนเป็นประจำ จัดสรรเวลาให้กับการฝึกสะกดคำเป็นประจำโดยใช้แบบฝึกหัดหรือเกมที่สนุกสนาน (2) แบ่งคำเป็นพยางค์ ช่วยให้นักเรียนมองเห็นโครงสร้างของคำและสะกดได้ง่ายขึ้น (3) ใช้คำศัพท์ที่หลากหลาย แนะนำคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่หลากหลายและท้าทาย เพื่อขยายคลังคำศัพท์ (4) ใช้คำในบริบท นำเสนอคำศัพท์ในประโยคหรือเรื่องราว เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจการใช้คำที่ถูกต้อง (5) ใช้เครื่องมือช่วยจำ ใช้กลวิธีช่วยจำ เช่น การสร้างคำพ้องเสียงหรือการสร้างเรื่องราวเกี่ยวกับคำศัพท์ (6) ตรวจสอบคำศัพท์เป็นประจำ ตรวจสอบคำศัพท์ที่สะกดผิดและฝึกฝนการสะกดคำเหล่านั้นซ้ำ ๆ (7) ให้คำติชมที่เป็นประโยชน์ ให้คำติชมที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์ เพื่อช่วยให้นักเรียนระบุและแก้ไขข้อผิดพลาด (8) ใช้เทคโนโลยี แอปพลิเคชันหรือซอฟต์แวร์การสะกดคำเพื่อช่วยฝึกฝน (9) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เงียบสงบและปราศจากสิ่งรบกวน เพื่อให้ นักเรียนสามารถจดจ่อกับการเรียนรู้ได้ และ (10) ให้กำลังใจและการสนับสนุน ชื่นชมความพยายามของนักเรียนและให้การสนับสนุนเมื่อพวกเขาประสบความสำเร็จ

ประเด็นที่ 2 แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากมีประสิทธิภาพระดับ 81.20/82.05 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่าผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี เอกสาร หลักสูตรงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ ได้ประยุกต์ความรู้จาก ทฤษฎีต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะ มีความสอดคล้องทั้งโครงสร้าง รูปแบบและเนื้อหา ทั้งยังกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้การสร้างแบบ ฝึกทักษะในครั้งนี้มีประสิทธิภาพมากที่สุด แบบฝึกทักษะที่นำมาฝึกแต่ละชุดจะเป็นกลุ่มคำ เดิมเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย จึงได้ใช้รูปแบบที่หลากหลายในชุดเดียวกัน นอกจากนี้คำสั่งหรือคำชี้แจงในแบบฝึกทักษะ มีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย ช่วยให้การ ทำแบบฝึกทักษะง่ายขึ้น มีให้เลือกตอบอย่างจำกัดและตอบอย่างเสรี ซึ่งสอดคล้องกับงาน ของ สุนิษฐา บุญศรี และคณะ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ผ่าน เกม เรื่อง การเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แผนการ จัดการเรียนรู้ผ่านเกม เรื่อง การเขียนสะกดคำ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.22/88 และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านเกม เรื่อง การเขียน สะกดคำ มีคะแนนเขียนสะกดคำสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับ ศศิภัฏญา กัลป์ทอง (2565) ที่ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึก ทักษะการเขียนสะกดคำยาก วิชาภาษาไทยที่มีต่อความสามารถในการเขียนสะกดคำของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนความสามารถเขียนสะกดคำ หลัง เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ก่อนเรียน ($\bar{X}$ =18.90, SD= 5.50) และหลังเรียน ($\bar{X}$ =35.63, SD= 2.77) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 35.63 คิด เป็นร้อยละ 89 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะในระดับมากที่สุด แบบ ฝึกทักษะนี้เป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนสะกดคำยากของนักเรียน โดย ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นการเรียนการสอนส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับ ภัทธรียา คำโกน และเจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม (2566) ที่ศึกษา เรื่อง ผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำ ยากในภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 90.40/87.62 ซึ่งสูง กว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการทำแบบฝึกเสริม ทักษะการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และได้สอดคล้องกับ กัญชิตีมา เผือกใต้ และทิพรัตน์ มาศเมธาทิพย์ (2566) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่าน และการเขียนคำยากในบทเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า

1) จำนวนนักเรียนอ่านไม่ออกอ่านไม่คล่องคิดเป็นร้อยละ 15.65 และนักเรียนเขียนไม่ได้เขียนไม่คล่อง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 19.13 และค่าที่เป็นปัญหา ด้านการอ่านและการเขียนคำยากในบทเรียน มีจำนวน 350 คำ ซึ่งแบ่งเป็นหมวดหมู่ตาม ลักษณะของคำได้ 6 ชุด พบว่า คำที่นักเรียนอ่านไม่ออกอ่านไม่คล่องเขียนไม่ได้เขียนไม่คล่องมากที่สุด คือ คำราชาศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 26.00 คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ใน ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 24.80 คำ สะกดไม่ตรงตามมาตรา คิดเป็นร้อยละ 24.00 คำควบ กล้ำ คิดเป็นร้อยละ 23.20 คำ ตัวการ์นต์ คิดเป็นร้อยละ 22.82 และคำ รร (ร หัน) คิดเป็น ร้อยละ 20.00

2) แบบฝึกที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนคำยากใน บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้น มี ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.72 ทั้ง 6ชุด เมื่อนำไปทดลองกับกลุ่มย่อย 12 คน ได้ ประสิทธิภาพ 85.76/83.70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

3) ผลการทดลองใช้แบบฝึกที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการ เขียนคำยากในบทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า คะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 01 ได้ประสิทธิภาพของแบบฝึกของกลุ่มทดลองมีค่าเท่ากับ 88.18/86.52

4) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกที่ส่งเสริม ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำยากในบทเรียน ด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ครูผู้ใช้และนักเรียนกลุ่มทดลองเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

การดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำอาจจะไม่เข้าใจหรือเกิดการเรียนรู้ช้า หรือต้องการความช่วยเหลือ ครูควรใช้ เทคนิคเสริมแรงกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ หรืออธิบายให้เข้าใจชัดเจนอีกครั้ง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางฉบับใหม่ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *คู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กัณฐิมา เผือกใต้ และทิพรรัตน์ มาศเมธาทิพย์. (2566). การพัฒนาแบบฝึกที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนคำยากในบทเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 *Educational Administration and Innovation Journal*. 3(2), 1-13.
- ประเวศ เวชชะ. (2561). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ภัทรียา คำโกน และเจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม. (2566). ผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำยากในภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. 8(1), 703-712.
- ศศิกัญญา กัลป์ทอง. (2565). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก วิชาภาษาไทยที่มีต่อความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*. 6(2), 425-439.
- ศรีจันทร์ วิชาติตรง. (2542). *หลักภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏพระนคร.
- สุนิษฐา บุญศรี อัญญา พลอยโสภณ และรัชณี อีมอก. (2564). ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ผ่านเกมเรื่อง การเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. *Journal of Early Childhood Education Management*. 2(1), 27-34.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ. (2564). *ปัญหาการใช้ภาษาไทยของวัยรุ่น*. สืบค้นเมื่อ 24 เมษายน 2565.
- จาก: <https://www.thaihealth.or.th/>

การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการเขียน
ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาสะไมย์
ตำบลนาสะไมย์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

Developing Writing Skills in Thai Using the Writing Skill Set
Thai Language of 3th Year Students of Ban Na Samai School
Ban Na Samai Sub-District Mueng District
Yasothon Province

ธรรศพร เคยชิน

Thatsaphon Khoeichin

วิภาชน์ เทศน์ธรรม

Wipat Thattham

พีรพงษ์ แสนสิง*

Pirapong Saensing

e-mail: kheychinsuphatra@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาสะไมย์ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณและกึ่งทดลอง การศึกษาครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งสิ้น จำนวน 120 คน มาศึกษาโดยการศึกษาค่าพารามิเตอร์ (parameter) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ทั้งนี้เพราะผู้ให้ข้อมูลสารสนเทศมีจำนวนพอเหมาะและสามารถเข้าถึงได้ทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียน มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) = $84.35/82.88$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยนักเรียนมีคะแนนทดสอบก่อนเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 29.20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 48.67 และนักเรียนมีคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 50.0 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.88 มีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 34.21 ความพึงพอใจของนักเรียน มีอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02$, S.D. = 0.72)

คำสำคัญ : การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทย, นักเรียนชั้นปีที่ 3,
โรงเรียนบ้านนาสะไมย์

Abstract

The research is part of the development of Thai language learning and teaching for third-grade students at Ban Na Samai School. It is a quantitative and quasi-experimental study. The research involved a total of 120 participants, with the study focusing on parameters and standard deviations, as the sample size was sufficient and accessible. The findings revealed that the effectiveness of the Thai writing skill exercises had an efficiency ratio (E1/E2) of 84.35/82.88, meeting the set criteria. The students' learning achievement after the lessons was higher than before, with an average pre-test score of 29.20, equivalent to 48.67%, and an average post-test score of 50.0, equivalent to 82.88%. The progress in learning was calculated at 34.21%. Student satisfaction was at a high level ($\mu = 4.02$, S.D. = 0.72).

Keywords : Development of Thai writing skills, 3rd year students,
Ban Na Samai School

บทนำ

คนส่วนใหญ่ได้ยินคำว่า “ไทยแลนด์ 4.0” บ่อยมาก หลายคนก็ติดตามดูว่ามันคืออะไร และก็มีหลายหน่วยงานนำไปขยายความในองค์กรของตัวเองแล้วต่อด้วย 4.0 เช่น เกษตร 4.0 อุตสาหกรรมอาหาร 4.0 การท่องเที่ยว 4.0 อื่น ๆ อีกหลาย 4.0 ดูเหมือนว่าอะไร ๆ ก็ 4.0 มันทันสมัยดี การศึกษาก็เช่นเดียวกัน ไม่น้อยหน้ากว่าหน่วยงานอื่น ๆ ก็ประกาศการศึกษา 4.0 หลายคนก็ให้ความเห็นไปต่าง ๆ นานาตามความรู้สึกของตนเอง ก่อนที่จะพูดถึงการศึกษา 4.0 ต้องทำความเข้าใจก่อนว่าไทยแลนด์ 4.0 คืออะไร มีความเป็นมาอย่างไร ไทยแลนด์ 4.0 เป็นโมเดลในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่มีมาไม่น้อยกว่า 50 ปี โดยในปี พ.ศ. 2504 เริ่มมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับแรก การเข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 เป็นการเข้าสู่ยุคที่ประเทศไทยต้องมีนวัตกรรมเป็นของตนเอง ไม่ต้องพึ่งจากต่างชาติ ซึ่งเป็นโจทย์ที่ท้าทายสูงมาก ทำอย่างไรเราจะพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเองได้ทั้ง ๆ ที่เรามีทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศมากมาย เช่น ข้าว ยางพารา แร่ ผลผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ เราทำอย่างไรที่จะมีผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับเรื่องข้าวที่มากกว่าอาหารประจำวัน เราทำอย่างไรที่จะมีผลิตภัณฑ์ยางพารา นอกเหนือจากน้ำยางพารา หรืออื่น ๆ ที่

เป็นนวัตกรรมของเรา เราเคยมีวิทยุ โทรทัศน์วิทยุหือฮานินท์ ซึ่งเป็นของคนไทยผลิตโดยคนไทย แต่เสียดายไม่ได้ต่อยอดและต้องปิดตัวเองไป ถึงเวลาที่ทุกภาคส่วนต้องเข้ามาช่วยระดมความคิดในการพัฒนาประเทศให้เข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 ฉะนั้นแต่ละกระทรวงจึงมีสโลแกนของตัวเองต่อด้วย 4.0 กระทรวงศึกษาเองก็มีสโลแกน “การศึกษา 4.0” ส่วนรายละเอียดผู้เขียนเองก็ไม่เห็นแผนแม่บทว่าจะเดินอย่างไร การศึกษา 1.0 เป็นยุค พ.ศ. 2503 หรือเราเรียกว่า หลักสูตร 2503 (ซึ่งก่อนหน้านี้ตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา ในปี พ.ศ. 2464 ส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนตามตำรา ไม่ได้กำหนดเป็นหลักสูตร) เป็นยุคที่เน้นให้นักเรียนเกิดทักษะ 4 ด้าน คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถกรรมศึกษา และพลศึกษา การวัดผลวัดเป็นองค์รวม โดยตัดสินเป็นร้อยละ ใครสอบผ่านร้อยละ 50 ถือว่าผ่าน ต่ำกว่าเป็นการสอบตกต้องเรียนซ้ำชั้น การสอนของครูเน้นการบรรยาย เป็นลักษณะบอกเล่า จดในกระดานหรือตามคำบอก ครูว่าอย่างไรนักเรียนจะเชื่อครูทั้งหมด นักเรียนไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ได้ฟังครูอย่างเดียว หนังสือเรียนสำคัญที่สุด สื่อการสอนกระดาน ชอล์ค บัตรคำ รูปภาพ โครงสร้างเวลา 4:3 : 3:2 ประถมต้นเรียน 4 ปี ประถมปลายเรียน 3 ปี มัธยมต้นเรียน 3 ปี มัธยมปลายสายสามัญเรียน 2 ปี สายอาชีพเรียน 3 ปี หลักการ/แนวคิด สนองความต้องการของสังคม เป็นหลักสูตรแบบเน้นวิชา การศึกษา 4.0 จากปัญหาต่าง ๆ ของประเทศไทย เช่น เศรษฐกิจล้มเหลว การเมืองล้มแล้ว สังคมล้มเหลวหรือทุก ๆ ปัญหาที่ล้มเหลวต่างก็โทษการศึกษาล้มเหลว ไทยแลนด์ 4.0 เป้าหมายต้องการให้ประเทศไทยมีนวัตกรรมเป็นของตนเอง แต่หลักสูตรการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของครูตอบสนองเป้าหมายของไทยแลนด์ 4.0 แล้วหรือยัง ทั้ง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงและปรับหลักสูตรมาตลอดกว่า 50 ปี ถึงเวลาแล้วที่จะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อตอบสนองการสร้างนวัตกรรมของประเทศ โดยกระทรวงศึกษาต้องเป็นผู้นำที่ต้องเดินพร้อมไปกับโรงเรียนที่เป็นหน่วยปฏิบัติโดยตรง ดังนี้ (โพยม จันทร์น้อย, 2564)

1) ต้องกำหนดนโยบายหรือออกกฎกระทรวงนักเรียนต่อห้องต้องไม่เกิน 36 คน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนอย่างจริงจัง ครูสามารถดูแลนักเรียนในการจัดกิจกรรมการสอนได้อย่างทั่วถึง จะออกข้อสอบอัตนัย ครูก็สามารถที่จะตรวจข้อสอบได้ในเวลาที่พอเหมาะ ไม่ใช่ นักเรียนห้องละ 50 ครูดูแลไม่ทั่วถึง ใครไม่สนใจครูจำเป็นต้องปล่อย ปัจจุบันอัตราการเกิดของประชากรน้อยมาก นักเรียนก็ลดลงทุกโรงเรียน ฉะนั้น โรงเรียนสามารถรับนักเรียนได้อย่างเพียงพอ

2) การจัดการความพร้อมของโรงเรียน หมายถึงโรงเรียนทั้งประเทศอย่างน้อยในทุกตำบล หรืออำเภอ หรือจังหวัด ต้องมีความพร้อมเท่าเทียมกัน ทั้งสื่อ อุปกรณ์ ครู อาคาร สถานที่ต้องมีความพร้อมเท่ากัน ไม่ให้เกิดการเปรียบเทียบถึงความแตกต่าง

3) หลักสูตรต้องมีการปรับปรุง อาจจะมีหลักสูตรรายวิชา มีการยกระดับวิชาคอมพิวเตอร์ วิชาเทคโนโลยี มาเป็นวิชาหลัก ไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของวิชาการงานอาชีพ การเรียนเป็นรายวิชาจะมีข้อดีคือสามารถจะเปลี่ยนรายวิชาได้ทุกปี เป็นวิชาที่โรงเรียนสามารถจัดให้นักเรียนเรียนวิชาที่ทันยุคทันสมัยได้เลย ไม่กำหนดตายตัว

4) ต้องนำสะเต็มศึกษา (STEM Education) และ Active Learning เข้ามาจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน คำว่า “สะเต็ม” หรือ “STEM” เป็นคำย่อจากภาษาอังกฤษของศาสตร์ 4 สาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ (science) เทคโนโลยี (technology) วิศวกรรมศาสตร์ (engineering) และคณิตศาสตร์ (mathematics) หมายถึงองค์ความรู้ วิชาการของศาสตร์ทั้งสี่ที่มีความเชื่อมโยงกันในโลกของความเป็นจริงที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ต่าง ๆ มาบูรณาการเข้าด้วยกันในการดำเนินชีวิตและการทำงาน การจัดการเรียนการสอนของไทยเรา ครูผู้สอนจะสอนแยกส่วน เช่น สอนเคมี ก็เคมีล้วน ๆ ฟิสิกส์ ก็ฟิสิกส์ล้วน ๆ หรือคณิตศาสตร์ก็คณิตศาสตร์ล้วน ๆ ไม่เคยนำมาบูรณาการในชั้นเรียน หลักของนวัตกรรมทั้งหมดเกิดจากการบูรณาการของคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็นส่วนใหญ่ แล้วจึงเกิดนวัตกรรมจนกลายเป็นเทคโนโลยี ต่อมาเมื่อนำการนำเทคโนโลยีมาบูรณาการกับวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จึงเกิดนวัตกรรมใหม่ต่อยอดไปเรื่อย ๆ ทั้งนี้โดยใช้กระบวนการทางวิศวกรรมในการสร้างนวัตกรรม การสอนให้นักเรียนสร้างนวัตกรรมนั้น ต้องสอนให้นักเรียนรู้แบบโครงการ หรือการสร้างชิ้นงาน โดยในโครงการหรือชิ้นงานนั้น นักเรียนต้องตอบได้ว่ามีคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างไร ในอดีตการสร้างชิ้นงานของนักเรียน เราไม่เคยนำวิชา STEM เข้ามาบูรณาการ ตัวอย่างเช่น อดีตการหุงข้าวเป็นวิถีชีวิตประจำวัน แม่บอกให้กรอกข้าว 1 หรือ 2 กระป๋อง ใส่น้ำให้สูงจากข้าวสาร 1 ข้อ หรือแล้วแต่บางคนให้ท่วมหลังมือ การหุงข้าวใช้ไม้พินหรือถ่าน หุงข้าวสุกไม่ดิบสามารถรับประทานได้เสร็จก็จบ แต่เราไม่เคยนำหลักคณิตศาสตร์เรื่องการตวง เรื่องปริมาตร หลักวิทยาศาสตร์ เรื่องความร้อน เข้ามาคิดในเรื่องการหุงข้าว ญี่ปุ่นนำหลักของ STEM มาใช้ในการหุงข้าว โดยใช้หลักของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เช่น เรื่องของปริมาตร การตวง เรื่องของความร้อน เรื่องของเวลา จนสามารถสร้างหม้อหุงข้าวไฟฟ้าได้สำเร็จ และมีการพัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ เช่น กำหนดเวลาในการหุงข้าว การอุ่นข้าว การต้มข้าว ฯลฯ หรือขอยกตัวอย่างในชีวิตจริง คนไทยมีการปรุงอาหารต่าง ๆ มากมาย เช่น แกง บ้าง ทำขนมบ้าง บางคนทำอร่อย บางคนไม่อร่อย ขึ้นอยู่กับฝีมือ การปรุงอาหาร หรือขนม

ก็ใช้ความเคยชินในการปรุง เช่น การเหยาะน้ำปลา ใส่น้ำตาล ใส่เกลือ เป็นฝีมือเฉพาะคน แต่ถ้าเรานำหลัก STEM เข้ามาจับ ก็จะทำให้เกิดแฟรนไชส์ (franchise) เป็นของตนเอง ฉะนั้นหลักสูตรต้องกำหนดให้นักเรียนต้องมีโครงการ หรือชิ้นงานที่ตอบโจทย์ STEM ได้ ครูผู้สอนในกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการงานอาชีพ ต้องมีความรู้ ในนำ STEM มาบูรณาการในโครงการ หรือชิ้นงานของนักเรียนได้ ส่วน “Active Learning” เป็นการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง สร้างชิ้นงานเป็นของตนเองได้จริง โดยงานเดี่ยวหรืองานกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ STEM ถ้าเป็นวิชาที่เป็นเนื้อหา นักเรียนสามารถที่จะสรุปนำเสนอผลงานของตนเองได้

5) ต้องสร้างตัวชี้วัดระดับบุคคลในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู เพื่อจะทำให้ทราบจุดเด่นจุดด้อย ต้องพัฒนาครูเป็นรายบุคคล กระทรวงต้องการให้ครูเป็นอย่างไรก็กำหนดตัวชี้วัดมาประเมินในสิ่งที่ต้องการให้เป็นปัจจุบันตอบไม่ได้ว่าครูแต่ละคนมีสิ่งที่จะต้องพัฒนาอะไรบ้าง จุดเด่นของครูมีอะไรบ้าง เช่น ต้องการให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการเรียนการสอนก็ต้องสร้างตัวชี้วัดเพื่อประเมินครูว่ามีการใช้ได้หรือเปล่า เช่น กระทรวงมีนโยบายอย่างไร นโยบายจะสำเร็จหรือไม่ต้องกำหนดตัวชี้วัดของนโยบายนั้น ๆ ระดับโรงเรียน และระดับตัวบุคคลของแต่ละนโยบาย ถึงจะตอบโจทย์แห่งความสำเร็จนั้น ได้ (Knowledge, 2564)

ไทยแลนด์ 4.0 เป็นสิ่งที่ดี ถ้าเป็นไปตามโมเดลนี้ ประเทศจะต้องมีนวัตกรรมเป็นของตนเองอย่างแน่นอน ฉะนั้น การศึกษา 4.0 เป็นส่วนหนึ่งของไทยแลนด์ 4.0 ที่จะ นำพาไปสู่ความสำเร็จ จึงต้องอาศัยทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะครูต้องปรับการเรียนการสอนตามแนวทางสะเต็มศึกษา (STEM) และ Active Learning นำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ การปฏิรูปการศึกษา ต้องเน้นที่ห้องเรียน ติดตามพฤติกรรมการสอนของครูโดยสร้างตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน โรงเรียนทุกโรงเรียนต้องมีมาตรฐานเดียวกัน ภายใน 10 ปี ประเทศไทยต้องมีนวัตกรรม เป็นของตนเองแน่นอน

ภาษาไทยเป็นทั้งวัฒนธรรม เอกลักษณ์ และความภูมิใจของคนไทย แต่ปัจจุบันคนไทยส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยได้ไม่ดีพอ ไม่รู้ว่ามีสระ และวรรณยุกต์ของภาษาไทยกี่รูป ก็เสีย คนไทยจำนวนมากยังเขียนภาษาไทยผิด พดผิด จับใจความผิด ฟังผิด อ่านผิด และที่สำคัญ คือ กลุ่มคนที่เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาในการใช้ภาษาไทย คือ กลุ่มวัยรุ่น ดารา นักแสดง นักร้อง นักการเมือง และสื่อมวลชน ที่ทำให้ภาษาไทยอยู่ในขั้นวิกฤติ มีการใช้ภาษาอย่างไม่เหมาะสม มีการใช้คำแสลงจนภาษาไทยเข้าขั้นวิบัติ เพราะอาจได้ยินได้ฟังจากสื่อที่ ถ่ายทอดมาจากดารา นักแสดง หรือบุคคลสาธารณะ และยิ่งร้ายไปกว่านั้น พบว่ามีการพูด

ภาษาไทยคำภาษาอังกฤษคำ จนเกิดปัญหาการสื่อสารและเข้าใจความหมายของภาษา ในทางที่ผิด เนื่องจากภาษาสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามยุคตามสมัย จะเห็นว่าคนรุ่นใหม่ ใช้ภาษาอย่างไม่ระมัดระวัง เพราะปัจจุบันสังคมอาจให้ความสำคัญกับภาษาไทยน้อยไป เห็นภาษาต่างประเทศสำคัญมากขึ้น ซึ่งก็ไม่อาจโทษใครได้ ถึงแม้ว่าพ่อแม่อยากจะให้ลูก เก่งภาษาต่างประเทศแต่ภาษาไทยก็ไม่ควรละทิ้ง หรือไม่สนใจการใช้ที่ถูกต้อง เพราะภาษา ทุกภาษาย่อมมีหลักการใช้ที่เหมือนกันคือ ต้องใช้ให้ถูกกาลเทศะ สถานที่ ถูกบุคคล ต้อง ชัดเจนทั้งการออกเสียงและใช้ประโยค ถูกต้องตามความหมายและบริบทของภาษา นอกจากการเรียนรู้ภาษาไทยกลางและภาษาต่างประเทศแล้วภาษาถิ่นของไทยก็มีความสำคัญมากเช่นกัน ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา กระแสสังคมคนอาศัยในต่างจังหวัดจะ สอนลูกให้พูดภาษากลางอย่างเดียว ไม่สอนภาษาถิ่น ทำให้ลูกพูดภาษาถิ่นไม่ได้ ทำให้เด็ก ขาดความรู้ในเรื่องนี้ และสังคมท้องถิ่นก็ขาดการสืบทอดสิ่งที่บรรพบุรุษถ่ายทอดกันมา ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อน เช่น ตำราที่ใช้คำท้องถิ่น ทั้งตำรับยา ชื่อต้นไม้ หรือพิธีกรรม เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันก็มีการใช้ภาษาอย่างมั่งง่าย มีการตัดคำตามสะดวก และใช้คำผิดหน้าที่ ปัญหาการใช้ภาษาไทยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานาน และเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ในแต่ละยุคแต่ละสมัย ปัญหาการใช้ภาษาสื่อมวลชน กล่าวคือ (Knowledge, 2564)

1) ใช้ภาษาพูดปนกับภาษาเขียน ใช้คำผิดความหมาย ใช้คำซ้ำซ้อนเยิ่นเย้อ คำสับสน คำสแลงผิด ใช้คำย่อโดยไม่ถูกต้อง ใช้คำสมญานามที่ไม่เคยใช้มาก่อน ใช้คำ หยาบคาย กำกวม หรือใช้คำภาษาต่างประเทศ ซึ่งสื่อมวลชนควรให้ความระวังและใช้ให้ถูก เพราะภาษาสื่อโดยเฉพาะในสื่อสิ่งพิมพ์ จะเป็นหลักฐานสำคัญที่คงอยู่นาน และแพร่หลาย ไปได้ไกล ซึ่งจะกลายเป็นแม่แบบและเป็นครูของสังคมโดยไม่รู้ตัว หากใช้ไม่ถูกต้องอาจทำ ให้เด็กรับรู้ในสิ่งที่ผิด จนไม่สามารถแก้ไขได้ “การเรียนภาษาไทยของคนไทย ต้องไม่มองว่า เป็นแค่เพียงวิชาหนึ่ง แต่เป็นการเรียนเพื่อสร้างคุณสมบัติความเป็นไทย จึงต้องปลูกฝัง ตั้งแต่เด็กอนุบาล”

2) ปัญหาการเรียนการสอนและการใช้ภาษาไทยด้านปัจจัยภายนอกว่า สื่อมวลชน สื่ออินเทอร์เน็ต โรงเรียน ครอบครัว และบุคคลสาธารณะ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล ส่งผลถึงการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน โดยผลวิจัยพบว่า ผู้นำ ผู้บริหาร นักการเมือง มี ลักษณะการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารดังนี้ พูดภาษาต่างประเทศปนภาษาไทย หรือพูดคำ ทับศัพท์ภาษาต่างประเทศมาก คนทั่วไปไม่ทราบความหมาย ทำให้เข้าใจยาก ควรพูดกรณี ไม่มีคำภาษาไทยใช้จริง ๆ ใช้ภาษาไม่สุภาพ พูดวุ่น พูดไม่ชัด และไม่สนใจใช้ภาษาไทยให้ ถูกต้อง “เด็กและเยาวชนอาจนำมาเป็นแบบอย่างได้ ผู้นำประเทศและนักการเมืองควรให้ ความสำคัญในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง ชัดเจน และคำนึงถึงมารยาทในการเลือกใช้คำให้

เหมาะสม และสังคมควรช่วยกันเฝ้าระวัง และร่วมมือท้วงติงหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต บุคคลสาธารณะ ที่ใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม” “สื่ออินเทอร์เน็ตมีการใช้ภาษาสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต หรือการส่งข้อความ มีการตัดทอนคำ สะกดคำผิด ใช้ภาษาผิดจากความหมายเดิม รวมถึงการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตค้นคว้าข้อมูล ทำให้ภาษาเขียนบกพร่อง เช่น คำศัพท์ การสะกดคำ การเขียนผิดไวยากรณ์ เมื่อเด็กวัยรุ่นใช้เป็นประจำทุกวัน ก็ติดเป็นนิสัย นำมาใช้เขียนในการบ้านหรือในรายงาน” “เป็นการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง จึงควรหาวิธีควบคุมการใช้ภาษาไทยในสื่ออินเทอร์เน็ต และจัดทำพจนานุกรมออนไลน์ให้เด็กและเยาวชนสืบค้นความหมายของคำและสำนวนภาษาไทยได้อย่างกว้างขวาง เพื่อส่งเสริมให้วัยรุ่นรู้จักใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามกาลเทศะ เพราะเด็กจะนิยมใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่าเปิดหนังสือ”

ส่วนการอ่าน ฟัง พูด เขียน ภาษาไทยของเด็กในสังกัด สพฐ. พบว่า การใช้ภาษาไทยของเด็กไทยแย่มาก ๆ และการแก้ปัญหาเด็กอ่อนภาษาไทยที่หลายหน่วยงาน กำลังพยายามทำอยู่ก็ยังไม่ตรงจุด เหมือนแก้ปัญหาแบบจับแพะชนแกะ โดยไม่ดูธรรมชาติของเด็กว่า ต้องการเรียนรู้แบบไหน วิธีการอย่างไร ทั้งที่ จริง ๆ แล้วควรเริ่มฝึกให้เด็กอยากเรียนรู้และใฝ่รู้ โดยไม่มีการบังคับเด็ก ซึ่งอาจทำได้ด้วยการให้เด็กอ่านหนังสือนอกเวลาหรือหนังสือเสริมบทเรียน เช่น นิทาน เรื่องสั้น บทความที่เหมาะสมกับวัยของเด็กโดยมีครูคอยให้คำชี้แนะ (Knowledge, 2564) จากปัญหาที่เกิดขึ้นกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุและแรงจูงใจที่ทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการเขียน ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาสะไมย์ ตำบลนาสะไมย์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร” ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาสะไมย์ ตำบลนาสะไมย์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาสะไมย์ ตำบลนาสะไมย์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล การแปลผลข้อมูล วิธีการทางสถิติสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ และการทดสอบสมมุติฐานเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่กำหนดขึ้น มีรายละเอียดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2541)

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษา เป็นกลุ่มประชากรที่มีสังกัดอยู่ในโรงเรียนบ้านนาสะไมย์ ตำบลนาสะไมย์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น 250 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ ใช้ประชากรทั้งสิ้น จำนวน 250 คน มาศึกษาโดยการศึกษา ค่าพารามิเตอร์ (parameter) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ทั้งนี้ เพราะผู้ให้ข้อมูลสารสนเทศมีจำนวนพอเหมาะและสามารถเข้าถึงได้ทั้งหมด

3. กระบวนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ในกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล (คววคู้กัน) จากกลุ่มประชากร (μ) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาและสืบค้นข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากสื่อในระบบออนไลน์ (internet) แปลความหมายวิเคราะห์ สังเคราะห์แล้วกำหนดขอบเขตประเด็นเพื่อสร้างแบบสอบถามการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research)

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม (questionnaire) ที่สร้างขึ้นไปนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (specialist) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ความเชื่อมั่น (reliability) และความเที่ยงตรง (validity) ของเครื่องมือการวิจัยทั้งข้อคำถามเชิงปริมาณ (quantitative research) และข้อคำถามเชิงคุณภาพ (qualitative research) และได้มีผู้เชี่ยวชาญ (specialist) ในด้านการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน 5 ท่าน

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ความเชื่อมั่น (reliability) และความเที่ยงตรง (validity) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม

4. หลังจากที่ได้ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมแบบสอบถามการวิจัย (questionnaire) ตามคำแนะนำแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

5. หลังจากที่ได้แบบสอบถามการวิจัย (questionnaire) ที่มีความสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับโรงเรียนบ้านทุ่งแต่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งอาศัยอยู่ในตำบลทุ่งแต่ จำนวน 30 ชุด ทั้งนี้ เพราะชุมชนดังกล่าวมีบริบทที่ใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่ของอำเภอมหาชนะชัย (ซึ่งเป็นพื้นที่ของการวิจัยจริง) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) และความเที่ยงตรง (validity) ของแบบสอบถามก่อนลงพื้นที่จริง

6. นำแบบสอบถาม (questionnaire) จำนวน 20 ชุด มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) และความเที่ยงตรง (validity) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (package software) แล้วไปนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอนุมัติก่อนแจกแบบสอบถามจริง

7. นำแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผ่านการอนุมัติจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว และผ่านคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ไปลงพื้นที่เพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างตามระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

4. วิธีการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

วิธีการสร้างและการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัยนั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสร้างขึ้นโดยคณะผู้วิจัยเอง ทั้งแบบสอบถาม ภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย สมมติฐานเพื่อให้ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบบสอบถามการวิจัยจะใช้คำถาม 2 ลักษณะ คือ ข้อคำถามแบบปลายปิดและข้อเสนอแนะ ส่วนแบบข้อคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นแบบปลายเปิดเมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วก็ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา พร้อมประเมินค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ส่วนการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ เป็นการนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณาและทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษาโดยพิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้พิจารณาความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และจากค่าสัมประสิทธิ์ ครอนบัก อัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่น

ของคำถามแต่ละประเด็น และได้ค่าแห่งความเชื่อมั่นรวมอยู่ระหว่าง 0.7–1.00 นอกจากนี้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นยังได้ผ่านการตรวจสอบเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว จึงได้สรุปว่าแบบสอบถามที่ได้สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของประเด็นคำถามต่าง ๆ ในกรณีที่จำนวนแบบสอบถามขาดความสมบูรณ์จำนวนเท่าใด ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่และแจกแบบสอบถามเพิ่มเติมจำนวนเท่าที่ขาดไป และดำเนินการตามขั้นตอนการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) ข้อมูลส่วนที่ 1 เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ และชั้นปี การศึกษาวิเคราะห์ โดยการหาค่าร้อยละ (percentage)
- 2) ข้อมูลส่วนที่ 2 ได้ใช้สถิติต่าง ๆ เช่น การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยการประมวลผลข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ (software package)
- 3) มุลส่วนที่ 3 ผู้วิจัยสังเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการสอบถามและเรียงเรียงเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาสะไมย์ ตำบลนาสะไมย์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียน มีประสิทธิภาพ $(E_1 / E_2) = 84.35/82.88$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนด

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาสะไมย์ ตำบลนาสะไมย์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยนักเรียนมีคะแนนทดสอบก่อนเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 29.20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 48.67 และนักเรียนมีคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 50.0 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.88 มีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 34.21

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน มีอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02$, S.D. = 0.72)

อภิปรายผล

ประเด็นที่ 1 ประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียน มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) = 84.35/82.88 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนด สะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกท้ายเล่ม คิดเป็นร้อยละ 84.35 และได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนสะกดคำ คิดเป็นร้อยละ 82.88 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 สะท้อนให้เห็นว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นสามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามเป้าหมาย ทั้งนี้เพราะมีการสร้างเครื่องมือและแบบฝึกอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากศึกษาสภาพและความต้องการของผู้เรียน กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ นำกิจกรรมที่น่าสนใจมาเป็นแบบฝึกที่ส่งเสริมความรู้ ความคิด สติปัญญา และมีความน่าสนใจสำหรับผู้เรียน เนื้อเรื่องมีภาพประกอบที่สวยงามและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งผู้ศึกษาได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง แก้ไขแบบฝึกทักษะใหม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ซึ่งได้สอดคล้องกับ วันเพ็ญ บุญเที่ยง (2559) อธิบายว่าลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีควรมีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว เหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของนักเรียนมีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย ใช้เวลาที่เหมาะสม มีสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ ควรมีข้อเสนอแนะในการใช้ มีให้เลือกทั้งแบบตอบอย่างจำกัดและตอบอย่างเสรีควรใช้สำนวนภาษาง่าย ๆ ฝึกให้คิดอย่างสนุกและรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดากร หมั่นมะโน (2565) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยไม่ตรงตามมาตราโดยใช่เกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยสะลักวิทยา อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยไม่ตรงตามมาตราโดยใช่เกม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยสะลักวิทยา มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) = 84.35/82.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ คือ 80/80 ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับมุกดาวรรณ บูลา (2566) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองสว่างอารมณ์ จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่

2 ปีการศึกษา 2565 ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า คะแนนประสิทธิภาพชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ $E_1 = 81.75$ และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ $E_2 = 86$ ดังนั้น ชุดแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.75/86 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ 2. ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 86 คะแนน หลังเรียนได้รับการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 17.2 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบก่อนเรียนมีค่า t ที่ระดับ 17.69 ปรากฏว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประเด็นที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาสะเม็ อำเภอมือง จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยนักเรียนมีคะแนนทดสอบก่อนเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 29.20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 48.67 และนักเรียนมีคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 50.0 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.88 มีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 34.21 สอดคล้องกับ ธนพร ดวงพรกชกร (2560) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับแบบฝึกอภิปรายผล จากผลการวิจัย เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับแบบฝึก” ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การจัดการเรียนรู้ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับแบบฝึก เป็นวิธีการที่ไม่ยากจนเกินไปมีขั้นตอนชัดเจน และนำความรู้จากการเรียนมาใช้ในการทำแบบฝึกเพื่อทบทวนบทเรียน ฝึกซ้ำๆ จนเกิดความเข้าใจ สามารถทำแบบฝึกในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุก กระตือรือร้น ทำให้ประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึก เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองต่อไป และสอดคล้องกับ ประสิทธิ์ เฝยกลิ่น (2563) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำพื้นฐาน โดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ): กรณีศึกษานักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคลรัตน์” ผลการวิจัยพบว่า

การจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน สอดคล้องกับพื้นฐานภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ ที่ 88.60/86.63 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 88.60 และได้คะแนนเฉลี่ยหลังคิด เป็นร้อยละ 86.63 สื่อที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ประเด็นที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการใช้แบบ ฝึกทักษะการเขียนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน มีอยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.02$, $S.D. = 0.72$) สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมีความเห็นในเชิงบวกต่อการ ใช้ งานแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริพันธ์ เวชเตง (2562) ที่ศึกษาเรื่อง การ พัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารโดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับการจัดการเรียนรู้ แบบมุ่ง ประสบการณ์ทางภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การ พัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสื่อสารกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากกลุ่มตัวอย่าง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.57/85.06 ผลการพัฒนาทักษะการเขียน สื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 84.38 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป ผลการเปรียบเทียบการเขียนสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาสูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ เกียรติสุดา บุญส่ง และสุภา พูนผล (2565) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วย ตนเอง สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ มีค่าเท่ากับ 73.88/74.92 นักศึกษาชาวต่างประเทศมีคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้ชุดฝึกฯ (post-test) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้ชุดฝึกฯ (pre-test) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ส่วนผลการศึกษาระดับความสามารถ พบว่าก่อนใช้ ชุดฝึกทักษะฯ ร้อยละ 3.45 มีความสามารถในระดับดี ระหว่างการใช้ชุดฝึกทักษะฯ ร้อยละ 62.07 มีความสามารถในระดับดี และหลังใช้ชุดฝึกทักษะฯ ร้อยละ 3.45 มีความสามารถใน ระดับดีมาก และร้อยละ 55.17 มีความสามารถอยู่ในระดับดี ผลการศึกษาความพึงพอใจใน ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.55 และสอดคล้องกับ วาสนา แสงสุข และ ไพโรจน์ เต็มเตชาติพงศ์ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง แนวทางของครูในการพัฒนานวัตกรรมการ จัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ครูมี แนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (1) สร้างกรอบแนวคิดในการพัฒนา นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้โดยศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการจัดการ

เรียนรู้ ได้แก่ หลักสูตร เนื้อหา เนื้อเรื่องที่สอน จุดเด่นและจุดด้อยของเนื้อหา สภาพปัญหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและระดับความต้องการในขณะนั้น กำหนดแนวทางการพัฒนาและประเมินคุณภาพนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น (2) วิเคราะห์เวลาที่ใช้และผู้เรียน (3) กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ วิธีการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่แสดงถึงการเรียนรู้และระดับของพฤติกรรมที่ต้องการ จัดลำดับเนื้อหา กำหนดเวลาการนำเสนอและกิจกรรม (4) กำหนดคุณลักษณะของนวัตกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยนำเอาวัตถุประสงค์มาเป็นกรอบกำหนดคุณลักษณะของนวัตกรรมการเรียนรู้ด้านประเภทการใช้งาน พิจารณาคคุณลักษณะของนวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อคัดเลือกนวัตกรรรมให้สอดคล้องกับประสิทธิภาพของการรับรู้ของผู้เรียน (5) สำนวจทรัพยากรการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ได้แก่ บุคลากร เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และสถานที่ (6) ออกแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยคำนึงถึงหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ได้แก่ หลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษา หลักการออกแบบ หลักการสื่อสาร และหลักการเรียนรู้ (7) การวางแผนและดำเนินการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักการดำเนินงาน หรือกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน และการดำเนินงานตามแผนที่ได้วางไว้ และ (8) ตรวจสอบคุณภาพวิธีการของนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสรุปและประเมินผลการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และผลจากการวัดเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก ด้านที่สูงที่สุดคือ ด้านการเรียนวิชาภาษาไทย รองลงมาคือ ด้านครูผู้สอนวิชาภาษาไทย และสุดท้ายคือด้านวิชาภาษาไทย

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง และสุภา พูนผล (2565) การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*. 32(2), 50-65.
- ประสิทธิ์ เผยกลิ่น. (2563). การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำพื้นฐาน โดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ): กรณีศึกษา นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคลรัตน์. *วารสารวารสารมหาจุฬานาครทรรณ*. 7(9), 153-162.

- โพยม จันทร์น้อย. (2564). *การศึกษาไทย 4.0 จากผู้ใหญ่สู่ ถึงการศึกษาไทย 4.0*. สืบค้น 13 มีนาคม 2564.
จาก: <http://www.birdkm.com/outside-classroom/outsideclass/thai-education-40>
- ธนพร ดวงพรกชกร. (2560). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับแบบฝึก*. วิทยานิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย, ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มุกดาวรรณ บูลา พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุรักษ์ พระจักรพัชร จุกกาทโท. (2566). *การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองสว่างอารมณ์ จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565*. *วารสารสันตยาภิวัฒน์ วัดหนองนกคด*. 1(4), 1-13.
- รัชดากร หมิ่นมะโน. (2565). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยไม่ตรงตามมาตราโดยไขเกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยสะลักวิทยา อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย*. *วารสารบัณฑิตศึกษาศาสตร์ มจร วิทยาเขตแพร่*. 8(1), 1-17.
- วาสนา แสงสุข และไพโรจน์ เต็มเตชาติพงศ์ (2563) *ที่ศึกษาเรื่อง แนวทางของครูในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*. 7(3), 148-174.
- ศิริพันธ์ เวชเตง. (2562). *การพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารโดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 3(7), 99-111.
- Knowledge. (2564). *สถานการณ์ปัญหาคุณภาพการศึกษาไทย*. สืบค้น 13 มีนาคม 2564.
จาก <https://www.schoolofchangemakers.com/knowledge/11456/>

การพัฒนาแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง
: กรณีศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

A Development of Authentic Assessment Model : A Case Study
Faculty of Education Yasothon Buddhist College

วรัญรัตน์ พันผาด

Waranrat Phanpad

พระมหาจिरายุธ ปโยโค (มุลชิวะ)

Phramaha Jirayuth Payoko (Mulachiva)

ณัฐพล จินดารัมย์

Natthapol Jindaram

e-mail: natha.jin007@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) องค์ความรู้และรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง 2) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงและ 3) พัฒนาและนำรูปแบบการประเมินไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ศึกษา จำนวน 123 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบประเมินตามสภาพจริง สถิติที่ใช้คือ ค่าพารามิเตอร์ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.12$, S.D. = 0.77) ประสิทธิภาพของระบบการประเมินหลังปรับปรุงและมีค่าเท่ากับ 81.22/83.04 และรูปแบบการพัฒนาแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีประสิทธิภาพโดยมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การเรียนรู้ตามสภาพจริง, การประเมิน, คณะศึกษาศาสตร์,
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

Abstract

The objective of this research was to study the knowledge and models of authentic assessment, to evaluate the efficiency and effectiveness of authentic assessment, and to apply the evaluation results to teaching and learning management at the College of Religious Studies in Yasothon University. The study involved 123 participants. The research tool used was an authentic assessment form, and the statistics applied were parameters, standard deviation, and efficiency and effectiveness based on the 80/80 criterion. The research results showed that student satisfaction with authentic assessment was at a moderate level ($\mu = 3.12$, S.D. = 0.77). The efficiency of the assessment system after improvement was 81.22/83.04, and the development of the authentic assessment model demonstrated significant effectiveness at the .05 level.

Keywords: Authentic learning, Assessment, Faculty of Education, Yasothon Buddhist College

บทนำ

สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและในยุคปัจจุบันสังคมมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมาก นักคิดในแวดวงต่าง ๆ ของโลกและไทยต่างก็พากันให้ความสนใจกับสภาพสังคมเป็นอย่างยิ่งนักคิดทั้งหลายเรียกสังคมของมนุษยชาติในอนาคตในชื่อที่แตกต่างกันซึ่ง อัลวิน ทอฟฟเลอร์ (Alvin Toffler, 2538) เรียกว่า ยุคคลื่นลูกที่สาม (the third wave) โดยมองว่าการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีลักษณะ “การเปลี่ยนแปลงทั้งโลก” (global) ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา เป็นต้น โดยมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นตัวขับเคลื่อน ในขณะที่ อีริก ชมิดท์ และ เจเรด โคเฮน (Eric Schmidt & Jared Cohen, 2014) เรียกโลกยุคนี้ว่า “ยุคดิจิทัลเปลี่ยนโลก” (the new digital age) นอกจากนี้แล้ว ยังถูกเรียกในชื่ออื่นๆ อีก เช่น “ยุคโลกไร้พรมแดน” (borderless world) ยุคโลกาภิวัตน์ (globalization) สุวิทย์ เมษินทรีย์ (2550) อุดมธรรมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรียกว่าเป็นยุค “หลังสังคมฐานความรู้” (อดุลย์ ศรีวังคุณ, 2557) ซึ่งเป็นโลกที่เน้นเรื่องกัลยาณมิตร มี

การเปลี่ยนรูปแบบของคนจากต่างคนต่างปิด ไปสู่ต่างคนต่างเปิดเป็นโลกที่ก้าวข้ามสังคมที่เน้นการแข่งขันไปสู่การร่วมสร้างสรรค์ เป็นโลกที่ภูมิปัญญาได้พัฒนาก้าวข้ามทรัพย์สินทางปัญญาสู่ภูมิปัญญามหาชน เช่น ยูทูป หรือวิกิพีเดีย โลกหลังสังคมฐานความรู้ เป็นโลกที่เปลี่ยนวิถีชีวิตมนุษย์จากการพึ่งพิง ไปสู่ความเป็นอิสระและการพึ่งพาอาศัยกัน

จากแนวคิดของ สุวิทย์ เมษินทรีย์ (2550) แล้วจะเห็นว่าค่อนข้างมองโลกในแง่ดี ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดของ เจมส์ มาร์ติน (James Martin, 2553) ซึ่งปรากฏอยู่ในหนังสือของเขาที่ชื่อว่า “โลกแห่งศตวรรษที่ 21” (the meaning of the 21st century) เจมส์ มาร์ติน ได้เสนอแนวคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้างในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่ง ค่อนข้างจะเป็นในทางลบ แต่เขามีเจตนาที่จะกระตุ้นให้สังคมตระหนักและหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เช่นเดียวกับ ประเวศ วะสี (2545) ที่เห็นว่าวิถีชีวิตของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 จะมีปัญหามากขึ้น อันสืบเนื่องมาจากกิเลสและอวิชชาจะต้องอาศัยหลักธรรมทางพุทธศาสนา มาแก้ปัญหา มนุษย์จะต้องเปลี่ยนไปสู่ภาวะหรือภพภูมิที่สูงกว่า การศึกษา (education) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีศักยภาพ สามารถปรับตัวได้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การจัดการศึกษาในแนวทางที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และวัฒนธรรมของประเทศจะสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แกสังคมไทย แต่จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสโลกาภิวัตน์ (globalization) และการแข่งขันกับที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย จำเป็นต้องอาศัยฐานแห่งความรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology) การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้สังคมไทยประสบปัญหาอย่างมากมาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) (2546) ได้สรุปทิศทางการศึกษาไทยในอนาคตความมีเจตนารมย์ 2 ประการ คือ การพัฒนาคนและพัฒนาสังคม การพัฒนาคนไทยเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้และจริยธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีดุลยภาพใน 3 ด้าน คือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน กล่าวได้ว่าหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาก็คือ การปฏิรูปการเรียนรู้

“...การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล โดยในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา

ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนจึงต้องสอดคล้องกับชีวิตจริง ปฏิบัติได้จริงเป็นหลัก และตัวชี้วัดที่สำคัญก็คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ ก้าวหน้าสูงสุด เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขได้เต็มศักยภาพ การประเมินจึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบของผู้เรียน ตามความถนัด ความสนใจที่แตกต่างกัน แต่มีรูปแบบที่เอื้ออำนวยและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกแสดง ความรู้ ความสามารถ ความรู้สึก พฤติกรรมที่ผู้เรียนมีและสามารถปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ซึ่งอาศัยข้อมูลหลักฐานเหล่านั้นสะท้อนที่เป็นจริงของผู้เรียนเพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงวิธีการเรียนแต่ละคน...” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

ดังนั้น การวัดและการประเมินผลที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด ก็จะต้องมีความหมายถึงการประเมินผลตามสภาพจริง และในแวดวงการศึกษาได้มีผู้ที่หันมาสนใจการประเมินผลดังกล่าว ซึ่งเป็นกระบวนการวัดและประเมินผลทางการศึกษาแบบทางเลือกใหม่อย่างกว้างขวาง และวิธีการประเมินผลดังกล่าวเป็นการประเมินผลจากงานหรือผลงานที่เป็นจริงมากกว่าการประเมินด้วยข้อสอบแบบเลือกตอบเพียงอย่างเดียวและการประเมินผลตามเกณฑ์ ซึ่งนับว่ามีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานจริงในชีวิตประจำวัน สามารถนำไปสู่กระบวนการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง สามารถประเมินความสามารถ ทักษะ ความคิดขั้นสูงที่ซับซ้อน ตลอดจนความสามารถในการแก้ปัญหาและการประยุกต์ใช้วิชาต่าง ๆ นอกจากนี้ วิธีการประเมินผลตามสภาพความเป็นจริงนับว่าเป็นการประเมินในเชิงบวกเพื่อค้นหาความสามารถ จุดเด่น และความก้าวหน้าของผู้เรียน รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนจุดที่ต้องการพัฒนาให้สูงขึ้นเต็มตามศักยภาพ และเป็นเครื่องมือประเมินที่มีประสิทธิภาพที่ใช้ในการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถใช้ในการประเมินรวม ในสถานการณ์การเรียนการสอนที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนปฏิบัติได้จริง โดยนักเรียนเป็นผู้สร้างงานและสร้างความรู้ โดยครูเป็นผู้แนะนำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มตามความสามารถ การประเมินผลดังกล่าวจะอำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนได้พัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร สนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้เป็นอย่างดี (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

จากเหตุผลและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง กรณีศึกษา : คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธอร์” โดยเน้นศึกษาถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงและการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนา รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธอร์ พร้อมทั้งการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเป็นกรอบภาระงานที่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตามนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้และรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง
3. เพื่อพัฒนาและนำรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธอร์

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร (population) และกลุ่มเป้าหมาย
ประชากร (population) และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ศึกษาในการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เป็นพระนักศึกษา/นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จำนวน 123 รูป/คน ในครั้งนี้ โดยการศึกษาค่าพารามิเตอร์ (μ) จากประชากร (population) และกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด
2. กระบวนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มเป้าหมาย โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในการวิจัยดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง

1) แบบการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
2) แบบการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงสำหรับอาจารย์ผู้บรรยาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประเมิน
การเรียนรู้ตามสภาพจริง

- 1) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านศึกษาศาสตร์
- 2) แบบทดสอบระหว่างเรียน
- 3) แบบวัดความสนใจในการเรียนด้านศึกษาศาสตร์
- 4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรายบุคคล
- 5) แบบบันทึกการตรวจงาน
- 6) ใบงาน
- 7) แบบประเมินทักษะกระบวนการด้านศึกษาศาสตร์

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม (questionnaire) ที่สร้างขึ้นไปนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (specialist) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ความเชื่อมั่น (reliability) และความเที่ยงตรง (validity) ของเครื่องมือการวิจัยทั้งข้อคำถามเชิงปริมาณ (quantitative research) และข้อคำถามเชิงคุณภาพ (qualitative research) และได้มีผู้เชี่ยวชาญ (specialist) ในด้านการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ จำนวน 5 ท่าน

4. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ความเชื่อมั่น (reliability) และความเที่ยงตรง (validity) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม

5. หลังจากที่ได้ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมแบบสอบถามการวิจัย (questionnaire) ตามคำแนะนำแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

6. หลังจากที่ได้แบบสอบถามการวิจัย (questionnaire) ที่มีความสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ จำนวน 30 ชุด ทั้งนี้ เพราะวิทยาลัยดังกล่าวมีบริบทที่ใกล้เคียงกัน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) และความเที่ยงตรง (validity) ของแบบสอบถามก่อนลงพื้นที่จริง

7. นำแบบสอบถาม (questionnaire) จำนวน 30 ชุด มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) และความเที่ยงตรง (validity) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แล้วไปนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอนุมัติก่อนแจกแบบสอบถามจริง

8. นำแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผ่านการอนุมัติจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปลงพื้นที่เพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างตามระเบียบวิธีวิจัยทางศึกษาศาสตร์ต่อไป

สำหรับวิธีการสร้างและการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัยนั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสร้างขึ้นโดยคณะผู้วิจัยเอง ทั้งแบบสอบถาม (questionnaire) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย สมมติฐานเพื่อให้ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบบสอบถามการวิจัยจะใช้คำถาม 2 ลักษณะ คือ ข้อคำถามแบบปลายปิดและข้อเสนอนะ (closed-ended questions) ส่วนแบบข้อคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นแบบปลายเปิด (open-ended) เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วก็ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา พร้อมประเมินค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ส่วนการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ (specialist) เป็นการนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณาและทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษาโดยพิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence หรือ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจะใช้ดุลยพินิจพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

พร้อมนี้ การตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (specialist) จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนและความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถามที่ตรงกับเรื่องที่ศึกษา การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้พิจารณาความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และจากค่าสัมประสิทธิ์ครอนบัก อัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient)

10. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย (research data collection) ผู้วิจัยได้มีกระบวนการ คือ ได้จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม/แบบทดสอบการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และแบบทดสอบด้วยตนเอง จำนวน 30 ชุด คณะผู้วิจัยได้ชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ทราบถึงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลการวิจัยตรงตามความเป็นจริง คณะผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและได้รับแบบสอบถาม/แบบทดสอบที่มีเนื้อหาสมบูรณ์คืนกลับมา จำนวน 123

ชุด ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์และแบบทดสอบ เป็นต้น

11. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของประเด็นคำถามต่าง ๆ ในกรณีที่จำนวนแบบสอบถามขาดความสมบูรณ์จำนวนเท่าใด ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่และแจกแบบสอบถาม/แบบทดสอบเพิ่มเติมจำนวนเท่าที่ขาดไป และดำเนินการตามขั้นตอนการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

1) ข้อมูลส่วนที่ 1 เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ และระดับการศึกษาวิเคราะห์ โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2) ข้อมูลส่วนที่ 2-10 ได้ใช้สถิติต่าง ๆ เช่น การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยการประมวลผลข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ (software package)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาองค์ความรู้และรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง จากการสำรวจบริบทของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.12$, S.D. = 0.77)

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง จากการสำรวจบริบทของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบและกระบวนการการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ผ่านแบบประเมินรูปแบบใหม่ พบว่า ประสิทธิภาพของระบบการประเมินหลังปรับปรุงและมีค่าเท่ากับ 81.22/83.04 และรูปแบบการพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีประสิทธิภาพโดยมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อพัฒนาและนำรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร คณะผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ผู้ให้การสนับสนุนการวิจัย และ

เสนอรายงานต่อคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย เพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

อภิปรายผล

ประเด็นที่ 1 องค์กรความรู้และรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง จากการสำรวจบริบทของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.12$, $S.D. = 0.77$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การประเมินตามสภาพจริงมีผลระดับปานกลาง มีองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน คือ (1) ความแม่นยำ การประเมินตามสภาพจริงให้ข้อมูลที่แม่นยำเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ในปัจจุบัน โดยพิจารณาจากสภาพและสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน (2) ความเป็นกลาง ผู้ประเมินมักเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในสินทรัพย์ จึงช่วยให้มั่นใจได้ถึงความเป็นกลางของการประเมิน และ (3) ความยืดหยุ่น การประเมินตามสภาพจริงสามารถปรับให้เข้ากับความต้องการเฉพาะของบริบทของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับการศึกษาของ จินตวิรรพ แปนแก้ว และคณะ (2562) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินตามสภาพจริง ที่อธิบายว่า เมื่อมีการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แล้วก็มี ความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปกระบวนการวัดและประเมินผลใหม่ให้สอดคล้องกัน ซึ่งผู้รู้ในวงการศึกษายอมรับว่าแนวคิดในการวัดและประเมินผล การเรียนที่เหมาะสม คือ การประเมินตามสภาพจริง (authentic assessment) ที่เป็นการประเมินที่สามารถค้นหาศักยภาพที่แท้จริงของผู้เรียน เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้และการพัฒนาของผู้เรียนตามสภาพความเป็นจริง สามารถประเมินได้อย่างถูกต้องว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง เน้นให้ผู้เรียนนำทักษะความรู้ที่เกี่ยวข้องไปใช้ในสภาพการณ์ที่เป็นจริงในชีวิตได้ต่อไป การประเมินสภาพจริงเป็นการประเมินที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ ถ้าสามารถปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริงจะดีมาก แต่ถ้าไม่ได้อาจใช้สถานการณ์จำลองที่พยายามให้เหมือนจริงมากที่สุด หรืออาจจะให้ผู้เรียนไปปฏิบัตินอกห้องเรียน หรือที่บ้านแล้วเก็บผลงานไว้ โดยอาจจะเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงาน แล้วครูเรียกมาประเมินภายหลังสถานการณ์ที่ประเมินควรเป็นสถานการณ์ที่ประเมินผู้เรียนได้หลายมิติ เช่น ทักษะ ความรู้ ความสามารถการคิด และคุณลักษณะต่าง ๆ วิธีการที่ใช้ประกอบการประเมินตามสภาพจริงควรมีหลากหลายประกอบกัน สรุปได้ดังนี้ (1) การสังเกต (2) การสัมภาษณ์ (3) การตรวจงาน (4) การรายงานตนเองของนักเรียน (5) การบันทึกจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (6) การใช้ข้อสอบแบบเน้นการปฏิบัติจริง และ (7) การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน

ประเด็นที่ 2 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง จากการสำรวจบริบทของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบและกระบวนการการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ผ่านแบบประเมินรูปแบบใหม่ พบว่า ประสิทธิภาพของระบบการประเมินหลังปรับปรุงและมีค่าเท่ากับ 81.22/83.04 และรูปแบบการพัฒนาแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีประสิทธิภาพโดยมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่า คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มีการปรับปรุงและพัฒนาแบบการประเมินบริบททางการศึกษาตามเกณฑ์ประสิทธิภาพจนทำให้มีการวัดและประเมินผลหลังใช้แบบประเมินได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ภูมิภาค ประวาสุข และคณะ (2564) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบการประเมินผลตามสภาพจริงอิงสมรรถนะโครงการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวส.) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า

1) การประเมินผลตามสภาพจริง มี 5 องค์ประกอบ คือ (1) ผู้สอน (2) ผู้เรียน (3) สภาพแวดล้อม (4) สื่อการเรียนรู้ และ (5) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้

2) กระบวนการพัฒนาแบบประเมินผลตามสภาพจริง ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การกำหนดสมรรถนะการเรียนรู้ (2) หลักสูตรการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (3) การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง (4) การเตรียมผู้สอน (5) การจัดการเรียนรู้โดยยึดกลุ่มอาชีพผู้เรียนเป็นฐาน และ (6) การพัฒนาผู้เรียนกิจกรรมการเรียนรู้พฤติกรรม

3) การสร้างรูปแบบการประเมินตามสภาพอิงสมรรถนะ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ข้อมูลพื้นฐานส่วนที่เกี่ยวข้องของ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงอิงสมรรถนะในรายวิชาโครงการใน 5 ด้าน และความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงอิงสมรรถนะในรายวิชาโครงการใน 6 ด้านที่ต้องพัฒนา

4) ผลการทดลองรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงสมรรถนะ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ (1) ศึกษาการสังเคราะห์ฐานอาชีพ (2) การพัฒนาการเรียนรู้ (3) การสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ (4) เตรียมการผู้สอน และ (5) ปฏิบัติการเรียนรู้โดยยึดอาชีพเป็นฐาน

5) ผลการประเมินรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงสมรรถนะในรายวิชาโครงการ โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ 4.49, S.D. 0.41)

สอดคล้องกับ อินทิรา จารุจินดา และพรสิน สุภวาลย (2566) ที่ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการใช้การประเมินตามสภาพจริงของครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า

1) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษใช้การประเมินตามสภาพจริงอย่างน้อย 1 วิธี วิธีที่ใช้มากที่สุด คือ การใช้ใบงานแบบฝึกหัด รองลงมา คือ การสังเกต สวนวิธีที่ใช้้น้อยที่สุด คือ การใช้โครงงาน การจัดนิทรรศการหรือการนำเสนอผลงาน ครูมีเจตคติ ความรู้ การปฏิบัติการในการประเมินตามสภาพจริงในระดับมากปัญหาการใช้การประเมินตามสภาพจริง ได้แก่ ปัญหาที่มาจากนักเรียน ครอบครัวของนักเรียน บริบทในชั้นเรียน งบประมาณ และครูผู้สอน และมีความต้องการรับการอบรมเรื่องอื่น ๆ มากกว่าเรื่องการใช้การประเมินตามสภาพจริง และต้องการรับการอบรมเชิงปฏิบัติการแบบผสมออนไซต์และออนไลน์

2) แนวทางการส่งเสริมการใช้การประเมินตามสภาพจริง ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านครู (2) ด้านรูปแบบการฝึกอบรม (3) ด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร และ (4) ด้านนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการ

สอดคล้องกับ ศิระ ประเสริฐศักดิ์ และคณะ (2566) ที่ศึกษาเรื่อง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงในยุคดิจิทัล ผลการศึกษาพบว่า เป้าประสงค์หลักที่สำคัญที่สุดของกระบวนการเรียนการสอน ก็คือการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ซึ่งการที่จะทราบได้ว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปจนเกิดเป็นทักษะ ความรู้ ความสามารถ รวมทั้งคุณธรรมที่ต้องการหรือไม่นั้นจำเป็นต้องมีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ ถ้าสามารถปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง หรืออาจจะให้ผู้เรียนไปปฏิบัตินอกห้องเรียน หรือที่บ้านแล้วเก็บผลงานไว้ โดยอาจจะเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงาน แล้วครูเรียกมาประเมินภายหลัง หรือการเก็บข้อมูลผ่านระบบดิจิทัลผ่านเครื่องมือที่หลากหลาย โดยเฉพาะการใช้แอปพลิเคชันซึ่งการใช้แอปพลิเคชันในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้นอกจากจะเกิดประโยชน์การวัดผลในห้องเรียน ยังช่วยให้สถาบันการศึกษาประหยัด ค่าใช้จ่ายจากการเตรียมสอบ และเป็นการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเกิดประโยชน์ ช่วยให้ผู้สอนลดเวลาในการทำข้อสอบและจัดชุดทดสอบ อีกทั้งจะทราบจุดบกพร่องการเรียนของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละเนื้อหา เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไข กระบวนการจัดการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น ในด้านของผู้เรียนเอง ก็จะได้ทราบข้อมูลและประเมินตนเองได้ว่าไม่เข้าใจเนื้อหาตรงส่วนใดเพื่อจะได้กลับไปทบทวน และทำความเข้าใจในเนื้อหานั้นอีกครั้งหนึ่ง

จากบทความนี้สามารถสรุปถึงเครื่องมือทางด้านดิจิทัลในยุคดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง เช่น Google classroom เป็นห้องเรียนเสมือนสำหรับการจัดการเรียนการสอน โปรแกรมที่รวบรวมบริการที่สำคัญต่าง ๆ เข้าด้วยกัน หรือ Kahoot เป็นโปรแกรมที่ใช้ตอบคำถามคำตอบทางออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งล้วนทั้งหมดนั้น ก็เป็นเครื่องมือที่ตอบโจทย์สังคมยุคดิจิทัลที่เข้าถึงได้รวดเร็ว รับประทานถึงผลการประเมินอย่างทันที และในอนาคต นวัตกรรมดังกล่าว ก็จะถูกพัฒนาหรือมีแอปพลิเคชันใหม่เพื่อตอบโจทย์ยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ครูสภาลาดพร้าว.
- จินตวีร์พร แป้นแก้ว, บุชยา สังขชาติ, และนวพร ดำแสงสวัสดิ์. (2562). การประเมินตามสภาพจริง. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 30(1), 22-33.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่10), กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประเวศ วะสี (2545). *เครือข่ายแห่งปัญญา*. กรุงเทพฯ: ดีไซน์ จำกัด.
- ณัฐภา ประวาสุข จิตติมาภรณ์ สีหะวงษ์ เมธี วิสาพรม ประภรณ์ชัย สุพัฒน์. (2564). การพัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงอิงสมรรถนะโครงการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวส) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพรรณ*. 16(3), 15-25.
- ศิระ ประเสริฐศักดิ์, อรุณกมล จันทรส, กาญจนา บุญส่ง และนิภา เพชรสม. (2566). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงในยุคดิจิทัล. *วารสาร มจร เพชรบุรีปริทรรศน์*. 6(2), 83-99.
- สุวิทย์ เมชินทรีย์. (2550). *โลกพลิกโฉม ความมั่งคั่งในนิยามใหม่*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์การเงินธนาคาร.
- อดุลย์ วังศรีคุณ. (2557). การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21: ผลผลิตและแนวทางการพัฒนา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 8(1), 1-17.
- อินทรา จารุจินดา และพรสิน สุภวาลัย. (2566). *แนวทางการส่งเสริมการใช้การประเมินตามสภาพจริงของครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก*. *Phranakhon Rajabhat Research Journal (Humanities and Social Sciences)*. 18(1), 227-294.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การนิเทศเพื่อส่งเสริมระบบ
เพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

James, M.J. Martin, J.L. and David, A.G. (2005). *Modern food microbiology*.
Spinger science business media Inc.

Eric Schmidt and Jared Cohen. (2013). *The New Digital Age: Reshaping the
Future of People. Nations and. Business*. London, UK: John Murray.

Toffler Alvin. (1980). *The Third Wave*. New York: William Marrow & Co. Young,

การพัฒนาทักษะด้านการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
โรงเรียนศรีธรรมวิทยา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

The Development of Royal Word Writing Skills of Primary School
Students Srithamwitthaya School, Mueang District, Yasothon Province

พีรพงษ์ แสนสิง

Pirapong Saensing

พระครูวาปีธรรมวิโรจน์ (ประศาล นิวัฒน์)

Phrakhruwapeedhamwiroj (Prasal Niwat)

กัญญิกา วงศ์น้ำคำ*

Kanthika Wongnamkham

jimme0981271860@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาทักษะการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนศรีธรรมวิทยา และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำราชาศัพท์ที่ใช้แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำและชุดแบบฝึกหัดการเขียนคำราชาศัพท์ โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน จากโรงเรียนศรีธรรมวิทยา ระดับประถมศึกษา ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบบังเอิญ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test ผลการวิจัยพบว่า ระดับการพัฒนาทักษะการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนโรงเรียนศรีธรรมวิทยา มีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ 3.13, S.D. 0.89) และผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำราชาศัพท์ของนักเรียน มีประสิทธิภาพระดับ (E_1/E_2) ที่ระดับ 81.44/85.95 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และการทดสอบสมมติฐานพบว่าผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำราชาศัพท์ของนักเรียน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การพัฒนาทักษะ, การเขียนคำราชาศัพท์, นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

Abstract

The objective of this research was to study the development level of royal vocabulary writing skills among elementary students at

Sritamwitthaya School and to compare the achievement in spelling royal vocabulary words using a Thai language exercise on writing and spelling, alongside a set of royal vocabulary writing exercises, based on the efficiency criteria of 80/80. The sample group consisted of 35 elementary students from Sritammarama School, selected through accidental sampling. The statistics used in the research were percentage, mean, standard deviation, and hypothesis testing using a t-test. The research results indicated that the development level of royal vocabulary writing skills among students at Sritamwitthaya School was at a moderate level ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.89). The achievement in royal vocabulary spelling had an efficiency level (E1/E2) of 81.44/85.95, which meets the established criteria. Hypothesis testing revealed that the achievement in royal vocabulary spelling was statistically significant at the .05 level, consistent with the hypothesis.

Keywords: skill development, royal vocabulary writing, primary school students

บทนำ

ประเทศไทยมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่สูงสุดของประเทศไทยมีวัฒนธรรมและภาษาที่เป็นภาษาประจำชาติไทย จึงเป็นชาติที่มีเอกลักษณ์ทางภาษาเป็นแบบอย่างของตนเอง ซึ่งภาษาไทยนั้นเป็นภาษาเดียวในโลกที่ไม่มีการใช้ร่วมกับภาษาในประเทศอื่น ๆ ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของปวงชนชาวไทยเป็นอย่างมาก มีการใช้ถ้อยคำหรือคำพูดที่สุภาพ ถูกต้องตามเวลาและโอกาส เหมาะสมตามฐานะ ในปัจจุบันค้นพบว่าคนไทยส่วนมากยังไม่เข้าใจถึงความสำคัญของภาษาไทยจนทำให้การใช้คำพูด ใช้ภาษาผิดเพี้ยนไปจากของเดิม ถึงแม้ว่าปัญหาการใช้ภาษาไทยได้เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานหลายยี่สิบปี แต่ในยุคปัจจุบันนี้ปัญหายังวิกฤติความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งมีปัจจัยหนุนนำที่สำคัญนั้น คือความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำไปอย่างรวดเร็ว เราจึงพบการใช้คำในภาษาไทยแบบผิด ๆ วิชาภาษาไทยนับว่าเป็นวิชาที่สำคัญมากเพราะว่าจำเป็นต้องใช้ในการติดต่อสื่อสาร ในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสะกดคำเพื่อที่จะได้นำความรู้ความสามารถไปใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์และเพื่อการศึกษา (กรมวิชาการ, 2552)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะได้พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและสังคมให้มีการใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องและสามารถนำความรู้ความเข้าใจเพื่อใช้ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นโดยมีประสิทธิภาพวิชาภาษาไทยนับได้เป็นหนึ่งในวิชา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญมากเพราะภาษายังเป็นเครื่องมือใช้สื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ทั้งยังมีการให้แสดงความความคิดเห็น มีทั้งความต้องการและความรู้สึกจึงจะต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้อง

คำราชาศัพท์ เป็นคำที่สุภาพ เป็นระเบียบการใช้คำพูดของไทยให้สุภาพตามชั้นของบุคคล เป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมประจำชาติไทย และยังแสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันกษัตริย์ไทยอีกด้วย การเรียนรู้คำราชาศัพท์นั้นยังสามารถค้นหาวรรณกรรมวรรณคดี ได้เข้าใจบรรยากาศในเรื่องได้เป็นอย่างดี คำราชาศัพท์ ตามรูปศัพท์หมายถึงถ้อยคำที่ใช้กับพระมหากษัตริย์ แต่ในปัจจุบัน หมายถึงถ้อยคำสุภาพ ที่สามารถใช้ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคลในสภาพสังคมไทยซึ่งผู้ที่ใช้คำราชาศัพท์ด้วยมีดังนี้ พระมหากษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์ พระภิกษุ ขุนนางข้าราชการและสุภาพชน (กรมวิชาการ, 2553)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน คนไทยจะต้องทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา หมั่นฝึกฝนให้มีทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ดังนั้นภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ, 2552) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มที่มุ่งส่งเสริมทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง ดังนี้ และสาระสำคัญที่การศึกษาไทยพึงตระหนักและให้ความสำคัญในประเด็นดังต่อไปนี้

1) การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2) การเขียน การเขียนสะกดตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

3) การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ การพูด แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดใน โอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

4) หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และ อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจ บทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอด ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงาม ของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึง ปัจจุบัน (กรมวิชาการ, 2552)

จากเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าครูต้องสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น คือผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถใช้ ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นต้องฝึกฝน ทักษะพื้นฐานให้สัมพันธ์กันทั้ง 5 ด้าน คือ การอ่าน, การเขียน, การฟัง การดู และการพูด, หลักภาษา, วรรณคดีและวรรณกรรม ทักษะการเขียนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ภาษาไทยมากเพราะทักษะการเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด เป็นการพัฒนาทางความคิด สติปัญญาและทัศนคติ การเขียนที่ดีสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำคัญต่อการศึกษาหาความรู้ของผู้เรียนซึ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถสร้างเสริม ประสบการณ์ได้ตั้งแต่เริ่มเข้ามาอยู่ในระบบการศึกษาในโรงเรียนโดยครูผู้สอนต้องสอนให้ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้องทำให้ผู้เรียนมีทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียน สัมพันธ์กัน (อัจฉรา ชิวพันธ์ 2538) และเนื่องจากลักษณะของ ภาษาไทยที่มีพยัญชนะ 44 ตัว แต่มีเสียงเพียง 21 เสียงทำให้คำภาษาไทยมีเสียงพ้องกัน แต่มีความหมายต่างกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งถ้าจำหลักเกณฑ์ในการเขียนไม่ได้ ก็มักจะเขียน สะกดคำผิดใช้คำไม่ถูกต้องทำให้ความหมายผิดไป สื่อสารกันไม่เข้าใจ โดยสาเหตุหนึ่งที่ทำ ให้นักเรียนเขียนสะกดคำผิดอาจเนื่องมาจากมีประสบการณ์แบบผิด การไม่ทราบ ความหมายที่แท้จริงของคำที่เขียนออกไป การออกเสียงผิดการเดา (สุนันทา ไสร็จจ, 2538) และครูมักละเลยเมื่อพบว่านักเรียนเขียนสะกดคำผิดไม่พยายามชี้แนะให้นักเรียนเห็น ความสำคัญในการสะกดคำให้ถูกต้อง (ประเทิน มหาพันธ์, 2539)

ดังนั้น การเขียนจึงเป็นรากฐานในการเรียนวิชาต่าง ๆ จะต้องเขียนให้ถูกต้องตาม อักษรวิธี ถ้าหากเขียนคำผิดพลาด คลาดเคลื่อนหรือบกพร่องก็จะทำให้ความหมายของคำ เปลี่ยนไป และจากการประเมินปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมืองโยธธร จังหวัด โยธธร พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มีปัญหาในด้านการเขียนสะกดคำและการ เขียนคำราชาศัพท์ซึ่งสังเกตได้จากการตรวจงานในสมุดงานนักเรียน การเขียนตามคำบอก การเขียนสะกดคำของนักเรียนยังไม่ถูกต้อง ปัญหาการเขียนสะกดคำและการเขียนคำที่มา จากภาษาบาลีสันสกฤตในปัจจุบันแสดงให้เห็นว่านักเรียนมักเขียนสะกดคำผิดมาก โดยเฉพาะนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่ได้เรียนรู้คำศัพท์ต่าง ๆ มากพอสมควร ก็ยังมี ข้อผิดพลาดในการเขียน และไม่สามารถเขียนคำศัพท์เหล่านั้นได้ถูกต้อง ทั้งนี้อาจเกิดจาก สาเหตุหลายประการ เช่น การรับเอาตัวอย่างที่ผิด ๆ จากสิ่งแวดล้อมภายนอกมาเป็น แบบอย่างในการเขียนสะกดคำ โดยเฉพาะสื่อสารมวลชนและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา หนังสือพิมพ์ จะเห็นได้ว่าการเขียนสะกดคำภาษาไทยผิดอยู่เสมอ และมักถูก ปล่อยปละละเลย ไม่มีการแก้ไขให้ถูกต้อง โดยเฉพาะเรื่องการใช้อักษรพยัญชนะ การใช้ ษ , ทร และ รร (ร หัน) คำพ้องเสียง และคำประวิสรรชนีย์ การใช้คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ เป็นต้น หากไม่รีบแก้ไขจะทำให้เกิดผลเสียหายต่อบุคลากรของชาติได้ในอนาคต การเขียน สะกดคำผิดนั้นนอกจากสาเหตุดังกล่าวแล้ว ยังมีสาเหตุสำคัญอีกคือ ครูและวิธีสอนของครู เช่น ครูไม่มีวิธีการที่จะทำให้ให้นักเรียนเห็นความจำเป็นของการเรียนภาษาของตนเอง ครู ละเลยในเรื่องความเอาใจใส่ หรือครูขาดความพยายามที่จะค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ ๆ ที่ ได้ผล เช่น การผลิตอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน ไม่มีแบบฝึกเพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนสะกดคำถ้าครูสอนเพียงให้นักเรียนเขียนตามคำบอกลงใน สมุดแล้วให้นักเรียนเขียนแก้คำผิดซ้ำกันหลาย ๆ ครั้งจะก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย

ตามที่กล่าวมา วิธีสอนของครูจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ครูควรพยายามหาวิธีสอน และหากิจกรรมในการสอนเขียนสะกดคำที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดทั้งความรู้ และความสนุกสนานในการเรียนรู้ อีกทั้งเป็นการจูงใจให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชา ภาษาไทย และรักที่จะเรียนวิชาภาษาไทยสืบไป การฝึกทักษะทางภาษานั้นจะอาศัยเฉพาะ แบบเรียนและแบบฝึกในบทเรียนเพียงอย่างเดียวยังไม่พอ การสร้างแบบฝึกเพื่อฝึกทักษะ หลังจากการเรียนเนื้อหาในบทเรียนไปแล้วเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะแบบฝึกมี ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และยังเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทนอีกด้วย การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำเป็นการจัดกิจกรรมที่สนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ผู้เรียนต้องลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเองตามความสามารถ ซึ่งวิธีการเหล่านี้

จะทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาและมีความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนี้ยังปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการทำงานอย่างมีระบบระเบียบและทำงานเป็นขั้นเป็นตอน การเรียนการสอนสะกดคำนั้นต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างถูกวิธีฝึกบ่อย ๆ อย่างสม่ำเสมอ จึงจะทำให้เกิดความแม่นยำความชำนาญและความคล่องแคล่วสามารถนำความรู้และทักษะจากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้การใช้แบบฝึกยังเป็นการทบทวนความเข้าใจให้แก่เด็กและเป็นอุปกรณ์ที่ครูจะใช้พัฒนาการเขียนหรือแก้ไขข้อบกพร่องเรื่องการเขียนสะกดคำของเด็กได้อย่างหนึ่ง

จากสภาพปัญหาที่พบดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการพัฒนาทักษะด้านการเขียนคำราชาศัพท์ด้วยกระบวนการแบบฝึกทักษะคำราชาศัพท์จึงจะเป็นปัจจัยหลักที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะการเขียนคำราชาศัพท์ที่มีประสิทธิภาพให้มากขึ้นมีประโยชน์และให้มีความถูกต้องของคำราชาศัพท์ ผู้จัดทำวิจัยจึงสนใจในการทำแบบฝึกทักษะการเขียนคำราชาศัพท์มาใช้เป็นเครื่องมือในการช่วยสอนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาทักษะการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยใช้แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำและชุดแบบฝึกหัดการเขียนคำราชาศัพท์ โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีการศึกษา 2565 ของโรงเรียนศรีธรรมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1
2. กลุ่มตัวอย่าง
นักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนศรีธรรมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่ม (ศุภวัฒน์การ วงศ์ธนวิสุ และพีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์, 2552) ซึ่งเป็นห้องเรียนที่มี

นักเรียนมีปัญหาด้านเขียนสะกดคำราชาศัพท์มากที่สุด โดยพิจารณาได้จากการตรวจแบบฝึกหัด การเขียนตามคำบอก การเขียนเรียงความ เป็นต้น

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองวันละ 1 คาบเรียน รวม 10 คาบเรียน โดยใช้เวลานอกเวลาเรียนในช่วงเวลาพัก วันละ 50 นาที

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

คำที่ใช้ในการจัดทำแบบฝึกเป็นคำจากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักการใช้การเขียนคำราชาศัพท์และวรรณกรรมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องทักษะการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่องทักษะการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

6. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ก. แบบฝึกวิชาภาษาไทย

แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องทักษะการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนศรีธรรมวิทยา มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีของนักเรียนระดับประถมศึกษา คู่มือครูภาษาไทย และแบบเรียนภาษาไทย

2) ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำ รวมทั้งวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ

3) ผู้วิจัยคัดเลือกคำที่นักเรียนมักเขียนสะกดคำผิดจากทักษะการเขียนคำราชาศัพท์จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาเพื่อนำมาสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ

4) นำแบบฝึกที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยไม่ต่ำกว่า 4 ปีทุกคน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) และให้ข้อเสนอแนะ

5) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

6) พิมพ์แบบฝึกฉบับทดลอง

7) นำแบบฝึกไปทดลอง (try out) ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลการทดลองมาวิเคราะห์คุณภาพแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนคำราชาศัพท์เพื่อหาประสิทธิภาพให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 กล่าวคือระดับประสิทธิภาพของใบงานที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ คิดได้จากคะแนนปฏิบัติระหว่างเรียนรวมกัน และคะแนนสอบหลังการใช้แบบฝึก เรื่องการเขียนสะกดคำและการเขียนคำราชาศัพท์ โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากทำแบบทดสอบระหว่างเรียนด้วยใบงาน) E_2 (คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนจนจบบทเรียนทั้งหมด)

ข. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การวัดประเมินผลการเรียนรู้ และศึกษาหนังสือเรียนภาษาไทยที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในเรื่องที่ต้องการสร้างแบบทดสอบ

3) สร้างแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อโดยให้ครอบคลุมเนื้อหา และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4) นำแบบทดสอบพร้อมแบบประเมิน เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา กับจุดประสงค์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และให้ข้อเสนอแนะ

5) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้น

6) พิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับทดลอง

7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลการทดลองมาวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ โดยหาค่าความยาก (p) ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณาค่าความยากของข้อสอบมีค่าตั้งแต่ .20 ถึง .80 หาค่าอำนาจจำแนก (r) เกณฑ์ในการพิจารณาค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

8) จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้จริง

7. การทดลองใช้จริง

ผู้วิจัยนำแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนคำราชาศัพท์ที่ปรับปรุงแก้ไขจากการแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาลสุวิทย์วิทยากร ตั้งตรงจิตร 15 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 จากการทดลองได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 75.77/81.80

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้เริ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนั้นคือนักเรียนชั้นระดับประถมศึกษาจำนวน 35 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เป็นแบบทดสอบประเภทปรนัย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อต่อ 1 ชุด และจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมด 25 ชุด โดยมีการจัดการสอบออกเป็น 2 ช่วง คือการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

9. สถิติที่ใช้

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยด้วย t-test

10. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพกระบวนการ

$\sum X_1$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการวัดระหว่างเรียน

N หมายถึง จำนวนนักเรียนทั้งหมด

A หมายถึง คะแนนเต็มของแบบวัดระหว่างเรียน

E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum X_2$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการวัดหลังเรียน

11. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็น แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (one-group pretest posttest design) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538) สามารถเขียนสัญลักษณ์แทนแบบแผนการวิจัยได้ ดังนี้

E	O_1	X	O_2
-----	-------	-----	-------

เมื่อ E หมายถึง กลุ่มทดลอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

X หมายถึง การทดลองการใช้แบบฝึกเรื่องการเขียนคำราชาศัพท์

O_1 หมายถึง การทดสอบวัดผลเรื่องการเขียนสะกดคำ ก่อนการทดลอง

O_2 หมายถึง การทดสอบวัดผลเรื่องการเขียนสะกดคำ หลังการทดลอง

สมมติฐานการวิจัย

1. สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึกการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2565 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. สมมติฐานด้านสถิติ

$$H_0 : \mu_1 < \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 > \mu_2$$

ผลการวิจัย

1. ระดับการพัฒนาทักษะการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ระดับการพัฒนาทักษะการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนโรงเรียนศรีธรรมวิทยา มีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ 3.13, S.D. 0.89)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนศรีธรรมวิทยา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยใช้แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำและชุดแบบฝึกหัดการเขียนคำราชาศัพท์ โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียน มีประสิทธิภาพระดับ (E_1/E_2) ที่ระดับ 81.44/85.95 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

อภิปรายผล

ประเด็นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการพัฒนาทักษะการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียนโรงเรียนศรีธรรมวิทยา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ 3.13, S.D. 0.89) ทั้งนี้ อาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ ดังนี้ (1) การขาดการฝึกฝนที่เพียงพอ นักเรียนอาจไม่ได้รับการฝึกฝนการเขียนคำราชาศัพท์อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ขาดความคล่องแคล่วและความมั่นใจในการเขียน (2) ความซับซ้อนของคำราชาศัพท์ คำราชาศัพท์มีโครงสร้างและรูปแบบที่ซับซ้อน อาจทำให้เข้าใจและจดจำได้ยากสำหรับนักเรียน (3) การขาดแรงจูงใจ นักเรียนอาจมองไม่เห็นความสำคัญหรือประโยชน์ของการเขียนคำราชาศัพท์ (4) การขาดการสนับสนุนจากครู ครูอาจไม่ได้ให้คำแนะนำหรือการสนับสนุนที่เพียงพอในการพัฒนาทักษะการเขียนคำราชาศัพท์ของนักเรียน (5) การขาดทรัพยากรการเรียนรู้ นักเรียนอาจขาดแคลนทรัพยากรการเรียนรู้ เช่น ตำราเรียนหรือเอกสารประกอบการสอน ที่มีคุณภาพและครอบคลุมเกี่ยวกับการเขียนคำราชาศัพท์ (6) ความแตกต่างของความสามารถ นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน บางคนอาจเรียนรู้และจดจำคำราชาศัพท์ได้เร็วกว่าคนอื่น ๆ และ (7) การขาดการประเมินที่สม่ำเสมอ อาจทำให้ครูไม่สามารถติดตามความคืบหน้าของนักเรียนและให้คำติชมที่จำเป็นได้

ประเด็นที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียน มีประสิทธิภาพระดับ (E1/E2) ที่ระดับ 88.44/81.90 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด อาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ ดังนี้ ปัจจัยที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์สูง เช่น การฝึกฝนที่สม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ การใช้กลยุทธ์การสะกดคำที่หลากหลาย การมีคลังคำศัพท์ที่กว้างขวาง ความสนใจและแรงจูงใจในการเรียนรู้ การสนับสนุนจากครูและผู้ปกครอง และความแตกต่างระหว่างระดับ E_1 และ E_2 อาจเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความแตกต่างของความสามารถของนักเรียน ความยากของแบบทดสอบ และคุณภาพของการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ประภัสสร สมสถาน (2564) ที่ศึกษาเรื่อง การหาประสิทธิภาพและผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง คำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์ หมวดย่างกาย วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนานาชาติยูนิเคิลคอนคอร์ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า (1) ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปมีค่าเท่ากับ 92.00/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ (2) ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง คำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์ หมวดย่างกาย วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย

เท่ากับ 3.63 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.75 จากคะแนนเต็ม 10 สรุปได้ว่าผลการเรียนรูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เป็นคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.12 สอดคล้องกับ อานนท์ นามลาด และณัฐกฤตา นามมนตรี (2564) ที่ศึกษาเรื่อง นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เรื่องคำราชาศัพท์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทางร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องคำราชาศัพท์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง ร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.44/85.95 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) นักเรียนที่เรียนเรื่องคำราชาศัพท์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง ร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์ มีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ วุฒิชัย คำภีระยศ (2565) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง “คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด” ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.67) ความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.63) และสอดคล้องกับ กิรติ นันทพงษ์ และทรงศนัย โกวิทวิทยากร (2565) ที่ศึกษาเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนการอ่านออกเสียงและการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ผลการศึกษาพบว่า 1) งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถสำหรับชาวจีนมากที่สุด (ร้อยละ 40.90) รองลงมาคือ ชาวญี่ปุ่น (ร้อยละ 4.54) ชาวเวียดนาม (ร้อยละ 4.54) ชาวพม่า (ร้อยละ 4.54) และเป็นนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อชาวต่างชาติที่ไม่ได้ระบุเฉพาะชาติใดชาติหนึ่ง (ร้อยละ 45.45) โดยแบบแผนการวิจัยที่ใช้มากที่สุดคือ แบบการทดลองกลุ่มเดียวและวัดก่อน-หลังการทดลอง (ร้อยละ 63.63) รองลงมา คือ แบบการทดลองกลุ่มเดียววัดหลังการทดลอง (ร้อยละ 13.63) และมีการวิจัยส่วนหนึ่งที่ไม่มีการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 22.72) ส่วนกระบวนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นแบบการเลือกแบบ

เจาะจง (ร้อยละ 68.18) รองลงมาคือ การส้อมอย่างง่าย (ร้อยละ 9.09) และไม่มีกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 22.72) 2) นวัตกรรมที่ใช้พัฒนาความสามารถทางการอ่านออกเสียงและ/หรือการเขียนสะกดคำภาษาไทยมากที่สุดคือแบบฝึกทักษะ (ร้อยละ 54.54) รองลงมาคือ หนังสือแบบเรียน (ร้อยละ 22.72) ชุดกิจกรรม (ร้อยละ 9.09) สื่อการสอนจากคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 9.09) และรูปแบบการสอน (ร้อยละ 4.54) ตามลำดับ สำหรับแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ประกอบมากที่สุดคือ ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ (ร้อยละ 50) และมีการใช้กระบวนการกลุ่ม กิจกรรมเกม นิทาน ร่วมกันเชิงบูรณาการ (ร้อยละ 59.09) และ 3) การพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงและ/หรือการเขียนสะกดคำภาษาไทยในด้านขององค์ประกอบคำ มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านพยัญชนะพบมากที่สุด (ร้อยละ 36.36) รองลงมาคือ ด้านพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ (31.81) ด้านพยัญชนะควบคู่กับสระ (18.18) และน้อยที่สุดคือ ด้านสระ (ร้อยละ 13.63) ซึ่งเป็นการพัฒนาความสามารถทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพยัญชนะ ประกอบด้วย พยัญชนะต้นเดี่ยวพยัญชนะต้นควบกล้ำ อักษรนำ พยัญชนะท้าย และพยัญชนะที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับด้านสระ ประกอบด้วยสระเสียงสั้นและสระเสียงยาว สระเดี่ยว สระประสม และสระเกิน ส่วนในด้านการเขียนรูปสระ ซึ่งประกอบด้วย สระคงรูป สระเปลี่ยนรูป และสระลดรูป และสุดท้ายคือด้านวรรณยุกต์ ซึ่งทั้ง 3 ด้านนี้เป็นทักษะความสามารถที่ได้รับการพัฒนาจากงานวิจัยทั้ง 22 เรื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชุมชนุสกรรมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ. (2553). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: (พิมพ์ครั้งที่ 2). โรงพิมพ์ ชุมชนุสกรรมการเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กิริติ นันทพงษ์ และทรศนัย โกวิทยากร. (2565). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการสอน การอ่านออกเสียงและการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ. *KKU International Journal of Humanities and Social Sciences*. 12(3), 132-159.

- ประภัสสร สมสถาน. (2564). การหาประสิทธิภาพและผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง คำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์ หมวดย่างกาย วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนานาชาติยูนิคคอนคอร์ด จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*. 31(1), 1-14.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2539). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศึกษาพรจำกัด.
- วุฒิชัย คำภีระยศ. (2565). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำเรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศุภวัฒน์การ วงศ์ธนวุธ และพีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์. (2552). *สถิติพื้นฐานเพื่อผู้บริหารท้องถิ่น*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ส.เอเชียเพรส.
- สุนันทา โสรัจจ์. (2538). *การสำรวจความสามารถทางการเขียนสะกดการันต์ การศึกษามูลเหตุแห่งการเขียนผิดและแนวทางในการแก้ปัญหาเรื่องการเขียนสะกดการันต์ผิดของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย*. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2538). *กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อานนท์ นามลาด และณัฐกฤตา นามมนตรี. (2564). นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เรื่องคำราชาศัพท์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทางร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร* 9(7), 3144-3158.

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

Factors Affecting the Teaching Practices of Students Faculty of
Education Thai Language Teaching Program Yasothon Buddhist College

จิรัชญา ทองใบ*

Jirachaya Thongbai

ไกรเทพ ผลจันทร์

Kraithep Pholchan

พระมหาศุภชัย ญาณธีโร (นามแก้ว)

Phamaha Suphachai Yanateero (Namkeaw)

e-mail: patchalinmari@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่มีต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ประจำปีการศึกษา 2566 นำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัยไปบูรณาการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติการสอน เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณใช้ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 65 คน การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 20 คน เครื่องมือการวิจัย ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาที่มีต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ประกอบด้วย (1) การขาดประสบการณ์จริง (2) หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการในสถานศึกษา (3) การขาดการสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา (4) ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ (5) ความกดดันจากการประเมิน (6) การขาดแรงจูงใจ และ (7) การขาดความร่วมมือจากโรงเรียน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย (1) ปัจจัยภายในตัวนักศึกษา (2) ปัจจัยภายในสถานศึกษา (3) ปัจจัยภายนอก และ (4) ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความเครียดและความกดดัน

คำสำคัญ: การฝึกปฏิบัติการสอน, การสอนภาษาไทย, ปัจจัยที่มีอิทธิพล,
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

Abstract

This research aimed to study the issues and factors affecting the teaching practice of students from the Faculty of Education, Thai Language Teaching Program, Yasothon College of Theology, for the academic year 2023. The findings and recommendations from the research were intended to be integrated and applied in teaching and teaching practice. This is a mixed-methods research. The quantitative research involved a population and target group of 65 people, while the qualitative research involved in-depth interviews with 20 individuals. The research instruments included questionnaires and interview guides. The statistics used were percentages, means, and standard deviations. The research results revealed that the problems affecting teaching practice in schools included (1) lack of real-world experience, (2) a curriculum that does not align with the needs of the schools, (3) lack of support from academic advisors, (4) insufficient resources and facilities, (5) pressure from evaluations, (6) lack of motivation, and (7) lack of cooperation from schools. The factors influencing teaching practice included (1) internal factors within the students, (2) internal factors within the educational institutions, (3) external factors, and (4) other factors such as stress and pressure.

Keywords: Teaching practice, Thai language teaching, influential factors, Yasothon Buddhist college

บทนำ

คุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ปัจจุบันมีประเด็นและข้อสังเกตด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความชัดเจนในการกำหนดความหมายของคุณภาพและมาตรฐานสำหรับการศึกษา ซึ่งยังขาดภาพรวมที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จึงทำให้การตรวจสอบประเมินผล เพื่อเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาชาติทิศทางและขาดความเป็นระบบที่สมบูรณ์ชัดเจน

สถานศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องช่วยกันเพื่อหาวิธีการที่ดีที่สุดที่จะนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จ (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ, 2547) ส่วนที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบจะต้องช่วยกันหาทางอย่างเต็มที่ในการช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น เพราะผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพของการเรียนการสอนของครูและคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อมีการประมวลผลประเด็นเรื่องคุณภาพมีส่วนตรงกันที่สะท้อนเรื่องการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ การบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น จึงเป็นความรับผิดชอบที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น เพื่อตอบโจทย์แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 ที่ได้กล่าวว่า ครูมีปัญหาด้านคุณภาพการสอน ครูบางคนไร้ศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งมีผลต่อการศึกษาของเด็กอย่างมาก และจากการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ได้ศึกษาปัญหาการผลิตและการพัฒนาครูในระหว่างปี พ.ศ. 2542-2550 สรุปได้ว่า หลักสูตรการผลิตครูไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยผลิตและหน่วยใช้ครู คุณภาพบัณฑิตยังไม่เป็นที่พึงพอใจ ความศรัทธาในวิชาชีพครูมีน้อย ทำให้ขาดคนดี คนเก่งมาเรียนครู ทำให้ขาดครูที่มีคุณภาพ ครูบางส่วนขาดจิตสำนึกในการเป็นครู ซึ่งสอดคล้องกับการอภิปรายในที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ของ เป็รื่อง กิจรัตน์ภร ว่า การพัฒนาหลักสูตร การผลิตครู และการจัดการการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาครูยังไม่สอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคน (เยาวชน) ในสังคมและประเทศชาติ และได้สอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2546) ที่กล่าวว่า การผลิตครูจำเป็นต้องสร้างครูยุคใหม่ ซึ่งไม่ใช่ครูที่มายืนสอนหน้าชั้นเรียนโดยใช้ชอล์ก กับกระดานดำเพียงอย่างเดียวและสอนโดยการบอกให้จดหรือท่องจำอย่างในอดีต แต่จะต้องเป็นครูที่คอยช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเรียนและการจัดกิจกรรม

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ศึกษาประเด็นปัญหาและสรุปปัญหาของการจัดการเรียนการสอนของครูในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของประเทศไทย ซึ่งพบประเด็นปัญหาหลัก ๆ คือ (1) ปัญหาความเบื่อหน่ายต่อการเรียน ง่วงและหลับในห้องเรียนและเด็กไม่สนใจในการเรียน (2) ปัญหาในห้องเรียน เช่น นักเรียนเข้าห้องเรียนไม่ตรงเวลา ไม่สนใจฟังคุยเล่นคุยโทรศัพท์ ไม่ส่งงานหรือส่งงานไม่ตรงเวลา ทำข้อสอบไม่ได้หรือได้คะแนนน้อย ถามคำถามแล้วเด็กไม่มีปฏิกิริยาโต้ตอบกลับมา นักศึกษาเห็นครูเป็นเพื่อน ไม่รู้กาลเทศะ เป็นต้น (3) ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง (4)

ปัญหาจากตัวของนักเรียนและผู้ปกครอง (5) ปัญหาความไม่เสมอภาคในการได้รับบริการทางการศึกษา (6) ปัญหาในการเรียนการสอน (7) ปัญหาการไม่พูดของเด็กในชั้นเรียน (8) ปัญหาความไม่เสมอภาคในการได้รับบริการทางการศึกษา (9) ปัญหาในการเรียนการสอน (10) ปัญหาด้านครูฝึกสอน จากการสำรวจตั้งที่กล่าวมาจะพบได้ว่า การศึกษา การบริหาร การศึกษา และการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งกระบวนการผลิตครูที่มีคุณภาพเป็นหัวใจที่สำคัญต่อเยาวชนทุกระดับ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต เป็นภารกิจหลักของทุกมหาวิทยาลัยที่จะพัฒนาคนและพัฒนาประเทศ

พีระพงษ์ แสนสิง (สัมภาษณ์, 2565) ได้สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากประสบการณ์ในการฝึกสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปีการศึกษา 2558-2566 ดังนี้ (1) นักศึกษาครูหลายคนวิตกกังวลกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือการฝึกสอนเป็นอย่างมาก หลายๆ คน เลือกไม่ถูกว่าจะไปโรงเรียนไหนดี จะไปกับเพื่อนหรือจะกลับไปโรงเรียนเดิมใกล้บ้าน ใกล้ครอบครัวดี และโรงเรียนที่เราเลือกไปนั้นจะมีสภาพแวดล้อมอย่างไร ผู้บริหาร คณะครูจะเป็นมิตรกับเราหรือไม่ (2) การเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่เป็นอันดับแรก เพราะเราจะได้รับประสบการณ์และโอกาสต่าง ๆ ที่โรงเรียนขนาดเล็กไม่มี (3) ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เรียนมาช่วยเราได้แค่บางส่วนเท่านั้น นอกนั้นอาศัยประสบการณ์ตรง (4) การวางตัวของนักศึกษาฝึกสอนอย่าเลือกอยู่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้ทำตัวเป็นกลางจะดีที่สุด (5) ทำติ่มาร้อยครั้งไม่สู้ทำผิดแค่ครั้งเดียว เพราะฉะนั้น พยายามทำตัวให้ดีและน่ายกย่องอยู่เสมอ (6) ถึงแม้จะเป็นแค่ครูฝึกสอนแต่ก็ถือว่าเป็นครู จงรักษาระยะห่างกับนักเรียนอย่าสนิทสนมจนเกินไป (7) จงรับฟังคำตำหนิจากครูท่านอื่น ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เต็มความสามารถโดยเฉพาะการเตรียมการสอนช่วยได้มากเลยทีเดียว มีปัญหาให้ปรึกษาเพื่อนหรือครูพี่เลี้ยง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร เป็นสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งในระดับอุดมศึกษามีหน้าที่สำคัญ คือ การผลิตบัณฑิตเพื่อเป็นกำลังคนในสาขาวิชาการต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา โดยส่งเสริมและมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาสร้างสรรคนักศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรมระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย เปิดการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญประการ

หนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคม การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิตสามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพได้อย่างมีความสุขและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพทางสังคม เศรษฐกิจในปัจจุบัน การที่จะพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ปัจจัยหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง คือ ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่จะขับเคลื่อนพลังการปฏิรูปการศึกษา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข การเข้าใจปัญหากระบวนการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน การหาแนวทางป้องกันและแก้ไขกระบวนการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งพัฒนาแนวทางหรือเทคนิคใหม่ในการจัดการเรียนการสอนนับว่าเป็นปัญหาสำคัญของระบบการศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้สอดคล้องกันกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง และกระบวนการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน พร้อมทั้งการหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวฯ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธรใน 5 ด้าน คือ (1) ด้านรายวิชาในหลักสูตร (2) ด้านผู้สอน (3) ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน (4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และ (5) ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการหลักสูตรให้เกิดผลดีแก่ผู้เรียน นักศึกษาฝึกสอน และทำให้การปฏิบัติในการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่มีต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ประจำปีการศึกษา 2566
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปีการศึกษา 2566

3. เพื่อนำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัยไปบูรณาการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี (เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) ประชากรและกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนบรรพชิตและคฤหัสถ์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ประจำปีการศึกษา 2566 โดยกำหนดขอบเขตการศึกษากลุ่มประชากรทั้งหมด โดยการศึกษาค่าพารามิเตอร์ (parameter) จำนวน 65 รูป/คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 รูป/คน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ คือ นักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 65 รูป/คน

2) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ คือ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 13 รูป/คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaire) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปีการศึกษา 2566 แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาที่มีต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่

1) แบบสัมภาษณ์เจาะลึก แบบมีโครงสร้าง

2) การสนทนากลุ่ม การสังเกต การมีส่วนร่วมในการออกนิเทศนักศึกษา

3) การบันทึกรายละเอียดของการสัมภาษณ์ (บันทึกภาพ เสียงและอักษร)

4) การวิเคราะห์ และสรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาที่ฝึกปฏิบัติการสอน ชั้นปีที่ 2-3-4 ของหลักสูตร

2) กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือโดยการจัดทำตารางโครงสร้างและเนื้อหาเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและการปรับแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ตามระเบียบวิธีวิจัย

3) สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาที่ฝึกปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

4) นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในการวิจัย หากมีข้อบกพร่องนำมาปรับปรุงแก้ไข พร้อมทั้งนำเสนอใหม่จนกว่าจะได้ความสมบูรณ์มากที่สุด

5) นำคำถามและเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ลงความเห็นและให้คะแนนเพื่อใช้คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย (index of item-objective congruence : IOC) โดยคะแนนรายชื่อที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ดังนี้

คะแนนเท่ากับ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจหรือข้อคำถามมีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน

คะแนนเท่ากับ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถามโดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50 ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ หากผลการตรวจสอบคุณภาพขอเครื่องมือ พบว่า คำถามข้อใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ผลการตรวจสอบสรุปประเด็นโดยหาค่า IOC ได้ทั้งฉบับเท่ากับ 1.00 (ภาคผนวก)

6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 รูป/คน

เพื่อตรวจสอบความเข้าใจภาษา คำชี้แจงต่าง ๆ ของแบบสอบถาม และวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามคือค่าความเที่ยง (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970: 161 อ้างถึงในดวงดาว ทองผ่อง, 2545) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.88 (ภาคผนวก)

7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลในการวิจัย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ไม่ได้ขอจริยธรรมในการวิจัย แต่ได้อธิบายให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัย ทั้งได้เก็บแบบสอบถามไว้เป็นความลับอีกด้วย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1) ขอนหนังสืออนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์โสธร ไปมอบให้ผู้อำนวยการโรงเรียนที่นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการสอนอยู่ในปัจจุบัน เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2) ชี้แจงให้กับผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์โสธร ทุกรูป/คน ให้เข้าใจในการตอบแบบสอบถาม แล้วให้ตอบแบบสอบถามตามจำนวนของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3) เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนหลังกรอกข้อมูลเสร็จสิ้น

4) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล

1) ตรวจสอบวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการนำมาแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2) วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์โสธร ปีการศึกษา 2566 วิเคราะห์โดยหาค่าพารามิเตอร์ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

การแปลความหมายข้อมูล

ในการแปลความหมายข้อมูล (μ) ของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538) ซึ่งกำหนดไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเห็นด้วยอยู่ในมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง มีความเห็นด้วยอยู่ในมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง มีความเห็นด้วยอยู่ในปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง มีความเห็นด้วยอยู่ในน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง มีความเห็นด้วยอยู่ในน้อยที่สุด

วิเคราะห์ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปีการศึกษา 2565 โดยหาค่าร้อยละ

7. สถิติพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพื้นฐานโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้แก่สถิติพื้นฐาน ดังนี้

1) ค่าร้อยละ (percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษาโดยการใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่ต้องการหา} \times 100}{\text{จำนวนทั้งหมด}}$$

2) ค่าเฉลี่ย (μ) โดยใช้สูตร

$$\mu = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนประชากร

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$\sigma = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนทั้งหมด

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

8. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

1) หาค่าเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญและใช้ค่าดัชนี IOC (index of item-objective congruence)

2) หาอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยวิธี Item–Total Correlation โดยวิธีใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ

3) หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) (ภาคผนวก)

ผลการวิจัย

1. รายงานการแปลผลข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่มีต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ประจำปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาที่มีต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ประกอบด้วย (1) การขาดประสบการณ์จริง นักศึกษาขาดโอกาสในการฝึกปฏิบัติการสอนในห้องเรียนจริงก่อนจบการศึกษา ทำให้ขาดความมั่นใจและทักษะที่จำเป็นในการจัดการชั้นเรียน (2) หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการในสถานศึกษา หลักสูตรการสอนในมหาวิทยาลัยอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน ทำให้นักศึกษาไม่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้มีประสิทธิภาพ (3) การขาดการสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำที่เพียงพอจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการเตรียมการและดำเนินการสอน (4) ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอสถานศึกษาอาจมีทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอสำหรับการฝึกปฏิบัติการสอน เช่น ห้องเรียนที่ไม่เหมาะสม หรือขาดอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น (5) ความกดดันจากการประเมิน นักศึกษาอาจรู้สึกกดดันจากการประเมินการสอน ทำให้ไม่กล้าที่จะทดลองวิธีการสอนใหม่ๆ หรือเสี่ยงที่จะทำผิดพลาด (6) การขาดแรงจูงใจ นักศึกษาอาจขาดแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติการสอน เนื่องจากมองว่าเป็นภาระที่ต้องทำมากกว่าการเป็นโอกาสในการเรียนรู้ และ (7) การขาดความร่วมมือจากโรงเรียน โรงเรียนอาจไม่ให้ความร่วมมือในการรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอน เนื่องจากภาระงานที่มาก หรือความกังวลเรื่องคุณภาพการสอนของนักศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ประกอบด้วย (1) ปัจจัยภายในตัวนักศึกษา ได้แก่ ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาภาษาไทย, ทักษะการสอน, ทักษะการจัดการชั้นเรียน, ทักษะการประเมินผล, เจตคติและความเชื่อเกี่ยวกับการสอน และแรงจูงใจในการสอน (2) ปัจจัยภายในสถานศึกษา ได้แก่ วัฒนธรรมและบรรยากาศของโรงเรียน, การสนับสนุนจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน, ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก, หลักสูตรและแผนการสอน และนักเรียนและผู้ปกครอง (3) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายและแนวทางการศึกษาของรัฐ, บริบททางสังคมและวัฒนธรรม, เทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และ (4) ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความเครียดและความกดดัน ปัญหาส่วนตัว และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3. เพื่อนำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัยไปบูรณาการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ผู้วิจัยได้ข้อมูลสารสนเทศเชิงปริมาณ (Quantitative Data) จากงานวิจัยที่เป็นปัจจุบัน

2. รายงานการแปลผลข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

คณะผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพแบบสามเส้า (Triangulation) บนพื้นฐานของการตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์และอธิบายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยจากข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ก. ประเด็นจุดแข็ง

- 1) นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาภาษาไทยเป็นอย่างดี
- 2) นักศึกษามีทักษะในการวางแผนการสอนและการจัดการชั้นเรียน
- 3) นักศึกษามีทักษะในการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย
- 4) นักศึกษามีความมั่นใจและความกระตือรือร้นในการสอน

ข. ประเด็นจุดที่ต้องพัฒนา

- 1) นักศึกษาควรพัฒนาทักษะในการจัดการพฤติกรรมของนักเรียน
- 2) นักศึกษาควรพัฒนาทักษะในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- 3) นักศึกษาควรพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอน
- 4) นักศึกษาควรพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน

ค. ประเด็นข้อเสนอแนะ

- 1) จัดให้มีการฝึกอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการพฤติกรรมของนักเรียน
- 2) จัดให้มีการฝึกอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ของ

นักเรียน

- 3) จัดให้มีการฝึกอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอน
- 4) จัดให้มีการฝึกอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและ

ชุมชน

- 5) จัดให้มีการสังเกตการสอนและการให้คำติชมอย่างสม่ำเสมอ
- 6) จัดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาตนเองสำหรับนักศึกษาแต่ละคน

ง. ประเด็นการติดตามประเมินผล

- 1) ประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
- 2) ติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาในการพัฒนาทักษะการสอน
- 3) จัดให้มีการประชุมกับนักศึกษาเพื่อหารือเกี่ยวกับความคืบหน้าและ

ข้อเสนอแนะ

- 4) จัดให้มีการประเมินผลการสอนของนักศึกษาหลังจากจบการฝึก

ปฏิบัติการสอน

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่มีต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ประจำปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาที่มีต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ประกอบด้วย (1) การขาดประสบการณ์จริง นักศึกษาขาดโอกาสในการฝึกปฏิบัติการสอนในห้องเรียนจริงก่อนจบการศึกษา ทำให้ขาดความมั่นใจและทักษะที่จำเป็นในการจัดการชั้นเรียน (2) หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการในสถานศึกษา หลักสูตรการสอนในมหาวิทยาลัยอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน ทำให้นักศึกษาไม่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3) การขาดการสนับสนุนจากอาจารย์ที่

ปรึกษา นักศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำที่เพียงพอจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการเตรียมการและดำเนินการสอน (4) ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอสถานศึกษาอาจมีทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอสำหรับการฝึกปฏิบัติการสอน เช่น ห้องเรียนที่ไม่เหมาะสม หรือขาดอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น (5) ความกดดันจากการประเมิน นักศึกษาอาจรู้สึกกดดันจากการประเมินการสอน ทำให้ไม่กล้าที่จะทดลองวิธีการสอนใหม่ๆ หรือเสี่ยงที่จะทำผิดพลาด (6) การขาดแรงจูงใจ นักศึกษาอาจขาดแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติการสอน เนื่องจากมองว่าเป็นภาระที่ต้องทำมากกว่าการเป็นโอกาสในการเรียนรู้ และ (7) การขาดความร่วมมือจากโรงเรียน โรงเรียนอาจไม่ให้ความร่วมมือในการรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอน เนื่องจากภาระงานที่มาก หรือความกังวลเรื่องคุณภาพการสอนของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการฝึกปฏิบัติการสอนต้องใช้เวลาและประสบการณ์ที่ยาวนานพอสมควร ดังนั้น หลักสูตรควรเสริมสร้างการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริงให้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ จิรชพรรณ ชาญช่วง (2563) ที่ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในลักษณะองค์รวม มองเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาแต่ละวิชา และสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกันอย่างมีความหมาย ก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง นอกจากนี้จากการทำกิจกรรมการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือสหวิทยาการ ทำให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านความคิดเชื่อมโยง การคิดวิเคราะห์ จากการได้ลงมือปฏิบัติ มิใช่เพียงการท่องจำจากหนังสือเรียน ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูผู้สอน และเพื่อนในชั้นเรียน รวมไปถึงการมีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ประกอบด้วย (1) ปัจจัยภายในตัวนักศึกษา ได้แก่ ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาภาษาไทย, ทักษะการสอน, ทักษะการจัดการชั้นเรียน, ทักษะการประเมินผล, เจตคติและความเชื่อเกี่ยวกับการสอน และแรงจูงใจในการสอน (2) ปัจจัยภายในสถานศึกษา ได้แก่ วัฒนธรรมและบรรยากาศของโรงเรียน, การสนับสนุนจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน, ทรัพยากรและสิ่ง

อำนวยความสะดวก, หลักสูตรและแผนการสอน และนักเรียนและผู้ปกครอง (3) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายและแนวทางการศึกษาของรัฐ, บริบททางสังคมและวัฒนธรรม, เทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และ (4) ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความเครียดและความกดดัน, ปัญหาส่วนตัว, สุขภาพกายและใจ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดการศึกษาและสร้างประสบการณ์ด้านการฝึกปฏิบัติการสอนนั้นมีความเชื่อมโยงกันทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งเป็นพลวัต หลักสูตรควรออกแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูให้มีศักยภาพบนพื้นฐานของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปารีชาติ ปรีชากร (2567) ที่ศึกษาเรื่อง สถานภาพการจัดการเรียนการสอนของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพการจัดการเรียนการสอนของประเทศไทย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน (2556-2566) เป็นระยะเวลาประมาณ 10 ปี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยในขั้นตอนแรกดังนี้ การวิจัยเอกสาร (documentary research) โดยมีขอบข่ายในประเด็นที่เกี่ยวข้อง 6 ประเด็น คือ (1) ด้านการบริหารจัดการที่สนับสนุนการเรียนการสอน (2) ด้านรูปแบบหลักสูตร (3) ด้านรูปแบบการเรียนการสอน (4) ด้านการวัดและการประเมินผล (5) ด้านการพัฒนาผู้สอนและนักเรียน และ (6) ด้านสื่อหรือเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนการสอน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยแบบ EDFR (ethnographic delphi futures research) เพื่อเป็นตรวจสอบและยืนยันข้อมูลผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และใช้เทคนิค Snowball เก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถามปลายปิดชนิดประมาณค่าวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาในเชิงคุณภาพ และการใช้สถิติวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน และขอบเขตพิสัยระหว่างควอไทล์ ในเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพการจัดการเรียนการสอนของประเทศไทยมีประเด็นมาพิจารณา 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการที่สนับสนุนการเรียนการสอน ด้านรูปแบบหลักสูตร ด้านรูปแบบการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการพัฒนาผู้สอนและนักเรียน และด้านสื่อหรือเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนการสอน พบว่าแต่ละด้านมีสิ่งที่จะต้องร่วมกันพัฒนาและแก้ไขต่อไป

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพล ศรีเทพ (2567) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูสู่นวัตกรรมการสอนอย่างมืออาชีพในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ครูจำเป็นต้องพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถจัดการเรียน

การสอนที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย การสร้างครูให้เป็นนวัตกรรมการสอนอย่างมืออาชีพจะช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ในห้องเรียน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีส่วนร่วม รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งจากบทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกระบวนการพัฒนาครูสู่การเป็นนวัตกรรมการสอนอย่างมืออาชีพในยุคดิจิทัลตามแนวคิดแบบจำลอง ADDIE ภายใต้รูปแบบ KRUPRO-5G (6 ขั้นตอน) ได้แก่ (1) ความรู้ (2) การสะท้อนคิด (3) ความเข้าใจ (4) การปฏิบัติ (5) การปรับปรุงแก้ไข และ (6) การพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างคุณลักษณะครูยุคใหม่รูปแบบ 5G โดยการพัฒนาคูให้เป็นนวัตกรรมการสอนอย่างมืออาชีพในยุคดิจิทัลจะช่วยสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่โดดเด่นทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีศักยภาพในการแข่งขันในโลกยุคดิจิทัลได้

รวมทั้งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทรชัย ปานดี และบุญจันทร์ สีสันต์ (2567) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นของครูต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลสภาพที่เป็นอยู่จริงของครูต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.78) และข้อมูลสภาพที่คาดหวังของครูที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 1.04) ครูมีความต้องการจำเป็นต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการออกแบบการเรียนรู้และหลักสูตร ด้านการสนับสนุนทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน ด้านการรับฟังปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3. เพื่อนำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัยไปบูรณาการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ผู้วิจัยได้ข้อมูลสารสนเทศเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากงานวิจัยที่เป็นปัจจุบัน นำผลการวิจัยรายงานให้ผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้รับทราบ รวมทั้ง การนำสารสนเทศและข้อค้นพบจากงานวิจัยไปเป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2566) ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จิรัชพรรณ ชาญช่าง. (2563). การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง. *วารสารครุศาสตร์*. 48(3), 78-89.
- ดวงดาว ทองผ่อง. (2545). *สภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: สุริยวิทยาสาน.
- ปาริชาติ ปรีชากร. (2567). สถานภาพการจัดการเรียนการสอนของประเทศไทย. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*. 9(1), 67-85.
- ภัทรชัย ปานดี และบุญจันทร์ สีสันต์. (2567). การประเมินความต้องการจำเป็นของครูต่อการจัดการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 16(1), 167-178.
- รุ่ง แก้วแดง. (2545). *แนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- วรพล ศรีเทพ. (2567). การพัฒนาครูสู่นวัตกรรมการสอนอย่างมืออาชีพในยุคดิจิทัล. *Education Journal of Nakhon Si Thammarat Rajabhat University*. 3(1), 1-12.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2561). *สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net)*. สืบค้น 17 มิถุนายน 2565
จาก: <http://www.newonetrresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2545 - 2559)*. สืบค้น 17 มิถุนายน 2565.
จาก: <http://www.onec.go.th>.

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
Factors Affecting the Teaching Practices of Students in the Faculty of
Education Thai Language Teaching Program Yasothon Buddhist College

จีรภา คำแสน

Jeerapa Camsaen

พระมหานพรัตน์ ขนติธมโม (ศิลากุล)

Phramaha Nopparat Khantithammo (Silakul)

พีรพงษ์ แสนสิง

Pirapong Saensing

e-mail: jeerapakamsaen@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2566 และนำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัยไปบูรณาการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 50 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาของการฝึกสอนประกอบด้วย ด้านสื่อการสอนไม่พอเพียง มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$) ด้านสภาพห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36$) และด้านการวางแผนและบทบาทหน้าที่ของครู มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$) และปัจจัยที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย ความอดทน ความเข้าใจ และความเอาใจใส่ต่อผู้เรียน มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$) ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของผู้ฝึกสอน มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.41$) และความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการแก้ปัญหา มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$) ตามลำดับ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา ประกอบด้วยการสร้างแรงบันดาลใจนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนอย่างต่อเนื่อง การกำกับติดตามของคณาจารย์และครูพี่เลี้ยง การประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอนตามสภาพจริง และการมอบรางวัลแห่งความสำเร็จ

คำสำคัญ: การปฏิบัติการสอน, การสอนภาษาไทย, วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

Abstract

The objective of this research is to study the problems and factors influencing the success of teaching practice among fourth-year students majoring in Thai Language Education at the Faculty of Education for the academic year 2023. The findings and recommendations from the research will be integrated and applied to the management of teaching and the practical training of these students. The target group consists of 50 students. The statistics used in the research include percentage, mean, and standard deviation. The results revealed that the problems in teaching practice included inadequate teaching materials, which was rated at a high level ($\mu = 4.40$); an unproductive classroom environment for organizing activities, rated at a high level ($\mu = 4.36$); and planning and the role of the teacher, rated at a high level ($\mu = 4.30$). The factors contributing to the success of teaching practice included patience, understanding, and attentiveness towards students, which were rated at the highest level ($\mu = 4.65$); knowledge, expertise, and experience of the trainee, rated at a high level ($\mu = 4.41$); and creativity and problem-solving ability, rated at a high level ($\mu = 4.38$), respectively. The recommendations for improvement include continuously inspiring student teachers, close supervision by faculty and mentor teachers, real-world assessment of teaching practice, and rewarding achievements.

Keywords: Teaching Practices, Thai Language Teaching, Yasothon Buddhist College.

บทนำ

คุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ปัจจุบันมีประเด็นและข้อสังเกตด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความชัดเจนในการกำหนดความหมายของคุณภาพและมาตรฐานสำหรับการศึกษา ซึ่งยังขาดภาพรวมที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จึงทำให้การตรวจสอบประเมินผลเพื่อเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาชาติทิศทางและขาดความเป็นระบบที่สมบูรณ์ชัดเจน

สถานศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องช่วยกันเพื่อหาวิธีการที่ดีที่สุดที่จะนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จ (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ, 2564)

ส่วนที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบจะต้องช่วยกันหาทางอย่างเต็มที่ในการช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น เพราะผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพของการเรียนการสอนของครูและคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้บริหารการศึกษา เมื่อมีการประมวลผลประเด็นเรื่องคุณภาพมีส่วนตรงกันที่สะท้อนเรื่องการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ การบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น จึงเป็นความรับผิดชอบที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนทุกระดับทั้งในระบบและนอกระบบให้สูงขึ้น เพื่อตอบโจทย์แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 (www.onec.go.th) ที่ได้กล่าวว่า ครูมีปัญหาด้านคุณภาพการสอน ครูบางคนไร้ศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งมีผลต่อการศึกษาของเด็กอย่างมาก และจากการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ได้ศึกษาปัญหาการผลิตและการพัฒนาครูในระหว่างปี พ.ศ. 2542-2550 สรุปได้ว่า หลักสูตรการผลิตครูไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยผลิตและหน่วยใช้ครู คุณภาพบัณฑิตยังไม่เป็นที่พึงพอใจ ความศรัทธาในวิชาชีพครูมีน้อย ทำให้ขาดคนดี คนเก่งมาเรียนครู ทำให้ขาดครูที่มีคุณภาพ ครูบางส่วนขาดจิตสำนึกในการเป็นครู ซึ่งสอดคล้องกับการอภิปรายในที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ของ เปรื่อง กิจรัตน์ภร (2543) ว่า การพัฒนาหลักสูตร การผลิตครู และการจัดการการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาครูยังไม่สอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคน (เยาวชน) ในสังคมและประเทศชาติ และได้สอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2546) ที่กล่าวว่า การผลิตครูจำเป็นต้องสร้างครูยุคใหม่ ซึ่งไม่ใช่ครูที่มายืนสอนหน้าชั้นเรียนโดยใช้ชอล์ก (chalk) กับ กระดานดำ (chalkboard) เพียงอย่างเดียวและสอนโดยการบอกให้จดหรือท่องจำอย่างในอดีต แต่จะต้องเป็นครูที่คอยช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเรียน การจัดการกิจกรรม

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551) สะท้อนถึงประเด็นปัญหาและสรุปปัญหาของการจัดการเรียนการสอนของครูในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของประเทศไทย ซึ่งพบประเด็นปัญหาหลัก ๆ คือ (1) ปัญหาความเบื่อหน่ายต่อการเรียน ง่วงและหลับในห้องเรียนและเด็กไม่สนใจในการเรียน (2) ปัญหาในห้องเรียน เช่น นักเรียนเข้าห้องเรียนไม่ตรงเวลา ไม่สนใจฟังคุณเล่นคุโยโทรศัพท์ ไม่ส่งงานหรือส่งงานไม่ตรงเวลา ทำข้อสอบไม่ได้หรือได้คะแนนน้อยถามคำถามแล้วเด็กไม่มีปฏิกิริยาโต้ตอบกลับมา นักศึกษาเห็นครูเป็นเพื่อน ไม่รู้กาลเทศะ เป็นต้น (3) ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง (4) ปัญหาจากตัวของ

นักเรียนและผู้ปกครอง (5) ปัญหาความไม่เสมอภาคในการได้รับบริการทางการศึกษา (6) ปัญหาในการเรียนการสอน (7) ปัญหาการไม่พูดของเด็กในชั้นเรียน (8) ปัญหาความไม่เสมอภาคในการได้รับบริการทางการศึกษา (9) ปัญหาในการเรียนการสอน (10) ปัญหาด้านครูฝึกสอน จากการสำรวจดังที่กล่าวมาจะพบได้ว่า การศึกษา การบริหารการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งกระบวนการผลิตครูที่มีคุณภาพเป็นหัวใจที่สำคัญต่อเยาวชนทุกระดับ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตเป็นภารกิจหลักของทุกมหาวิทยาลัยที่จะพัฒนาคนและพัฒนาประเทศ

วรเชษฐ์ โทอิน (2566) ได้สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากประสบการณ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร จากปีการศึกษา 2560 – 2564 ดังนี้ (1) นักศึกษาครูหลายคนวิตกกังวลกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือการฝึกสอนเป็นอย่างมาก หลายๆ คน เลือกไม่ถูกว่าจะไปโรงเรียนไหนดี จะไปกับเพื่อนหรือจะกลับไปโรงเรียนเดิมใกล้บ้านใกล้ครอบครัวดี และโรงเรียนที่เราเลือกไปนั้นจะมีสภาพแวดล้อมอย่างไร ผู้บริหาร คณะครู จะเป็นมิตรกับเราหรือไม่ (2) การเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่เป็นอันดับแรก เพราะเราจะได้รับประสบการณ์และโอกาสต่าง ๆ ที่โรงเรียนขนาดเล็กไม่มี (3) ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เรียนมาช่วยเราได้แค่บางส่วนเท่านั้น นอกนั้นอาศัยประสบการณ์ตรง (4) การวางตัวของนักศึกษาฝึกสอนอย่าเลือกอยู่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้ทำตัวเป็นกลางจะดีที่สุด (5) ทำดีมาร้อยครั้งไม่สู้ทำผิดแค่ครั้งเดียว เพราะฉะนั้น พยายามทำตัวให้ดีและน่ารักอยู่เสมอ (6) ถึงแม้จะเป็นแค่ครูฝึกสอนแต่ก็ถือว่าเป็นครู จงรักษาระยะห่างกับนักเรียนอย่าสนิทสนมจนเกินไป (7) จงรับฟังคำตำหนิจากครูท่านอื่น ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เต็มความสามารถโดยเฉพาะการเตรียมการสอนช่วยได้มากเลยทีเดียว มีปัญหาให้ปรึกษาเพื่อนหรือครูพี่เลี้ยง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร เป็นสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งในระดับอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคอีสานแห่งหนึ่งที่มีหน้าที่สำคัญคือ การผลิตบัณฑิตเพื่อเป็นกำลังคนในสาขาวิชาการต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา โดยส่งเสริมและมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาสร้างสรรค่นักศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรมระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย เปิดการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคม การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิตสามารถ

พัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพได้อย่างมีความสุขและรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพทางสังคม เศรษฐกิจในปัจจุบัน การที่จะพัฒนาในด้านการ จัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้อย่างมี ประสิทธิภาพนั้น ปัจจัยหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง คือ ครูอาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษาที่จะขับเคลื่อนพลังการปฏิรูปการศึกษา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี มี ความสุข การเข้าใจปัญหากระบวนการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน การหาแนวทางป้องกัน และแก้ไขกระบวนการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งพัฒนาแนวทางหรือเทคนิคใหม่ในการ จัดการเรียนการสอนนับว่าเป็นปัญหาสำคัญของระบบการศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียน การสอนภาษาไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง และกระบวนการ แก้ไขปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน พร้อมทั้งการหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจ ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะ ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ใน 5 ด้าน คือ (1) ด้านรายวิชาในหลักสูตร (2) ด้านผู้สอน (3) ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน (4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และ (5) ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน การสอน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการหลักสูตรให้เกิดผลดีแก่ ผู้เรียน นักศึกษาฝึกสอน และทำให้การปฏิบัติในการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 ได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่มีต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปี การศึกษา 2566
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปี การศึกษา 2566
3. เพื่อนำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัยไปบูรณาการประยุกต์ใช้ในการ จัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชา การสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 3-4 วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร จำนวน 25 รูป/คน และครูพี่เลี้ยง จำนวน 25 คน รวมทั้งสิ้น 50 รูป/คน ผู้วิจัยศึกษากลุ่มเป้าหมายทั้งหมดโดยการหาค่าพารามิเตอร์ (μ)

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1) ศึกษาเอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาที่ฝึกปฏิบัติการสอน ชั้นปีที่ 4 ของหลักสูตร

2) กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือและเนื้อหาเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและการปรับแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ตามระเบียบวิธีวิจัย

3) สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาที่ฝึกปฏิบัติการสอน ชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

4) นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในการวิจัย หากมีข้อบกพร่องนำมาปรับปรุงแก้ไข พร้อมทั้งนำเสนอใหม่จนกว่าจะได้ความสมบูรณ์มากที่สุด

5) นำคำถามและเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ลงความเห็นและให้คะแนนเพื่อใช้คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยคะแนนรายชื่อที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ดังนี้

คะแนนเท่ากับ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจหรือข้อคำถามมีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน

คะแนนเท่ากับ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถามโดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50 ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำไป

ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ หากผลการตรวจสอบคุณภาพขอเครื่องมือ พบว่า ค่าถามข้อใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ผลการตรวจสอบสรุปประเด็นโดยหาค่า IOC ได้ทั้งฉบับเท่ากับ 1.00 (ภาคผนวก)

6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอน ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 รูป/คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจภาษา คำชี้แจงต่างๆ ของแบบสอบถาม และวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามคือค่าความเที่ยง (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970: 161 อ้างถึงใน ดวงดาวทองผ่อง, 2545) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.88 (ภาคผนวก)

7) จัดพิมพ์เครื่องมือแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลในการวิจัยโดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเป็นไปตามภาพประกอบที่ 1.1 ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1.1 แสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้ไม่ได้ขอจริยธรรมในการวิจัย แต่ได้อธิบายให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัย ทั้งได้เก็บแบบสอบถามไว้เป็นความลับอีกด้วย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1) ขออนุญาตและขอหนังสืออนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์โสธร ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการสอนอยู่ในปัจจุบัน เพื่อขออนุญาตใช้พื้นที่การวิจัย

2) ขออนุญาตและขอหนังสืออนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ไปยื่นต่อกลุ่มเป้าหมายการวิจัยที่ได้รับการสุ่มสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมกับเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาวิจัย

3) ชี้แจงให้กับผู้ที่ตอบแบบสอบถามให้เข้าใจในการตอบแบบสอบถามแล้วให้ตอบแบบสอบถามตามจำนวนของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

4) เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนหลังกรอกข้อมูลเสร็จสิ้น

5) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ก. ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล

1) ตรวจสอบวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) (ประเวศ เวชชะ, 2561)

2) วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์โสธร ปีการศึกษา 2566 วิเคราะห์โดยหาค่าพารามิเตอร์ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) (ประเวศ เวชชะ, 2561)

ข. การแปลความหมายข้อมูล

ในการแปลความหมายข้อมูล (μ) ของ (ประเวศ เวชชะ, 2561) ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง มีความเห็นด้วยอยู่ในมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง มีความเห็นด้วยอยู่ในมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง มีความเห็นด้วยอยู่ในปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเห็นด้วยอยู่ในน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเห็นด้วยอยู่ในน้อยที่สุด

วิเคราะห์ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปีการศึกษา 2566 โดยหาค่าร้อยละ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ก. สถิติพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพื้นฐานโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้แก่สถิติพื้นฐาน ดังนี้ (ประเวศ เวชชะ, 2561)

1) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษาโดยการใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่ต้องการหา} \times 100}{\text{จำนวนทั้งหมด}}$$

2) ค่าเฉลี่ย (μ) โดยใช้สูตร

$$\mu = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนประชากร

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$\sigma = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนทั้งหมด

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ข. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

1) หาค่าเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญและใช้ค่าดัชนี IOC (Index of Item – Objective Congruence)

2) หาอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยวิธี Item – Total Correlation โดยวิธีใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ

3) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

การแปลผลข้อมูล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่มีต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาของการฝึกสอนประกอบด้วย ด้านสื่อการสอนไม่พอเพียง มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$) ด้านสภาพห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36$) และด้านการวางแผนและบทบาทหน้าที่ของครู มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย ความอดทน ความเข้าใจ และความเอาใจใส่ต่อผู้เรียน มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$) ความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของผู้ฝึกสอน มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.41$) และความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการแก้ปัญหา มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ที่ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่มีต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาของการฝึกสอนประกอบด้วย ด้านสื่อการสอนไม่พอเพียง มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$) ด้านสภาพห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36$) และด้านการวางแผนและบทบาทหน้าที่ของครู มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$) ผลการวิจัยภาพรวมมีอยู่มนระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานการณ์การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาหรือโรงเรียนระดับต่าง ๆ จะมีบริบทและความพร้อมที่แตกต่างกันและหลังจากช่วงโรคระบาดโควิดลดลงการจัดการเรียนการสอนมีความเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับการของศึกษาของ ชมิตา เก้าเอี้ยน (2562) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนภาษาและปริชานความเชื่อด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาครู หลักสูตรครุศาสตร์ภาษาอังกฤษ - ความท้าทายต่อการจัดการศึกษาครู ใน

บริบทการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาที่ถูกมองว่าเป็นสิ่งท้าทายในการจัดการสอนแนวทางสื่อสารในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ ข้อมูลวิจัยสามารถแบ่งตามลักษณะที่เกี่ยวข้อง 4 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่นักศึกษาครูภาษาอังกฤษส่วนใหญ่จัดเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล ทำลายต่อการสอนแนวสื่อสารจากจำนวนเฉลี่ยมากไปน้อยตามลำดับดังนี้ ดังนี้ ลำดับ 1. ปัจจัยที่เกี่ยวกับครู และปัจจัยที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา และการจัดการศึกษา ลำดับ 2. ปัจจัยที่เกี่ยวกับหลักการ CLT ลำดับ 3. ปัจจัยที่เกี่ยวกับนักเรียน (2) ปริมาณปัญหาด้านการสอน ที่เกี่ยวกับการสอนภาษาแนวสื่อสาร เป็นไปในทางสนับสนุนการสอนภาษาแนวสื่อสารในระดับเล็กน้อย ทั้งก่อนและหลัง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในภาคการศึกษาที่ 1 โดยไม่พบการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนในปริมาณปัญหาโดยรวม ผลการวิจัยที่สำคัญ คือ นักศึกษาครูภาษาอังกฤษในบริบทสามจังหวัดชายแดนใต้ เผชิญความท้าทายในการสอน คล้ายกับครูมือใหม่ในบริบทการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ทั้งในไทยและหลายประเทศ และนักศึกษาครูมีความรู้ด้านการสอนแนวสื่อสาร แต่ไม่ได้มีปริมาณปัญหาด้านการสอนที่สนับสนุนแนวทางการสื่อสาร โดยเฉพาะเมื่อเผชิญสิ่งท้าทายในการปฏิบัติการสอน สอดคล้องกับการศึกษาของ สิทธิพร หาญลำพิง และคณะ (2566) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับสมรรถนะของครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอน ได้แก่ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ทักษะการประกอบวิชาชีพครู และการสนับสนุนจากสังคม ร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 33.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอน ได้แก่ ควรพัฒนาความรู้และทักษะ ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาความรู้และทักษะในเนื้อหาที่สอน ต้องค้นคว้าและปรับปรุงเนื้อหาการสอนให้เป็นไป ไปตามแนวคิดและแนวทางการศึกษาที่ทันสมัย ควรพัฒนาทักษะการสอน ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาทักษะในการสอนเชิงปฏิบัติ ซึ่งรวมถึงการวางแผนการสอน การใช้เครื่องมือและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ที่มีความสุข ควรพัฒนาทักษะการประเมินผล ครูผู้สอนควรมีทักษะในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นรายบุคคล ควรพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีทักษะในการสร้างและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาสมรรถนะทั้งในมิติทางความรู้ ทักษะ จิตใจ และจริยธรรม ควรพัฒนาทักษะสื่อสาร ครูผู้สอนควรมีทักษะการสื่อสารที่ดีในการติดต่อสื่อสารกับนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ร่วมงานทางการศึกษาอื่นๆ ควรพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ครูผู้สอนควรส่งเสริม

และสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับ การปรับตัวและเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย ความอดทน ความเข้าใจ และความเอาใจใส่ต่อผู้เรียน มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$) ความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของผู้ฝึกสอน มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.41$) และความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการแก้ปัญหา มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$) ตามลำดับ สาเหตุที่ค้นพบข้อมูลในระดับมากที่สุดนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจัยภายในบุคคล คือ ความอดทน ความเข้าใจ และความเอาใจใส่ต่อผู้เรียน ความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการแก้ปัญหานับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนานักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับการศึกษาของ ชวกิจ ทองนุ้ย พรหมณ์ และคณะ (2566) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครู พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .31) (2) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครู พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างทีม ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .34) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = .63) (3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครู มี 7 ปัจจัยกับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูมี จำนวน 28 คู่ มีค่าระหว่าง .001-.939 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 22 คู่ และ (4) ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครู ทั้ง 7 ปัจจัย สามารถอธิบายความแปรปรวนในประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูได้ร้อยละ 76.02 สอดคล้องกับการศึกษาของ ธนชัย ขุนแก้ว (2566) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ระดับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3. สมการพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ พบว่า บรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร และการบริหารแบบมีส่วนร่วม สามารถพยากรณ์การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 54.00 สร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y = 1.16 + 0.56(X5) + 0.18(X4)$ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z = 0.56(Z5) + 0.20(Z4)$

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อนำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัยไปบูรณาการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา ประกอบด้วย การสร้างแรงบันดาลใจให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนอย่างต่อเนื่อง การกำกับติดตามของคณาจารย์และครูพี่เลี้ยง การประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอนตามสภาพจริง และการมอบรางวัลแห่งความสำเร็จพร้อมนี้ คณะผู้วิจัยจะได้นำผลการวิจัยไปรายงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบและนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ดวงดาว ทองผ่อง. (2545). *สภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนัก*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชนิดา แก้วเอี่ยม. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนภาษา และปรีชาความเชื่อด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาครู หลักสูตรครุศาสตร์ภาษาอังกฤษ – ความท้าทาย ต่อการจัดการศึกษาครู ในบริบทการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. เอกสารรายงานการวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ชวกิจ ทองนุ้ยพราหมณ์ พิมพ์ประภา อมรกิจภิญญ์ และฉัญธรณ์ อมรกิจภิญญ์. (2566). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ*. *Journal of Modern Learning Development*, 8(7), 18-34.

- ประเวศ เวชชะ. (2561). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อัจฉริยะ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เป็รื่อง กิจรัตน์ภร. (2543). *การจัดองค์การอุตสาหกรรมและการผลิต*. กรุงเทพฯ: คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏพระนคร.
- ธนชัย ขุนแก้ว. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. *Journal of MCU Social Science Review*, 12(3), 84-96.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). *แนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- วรเชษฐ์ โทอิน. (2566). *เอกสารประกอบการสอน วิจัยและนวัตกรรมการเรียนรู้อัจฉริยะ*. คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2564). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำร่องขั้นพื้นฐาน*. จาก : <http://www.niets.or.th/th/>. สืบค้นเมื่อ 27 เมษายน 2566.
- สิทธิพร หาญลำพอง ยุภาพร ยุภาศ และเสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษาอำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3(4), 309-322.

บทบาทของพุทธศาสนาในการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม The Role of Buddhism in Reducing Social Inequality

พระมหาวิรุธ วิโรจโน (นิลเพชร)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

Phramaha Wiruth Wirojano (Ninpetch)

Mahamakut Buddhist University Yasothon Buddhist College

wiruth.nin@mbu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสะท้อนถึงสภาพการณ์แห่งความเหลื่อมล้ำในบริบททางสังคม ในมุมมองพระพุทธศาสนา มองความเหลื่อมล้ำทางสังคมว่าเป็นผลมาจากกรรมที่บุคคลได้กระทำไว้ในอดีตชาติ ความเหลื่อมล้ำนี้จึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและเป็นไปตามกฎแห่งกรรม ซึ่งกำหนดให้ผู้ที่ทำกรรมดีจะได้รับผลดี ส่วนผู้ที่ทำกรรมชั่วจะได้รับผลชั่ว พระพุทธศาสนายังสอนให้ผู้คนละทิ้งความยึดมั่นถือมั่นในสิ่งต่าง ๆ รวมถึงฐานะทางสังคมและความมั่งคั่ง เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงสิ่งสมมุติที่ไม่เที่ยงแท้ถาวร เมื่อละทิ้งความยึดมั่นถือมั่นได้แล้ว ผู้คนก็จะไม่รู้สึกทุกข์ร้อนกับความเหลื่อมล้ำ อย่างไรก็ตามพระพุทธศาสนาก็มิได้สนับสนุนให้ยอมจำนนต่อความเหลื่อมล้ำ แต่กลับสอนให้มุ่งเน้นการพัฒนาตนเองและการช่วยเหลือผู้อื่น โดยให้พึ่งพาตนเองและไม่หวังพึ่งผู้อื่น นอกจากนี้พระพุทธศาสนายังส่งเสริมให้ผู้คนมีเมตตาและกรุณาต่อผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ที่ยากไร้และด้อยโอกาส การช่วยเหลือผู้อื่นเหล่านี้จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสร้างสังคมที่เอื้ออาทรมากขึ้น และพระพุทธศาสนาเน้นย้ำถึงความสำคัญของการศึกษาและการพัฒนาตนเอง เพราะการศึกษาจะช่วยให้ผู้คนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการยกระดับชีวิตของตนเองและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมได้

คำสำคัญ: ความเหลื่อมล้ำ, บทบาท, พุทธศาสนา, สังคม

Abstract

This academic article intends to reflect on the state of inequality within the social context from a Buddhist perspective. Buddhism views social

inequality as the consequence of karma accumulated by individuals in past lives. This inequality, therefore, occurs naturally and follows the law of karma, which dictates that those who have performed good deeds will receive good results, while those who have committed bad deeds will suffer the consequences. Buddhism also teaches people to let go of attachments to various things, including social status and wealth, as these are merely impermanent constructs. Once one can relinquish these attachments, they will not feel distressed by inequality. However, Buddhism does not advocate surrendering to inequality but rather emphasizes self-development and helping others. It encourages self-reliance without dependence on others. Additionally, Buddhism promotes compassion and kindness toward others, especially the poor and underprivileged. Helping others in this way contributes to reducing social inequality and creating a more caring society. Moreover, Buddhism stresses the importance of education and self-development, as education provides people with the knowledge and skills necessary to elevate their own lives and reduce social inequality.

Keywords: Inequality, Role, Buddhism, Social.

บทนำ

ความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยเป็นปัญหาทางสังคมที่มีความลึกซึ้งและซับซ้อน โดยสามารถสืบย้อนไปได้ถึงยุคก่อนการปฏิรูปประเทศในช่วงศตวรรษที่ 19 ซึ่งสังคมไทยมีระบบชนชั้นที่แข็งแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบไพร่และทาสในสมัยกรุงศรีอยุธยาและต้นรัตนโกสินทร์ แม้ในภายหลังจะมีการยกเลิกระบบไพร่ทาสและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมตามการปฏิรูปและการพัฒนา แต่ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมยังคงมีอยู่ และยิ่งเพิ่มมากขึ้นในบางกรณีจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ทั่วถึง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร การบริหารทรัพยากรที่ไม่สมดุล และการกระจายอำนาจที่ไม่เป็นธรรม (กาญจนา เกียรติศิริขจร, 2555; ชนวน จามรมาน, 2563) การศึกษาของธนาคารโลก (World Bank, 2020) ระบุว่าความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจใน

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่สูงที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยผู้ที่อยู่ในระดับบนสุดของรายได้เพียง 1% ถือครองทรัพย์สินรวมกันมากกว่าครึ่งหนึ่งของทรัพย์สินทั้งหมดในประเทศ ในขณะที่ประชากรชนชั้นแรงงานยังคงเผชิญกับความยากลำบากในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการพื้นฐาน เช่น การศึกษา สาธารณสุข และที่อยู่อาศัย นอกจากนี้ การกระจายรายได้ที่ไม่สมดุลยังเป็นผลมาจากการที่เศรษฐกิจไทยเติบโตในภาคอุตสาหกรรมและการบริการ แต่ภาคเกษตรกรรมกลับได้รับประโยชน์น้อยกว่า แม้รัฐบาลจะพยายามดำเนินนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น โครงการเงินอุดหนุนและการจัดสรรทรัพยากรไปยังพื้นที่ชนบท โครงการสวัสดิการรัฐ และโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า เป็นต้น แต่ปัญหาความเหลื่อมล้ำยังคงเป็นปัญหาที่ท้าทาย และต้องศึกษาเชิงลึกและการแก้ไขปัญหาในระยะยาว สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นได้ว่าความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย ไม่ได้เป็นเพียงแค่ผลลัพธ์ของปัจจัยทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางประวัติศาสตร์ สังคม และการเมือง ที่ส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในหลายมิติ และทำให้ความเหลื่อมล้ำกลายเป็นปัญหาที่ซับซ้อนและยากที่จะถูกแก้ไขได้อย่างถาวร

ความเหลื่อมล้ำทางสังคม

การศึกษาความเหลื่อมล้ำในสังคมศาสตร์มีการพัฒนาแนวคิดและทฤษฎีหลากหลายเพื่ออธิบายปรากฏการณ์นี้ โดยแนวคิดและทฤษฎีเหล่านี้มุ่งเน้นไปที่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความไม่เท่าเทียมกันระหว่างบุคคลและกลุ่มในสังคม ความเหลื่อมล้ำ (inequality) หมายถึง สภาพของความไม่เท่าเทียมกันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มในสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น รายได้ ทรัพย์สิน การศึกษา สุขภาพ และการเข้าถึงทรัพยากรและโอกาส ความเหลื่อมล้ำสามารถวัดได้ทั้งในเชิงปริมาณ เช่น การวัดช่องว่างของรายได้ และในเชิงคุณภาพ เช่น การวิเคราะห์ความแตกต่างในการเข้าถึงบริการสาธารณะ (Atkinson, 2015) การศึกษาถึงความเหลื่อมล้ำสามารถสะท้อนได้จากมุมมองของแนวคิด ทฤษฎีทางสังคมในแวดวงวิชาการ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการกระจายรายได้ (income distribution)

แนวคิดนี้เน้นไปที่การวิเคราะห์ว่ารายได้ถูกกระจายไปยังกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมอย่างไร และผลที่เกิดจากการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ แนวคิดนี้เป็นพื้นฐานของการวัดค่าความเหลื่อมล้ำ เช่น ดัชนีจีนิ (Gini coefficient) ซึ่งใช้ในการวัดระดับความเหลื่อมล้ำทางรายได้ในสังคม (Piketty, 2014)

2. ทฤษฎีมาร์กซิสต์ (Marxist theory)

คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) เป็นนักคิดที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาความเหลื่อมล้ำ เขามองว่าความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจเป็นผลมาจากระบบทุนนิยมที่แบ่งชนชั้นระหว่างผู้ที่ถือครองปัจจัยการผลิต (ทุน) กับผู้ใช้แรงงานเพื่อเลี้ยงชีพ Karl Marx เชื่อว่าความเหลื่อมล้ำเป็นผลมาจากการเอาเปรียบในระบบเศรษฐกิจที่ผู้ถือครองทุนมีอำนาจในการควบคุมและสะสมทรัพย์สิน ในขณะที่ชนชั้นกรรมาชีพถูกกดขี่และถูกจ่ายค่าจ้างต่ำกว่าแรงงานที่แท้จริงของพวกเขา (Marx, 1867)

3. ทฤษฎีโอกาสที่ไม่เท่าเทียมกัน (inequality of opportunity):

ทฤษฎีนี้เน้นว่าความเหลื่อมล้ำไม่ได้เกิดจากความแตกต่างในความสามารถหรือความพยายามของแต่ละบุคคลเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการที่บุคคลมีโอกาสดำเนินการเข้าถึงทรัพยากรและโอกาสต่าง ๆ ที่ไม่เท่าเทียมกัน เช่น สถานะทางสังคม เพศ เชื้อชาติ หรือภูมิหลังทางครอบครัว แนวคิดนี้นำไปสู่การสนับสนุนนโยบายที่มุ่งลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา และทรัพยากรอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาชีวิต (Roemer, 1998)

4. ทฤษฎีความเหลื่อมล้ำทางสังคม (social inequality theory)

ทฤษฎีความเหลื่อมล้ำทางสังคมนี้มุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์ความเหลื่อมล้ำที่เกิดจากปัจจัยทางสังคม เช่น อำนาจ สถานะทางสังคม และการเข้าถึงทรัพยากรทางสังคม เช่น เครือข่ายความสัมพันธ์และโอกาสในการพัฒนาตนเอง มักจะอธิบายความเหลื่อมล้ำในแง่ของการสืบทอดสถานะทางสังคม (social mobility) และการแบ่งชั้นทางสังคม (social stratification) ที่ทำให้บางกลุ่มในสังคมสามารถรักษาหรือเพิ่มพูนสถานะของตนได้ในขณะที่กลุ่มอื่น ๆ ถูกกีดกันจากโอกาสเหล่านั้น (Weber, 1922)

ความเหลื่อมล้ำในมุมมองศาสนา

จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมทางวิชาการพบว่า ได้มีนักวิชาการด้านศาสนาได้สะท้อนมุมมองและแนวคิดของศาสนาต่าง ๆ ที่มีต่อการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมโดยสรุปเป็นสาระสำคัญในประเด็นดังต่อไปนี้

1. พุทธศาสนา (Buddhism)

ในมุมมองของพระพุทธศาสนา ความเหลื่อมล้ำ (inequality) ถูกมองว่าเป็นผลจากกรรมหรือการกระทำของบุคคลในอดีตชาติ ซึ่งเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นตามกฎแห่งกรรม อย่างไรก็ตาม พุทธศาสนานับว่าการละทิ้งความยึดมั่นถือมั่นในทรัพย์สินและสถานะทาง

สังคม โดยสอนให้ผู้คนมุ่งเน้นการพัฒนาจิตใจและการช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อสร้างสมดุลในสังคม การทำบุญ การให้ทานและการปฏิบัติธรรมถือเป็นวิธีการสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำและส่งเสริมความเท่าเทียม (Gethin, 1998)

2. ศาสนาคริสต์ (Christianity)

ศาสนาคริสต์มีหลักการพื้นฐานในการสนับสนุนความยุติธรรมทางสังคมผ่านความรักและความเมตตาต่อผู้อื่น หลักการนี้แสดงออกผ่านคำสอนของพระเยซูคริสต์ที่เน้นถึงความสำคัญของการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส เช่น คนยากจน คนป่วย ศาสนาคริสต์เน้นความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลและสังคมในการแก้ไขความเหลื่อมล้ำ และสนับสนุนการแบ่งปันทรัพยากรอย่างเท่าเทียม (Gutierrez, 1973)

3. ศาสนาอิสลาม (Islam)

มีหลักการเกี่ยวกับความยุติธรรมและการแบ่งปันทรัพยากรที่เข้มแข็ง เช่น การชะกาต (Zakat) ซึ่งเป็นการบริจาคส่วนหนึ่งของรายได้แก่ผู้ยากไร้และผู้ที่มีความต้องการ การกระทำนี้เป็นข้อบังคับสำหรับชาวมุสลิมและเป็นส่วนหนึ่งของหลักห้าประการของอิสลาม (five pillars of Islam) ซึ่งมุ่งเน้นการลดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจน ศาสนาอิสลามยังเน้นถึงความสำคัญของการสร้างสังคมที่ยุติธรรมและเอื้ออาทรต่อกัน (Esposito, 2003)

4. ศาสนาฮินดู (Hinduism)

ศาสนาฮินดูมีมุมมองที่ซับซ้อนเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำ โดยเชื่อว่าความเหลื่อมล้ำทางสังคมสามารถสะท้อนถึงการปฏิบัติตามธรรมะ (Dharma) ของแต่ละบุคคลในชีวิตก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม ศาสนาฮินดูยังสนับสนุนการทำบุญ การให้ทาน (Dana) และการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสเพื่อสร้างความสมดุลในสังคม หลักการของอหิงสา (Ahimsa) หรือการไม่ใช้ความรุนแรงยังส่งเสริมการปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเมตตาและความกรุณา (Gandhi, 1948)

5. ศาสนายิว (Judaism)

ในศาสนายิว การแก้ไขความเหลื่อมล้ำเป็นสิ่งที่ได้รับการส่งเสริมอย่างชัดเจนผ่านคำสอนเกี่ยวกับความยุติธรรมทางสังคม (Tzedakah) และความเมตตา ศาสนายิวเน้นการแบ่งปันทรัพยากรกับผู้ยากไร้และสนับสนุนความเท่าเทียมกันในสังคม นอกจากนี้ การให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสและการรักษาความยุติธรรมถือเป็นหน้าที่ที่มีต่อพระเจ้าและต่อมนุษย์ (Cohen, 2005)

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาทางสังคมที่ท้าทายและซับซ้อน โดยแต่ละศาสนาให้มุมมองและแนวทางที่แตกต่างกันในการเผชิญกับปัญหานี้ แม้ว่าปรัชญาและหลักการของแต่ละศาสนาจะมีความหลากหลาย แต่เป้าหมายหลักคือการสร้างสังคมที่เป็นธรรมและสมดุล โดยการลดช่องว่างระหว่างกลุ่มคนในสังคมและส่งเสริมความเท่าเทียมกัน และเมื่อพิจารณาจากมุมมองของศาสนาต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นว่าความเหลื่อมล้ำถูกมองว่าเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขผ่านการพัฒนาจิตใจและสังคม การให้ความสำคัญกับความเมตตา ความกรุณา และการแบ่งปันทรัพยากรเป็นแกนหลักของแนวคิดทางศาสนาในการลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างสังคมที่มีความยุติธรรมและสมดุล โดยไม่เพียงแต่เป็นการปฏิบัติทางศาสนาเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างความยั่งยืนให้กับสังคมในระยะยาว

พุทธศาสนากับการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

พุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือสังคมมาเป็นเวลานานหลายศตวรรษ โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาคุณธรรมและความเมตตาในหมู่ผู้คน คำสอนของพระพุทธเจ้าให้ความสำคัญกับหลักการพื้นฐานหลายประการที่สามารถนำไปใช้เพื่อสร้างสังคมที่มีความสุขและสงบสุขยิ่งขึ้น พุทธศาสนาในฐานะศาสนาที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทยและสังคมในหลายประเทศในเอเชีย มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคมและลดความเหลื่อมล้ำ พุทธศาสนาสอนถึงความเสมอภาคของมนุษย์ ไม่ว่าจะมีความสามารถอย่างไร ซึ่งแนวคิดนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพบนฉากทัศน์ (scenario) ดังนี้

1. หลักธรรมในพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการลดความเหลื่อมล้ำ

หลักกรรม (Karma)

หลักกรรมเป็นพื้นฐานของความเชื่อในพุทธศาสนา ซึ่งสอนว่า “การกระทำ” ของมนุษย์ทุกคนมีผลต่อชีวิตในปัจจุบันและอนาคต หลักการนี้สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความเสมอภาคและความยุติธรรม แม้ความเหลื่อมล้ำในชีวิตนี้อาจเป็นผลมาจากกรรมเก่า แต่พุทธศาสนาสอนให้มนุษย์สร้างกรรมดีในปัจจุบันเพื่อเปลี่ยนแปลงอนาคต นี่เป็นการส่งเสริมให้ผู้คนมุ่งมั่นในการทำกรรมดีและช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำในระยะยาว (Harvey, 2013)

อริยสัจ 4 (Four Noble Truths)

อริยสัจ 4 ประกอบด้วยทุกข์ เหตุแห่งทุกข์ ความดับทุกข์ และมรรคทางพ้นทุกข์ ซึ่งเป็นหลักธรรมที่พุทธศาสนาใช้ในการอธิบายปัญหาและการแก้ไขปัญหาชีวิต ทุกข์ที่เกิดจากความเหลื่อมล้ำทางสังคมสามารถถูกบรรเทาได้ด้วยการปฏิบัติตามมรรคมีองค์แปด (eightfold path) โดยเฉพาะในเรื่องของสมาธิและปัญญาที่ช่วยให้ผู้คนเข้าใจธรรมชาติของความเหลื่อมล้ำและสามารถหาวิธีแก้ไขปัญหาได้ (Gethin, 1998)

ทาน (Dana) และเมตตา (Metta)

พุทธศาสนาเน้นการให้ทานและการมีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ การให้ทานเป็นการแบ่งปันทรัพยากรและช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส ซึ่งช่วยลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเสมอภาคในสังคม นอกจากนี้ การฝึกเมตตา ซึ่งเป็นการปลูกฝังความรักและความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสังคมและส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข (Harvey, 2000)

2. การประยุกต์ใช้หลักธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย

บทบาทของวัดและชุมชนพุทธ

วัดในประเทศไทยไม่ได้เป็นเพียงสถานที่ทางศาสนาเท่านั้น แต่ยังเป็นศูนย์กลางของชุมชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือผู้ยากไร้และส่งเสริมความเป็นธรรมในสังคม พระสงฆ์และชาวพุทธในชุมชนมีบทบาทในการให้คำแนะนำและสนับสนุนกิจกรรมที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำ เช่น การจัดโครงการการศึกษาและการฝึกอบรมอาชีพแก่ผู้ด้อยโอกาส การจัดตั้งธนาคารข้าวหรือกองทุนชุมชนเพื่อช่วยเหลือคนในท้องถิ่น (Swearer, 2010)

การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง

หลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับแรงบันดาลใจจากพุทธศาสนา เน้นการใช้ชีวิตอย่างมีความสมดุลและไม่ฟุ้งเฟ้อ หลักการนี้ช่วยส่งเสริมการลดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนในสังคม โดยการสนับสนุนให้ผู้คนพึ่งพาตนเองและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชุมชนสามารถช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและส่งเสริมความยั่งยืนในระยะยาว (Puntasen, 2007)

การสนับสนุนการศึกษา

พุทธศาสนาให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก การศึกษาถูกมองว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาตนเองและสังคม ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำ การสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาและการฝึกอบรมทักษะต่างๆ เป็นวิธีหนึ่งที่พุทธศาสนา

ใช้ในการลดความเหลื่อมล้ำในระยะยาว วัดหลายแห่งในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษาแก่ชุมชน เช่น การจัดตั้งโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์และการจัดกิจกรรมการศึกษาต่าง ๆ (Saddhatissa, 1987)

แนวโน้มความเหลื่อมล้ำในศตวรรษที่ 21

ในศตวรรษที่ 21 ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นหนึ่งในประเด็นที่ได้รับความสนใจอย่างมากทั้งจากนักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบาย และสาธารณชนทั่วโลก ความเหลื่อมล้ำไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกัน แต่ยังคงครอบคลุมถึงการเข้าถึงทรัพยากร โอกาส และสิทธิต่างๆ ซึ่งทั้งหมดนี้มีผลต่อความเป็นอยู่ของประชากรในแต่ละประเทศและทั่วโลก แนวโน้มความเหลื่อมล้ำในศตวรรษที่ 21 สะท้อนผ่านมุมมองดังต่อไปนี้

1. ความเหลื่อมล้ำระหว่างประเทศ (Global inequality)

ในศตวรรษที่ 21 ความเหลื่อมล้ำระหว่างประเทศมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น เนื่องจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำนี้ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การค้าโลก และการกระจายตัวของทุนทางเศรษฐกิจ ประเทศที่มีการเข้าถึงเทคโนโลยีและการศึกษาที่ทันสมัยจะมีความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจมากกว่าประเทศที่ยังขาดการเข้าถึงทรัพยากรเหล่านี้ (Piketty, 2014)

2. ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

การพัฒนาเทคโนโลยีโดยเฉพาะในด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI) และระบบอัตโนมัติ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ผู้ที่มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงจะได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาเหล่านี้ ในขณะที่ผู้ที่ขาดทักษะหรือการศึกษาที่เพียงพอจะเผชิญกับความท้าทายในการทำงานและมีรายได้ที่ลดลง ผลกระทบนี้จะเพิ่มความเหลื่อมล้ำทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ (Brynjolfsson & McAfee, 2014)

3. ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (Educational inequality)

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม การเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพยังคงเป็นความท้าทายในหลายประเทศ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาและในพื้นที่ชนบท การขาดการศึกษาและการฝึกอบรมที่เหมาะสมจะทำให้

ประชากรในกลุ่มนี้เสียโอกาสในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการแข่งขันในตลาดแรงงานสมัยใหม่ ส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจยิ่งเพิ่มขึ้น (Goldin & Katz, 2008)

4. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความเหลื่อมล้ำ (Climate change and inequality):

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำในศตวรรษที่ 21 ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ภัยธรรมชาติ การสูญเสียที่อยู่อาศัย และการขาดแคลนอาหาร มักจะส่งผลกระทบต่อประชากรที่ยากจนและเปราะบางที่สุด การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อาจนำไปสู่ความยากจนที่เพิ่มขึ้นและความเหลื่อมล้ำที่รุนแรงยิ่งขึ้น (Intergovernmental panel on climate change, 2014)

5. นโยบายเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ (Economic policies and income distribution)

นโยบายเศรษฐกิจที่นำมาใช้ในศตวรรษที่ 21 จะมีผลสำคัญต่อการกระจายรายได้และความเหลื่อมล้ำในอนาคต นโยบายที่เน้นการลดภาษีให้กับกลุ่มคนรวยและบริษัทใหญ่ หรือการลดการสนับสนุนสวัสดิการสังคม อาจเพิ่มความเหลื่อมล้ำในสังคม ในทางกลับกัน นโยบายที่มุ่งเน้นการกระจายรายได้ การสร้างงาน และการสนับสนุนการศึกษาสามารถช่วยลดความเหลื่อมล้ำได้ (Stiglitz, 2012)

สรุปได้ว่าในศตวรรษที่ 21 ความเหลื่อมล้ำมีแนวโน้มที่จะเป็นประเด็นที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ปัจจัยหลายประการ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และนโยบายเศรษฐกิจ จะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดระดับความเหลื่อมล้ำในอนาคต การแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องมีการดำเนินนโยบายที่เน้นการกระจายทรัพยากรอย่างเท่าเทียม การเข้าถึงการศึกษาและเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง และการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างยั่งยืน การดำเนินการเหล่านี้จะช่วยสร้างสังคมที่มีความเป็นธรรมและยั่งยืนในอนาคต

แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านความเหลื่อมล้ำ

พุทธศาสนามีหลักธรรมและแนวคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาที่ยั่งยืน และการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทของพุทธศาสนาเน้นการสร้างความสุขทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและสังคมผ่านการปฏิบัติตามหลักธรรมและการฝึกจิตที่นำไปสู่การมีสติและปัญญา แนวทางดังกล่าวไม่เพียง

แค่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำ แต่ยังสร้างสังคมที่มีความเป็นธรรมและสันติสุข และแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการลดความเหลื่อมล้ำตามบริบททางพระพุทธศาสนา มีมรรคาและองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. หลักธรรมพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

1) หลักศีล 5 (Five Precepts)

ศีล 5 เป็นหลักธรรมพื้นฐานที่เน้นการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม และการเคารพสิทธิของผู้อื่น การปฏิบัติตามศีล 5 จะช่วยลดความขัดแย้งและสร้างคุณธรรมในสังคม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำ ศีลที่เน้นการไม่ลักขโมย และไม่เบียดเบียนผู้อื่นสะท้อนถึงการเคารพทรัพย์สินและสิทธิมนุษยชนที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาที่ยั่งยืน (Harvey, 2000)

2) หลักอริยสัจ 4 (Four Noble Truths)

อริยสัจ 4 ประกอบด้วยทุกข์ เหตุแห่งทุกข์ ความดับทุกข์ และมรรคทางพ้นทุกข์ ซึ่งสอนให้มนุษย์เข้าใจความจริงของชีวิตและใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหา การนำอริยสัจ 4 มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสังคมสามารถช่วยลดความเหลื่อมล้ำได้ โดยเฉพาะในมิติของการปรับทัศนคติและการสร้างความรู้ถึงความเสมอภาคในสังคม (Gethin, 1998)

3) หลักมรรคมืองค์แปด (Eightfold Path)

มรรคมืองค์แปดเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่ประกอบด้วยปัญญา ศีล และสมาธิ การปฏิบัติตามมรรคมืองค์แปดจะช่วยให้บุคคลและสังคมพัฒนาไปในทิศทางที่ยั่งยืน โดยเฉพาะในเรื่องของการดำรงชีวิตที่ถูกต้องและการพัฒนาสติและปัญญาเพื่อให้เกิดความเข้าใจในความเป็นธรรมชาติของสรรพสิ่ง (Rahula, 1959)

2. แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนตามบริบทพุทธศาสนา

1) การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency economy)

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่ได้รับแรงบันดาลใจจากพุทธศาสนา โดยเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ฟุ่มเฟือย การดำรงชีวิตอย่างพอเพียงช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ โดยสนับสนุนให้ประชากรสามารถพึ่งพาตนเองและใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างยั่งยืน แนวคิดนี้ยังส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความยั่งยืนในระยะยาว (Puntasen, 2007)

2) การส่งเสริมการให้ทานและการช่วยเหลือสังคม (Dana and social support)

พุทธศาสนาเน้นการให้ทานและการแบ่งปันทรัพยากรแก่ผู้ที่ยังขาดโอกาส การให้ทานไม่เพียงแต่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม แต่ยังสร้างความเป็นธรรมและความสงบสุขในชุมชน การสนับสนุนการให้ทานในชุมชนสามารถสร้างวัฒนธรรมการช่วยเหลือกัน และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (Harvey, 2000)

3) การพัฒนาการศึกษาและการฝึกอบรม (Education and training)

พุทธศาสนาให้ความสำคัญกับการศึกษาและการพัฒนาทักษะ การส่งเสริมการศึกษาในทุกกระดับสามารถช่วยลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การจัดการศึกษาในชุมชนพุทธ เช่น การสอนพระธรรมและหลักธรรมะ รวมถึงการฝึกอบรมอาชีพในวัด เป็นตัวอย่างที่ดีในการนำหลักธรรมพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการลดความเหลื่อมล้ำ (Saddhatissa, 1987)

4) การสร้างชุมชนพุทธที่ยั่งยืน (Sustainable Buddhist communities)

ชุมชนพุทธสามารถเป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืน การสร้างชุมชนที่มีความสามัคคีและเน้นการพึ่งพาตนเองช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้ ชุมชนพุทธที่ยั่งยืนจะเน้นการปฏิบัติตามหลักธรรมและส่งเสริมความสงบสุขภายในชุมชนและระหว่างชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสังคมที่เป็นธรรม (Swearer, 2010)

กล่าวโดยสรุป แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการลดความเหลื่อมล้ำตามบริบทของพุทธศาสนาเน้นการประยุกต์ใช้หลักธรรมและแนวคิดของพุทธศาสนาในการดำรงชีวิตและการจัดการสังคม การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง การส่งเสริมการให้ทานและการศึกษารวมถึงการสร้างชุมชนที่ยั่งยืน ล้วนเป็นแนวทางที่สามารถนำไปใช้ในการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างสังคมที่เป็นธรรมและยั่งยืนในระยะยาว การนำหลักธรรมเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในระดับบุคคลและชุมชนจะช่วยให้เกิดการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืนตามหลักพุทธธรรม

เอกสารอ้างอิง (Reference)

กาญจนา เกียรติศิริขจร. (2555). *เศรษฐศาสตร์การพัฒนากับความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย*.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชนวน จามรมาน. (2563). *ประวัติศาสตร์สังคมไทยกับการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2562). *รายงานการสำรวจสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนปี 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

- Atkinson, A. B. (2015). *Inequality: What Can Be Done?*. Harvard University Press.
- Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014). *The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies*. W. W. Norton & Company.
- Cohen, A. (2005). *Everyday Jewish Life in Imperial Russia*. Indiana University Press.
- Esposito, J. L. (2003). *The Oxford Dictionary of Islam*. Oxford University Press.
- Gandhi, M. (1948). *The Story of My Experiments with Truth*. Beacon Press.
- Gethin, R. (1998). *The Foundations of Buddhism*. Oxford University Press.
- Goldin, C., & Katz, L. F. (2008). *The Race between Education and Technology*. Belknap Press.
- Gutierrez, G. (1973). *A Theology of Liberation*. Orbis Books
- Harvey, P. (2000). *An Introduction to Buddhist Ethics: Foundations, Values and Issues*. Cambridge University Press.
- Harvey, P. (2013). *An Introduction to Buddhism: Teachings, History and Practices*. Cambridge University Press.
- Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (2014). *Climate Change 2014: Impacts, Adaptation, and Vulnerability*. Cambridge University Press.
- Marx, K. (1867). *Capital: Critique of Political Economy*. Volume I. Penguin Books.
- Piketty, T. (2014). *Capital in the Twenty-First Century*. Harvard University Press.
- Puntasen, A. (2007). *Buddhist Economics: Evolution, Theories and Its Application to Various Economic Subjects*. GNH Centre.
- Rahula, W. (1959). *What the Buddha Taught*. Grove Press.
- Rawls, J. (1971). *A Theory of Justice*. Harvard University Press.
- Roemer, J. E. (1998). *Equality of Opportunity*. Harvard University Press.

- Saddhatissa, H. (1987). *Buddhist Ethics: Essence of Buddhism*. Wisdom Publications.
- Stiglitz, J. E. (2012). *The Price of Inequality: How Today's Divided Society Endangers Our Future*. W. W. Norton & Company.
- Swearer, D. K. (2010). *The Buddhist World of Southeast Asia*. SUNY Press.
- Weber, M. (1922). *Economy and Society*. University of California Press.
- World Bank. (2020). *Thailand Economic Monitor: Inequality in Thailand*.

หลักเกณฑ์และวิธีส่งต้นฉบับการเสนอบทความ
เพื่อลงตีพิมพ์ในวารสาร มจร ยศสุนทรปริทรรศน์
(Journal of MBU Yotsunthon Review)

---

1. นโยบายการพิจารณาถ้อยแถลงบทความ

1.1 บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ ต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน

1.2 บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ ต้องเป็นบทความที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพทางวิชาการ และมีประโยชน์ในเชิงทฤษฎีหรือเชิงปฏิบัติ โดยผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ จำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน ขึ้นไปตอบบทความและเป็นผู้มีผลงานทางวิจัยอย่างต่อเนื่อง

1.3 กองบรรณาธิการอาจส่งผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิให้ผู้เขียนแก้ไขเพิ่มเติม หรือพิมพ์ต้นฉบับใหม่แล้วแต่กรณี

1.4 กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการตรวจแก้ไขรูปแบบบทความที่ส่งมาตีพิมพ์

1.5 การยอมรับเรื่องที่ตีพิมพ์เป็นสิทธิของกองบรรณาธิการ และกองบรรณาธิการจะไม่รับผิดชอบในเนื้อหา หรือความถูกต้องของเรื่องที่ส่งมาตีพิมพ์ทุกเรื่อง

2. การเตรียมต้นฉบับ

2.1 **ขนาดของต้นฉบับ** พิมพ์หน้าเดียวบนกระดาษ A4 โดยกั้นหน้าด้านบนกับด้านซ้าย เท่ากัน 1.5 นิ้ว หรือ 3.8 เซนติเมตร ส่วนกั้นด้านขวาและด้านล่างเท่ากัน 1 นิ้ว หรือ 2.5 เซนติเมตร

2.2 **รูปแบบอักษรและการจัดวางตำแหน่ง** ใช้รูปแบบอักษร TH Sarabun PSK พิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word ระยะระหว่างบรรทัดเป็นแบบบรรทัดเดี่ยว (Single Space) โดยใช้ขนาด ชนิดของตัวอักษร รวมทั้งการจัดวางตำแหน่ง ดังนี้

1) **ชื่อเรื่อง** (ภาษาไทย) ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกลางหน้ากระดาษ

2) **ชื่อเรื่อง** (ภาษาอังกฤษ) ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกลางหน้ากระดาษ

3) **ชื่อผู้เขียน** เว้น 1 บรรทัด ขนาด 12 ชนิดตัวอักษรธรรมดา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษขวาใต้ชื่อเรื่อง

4) **ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา/ผู้วิจัยร่วม** ขนาด 12 ชนิดตัวอักษรธรรมดา ขีดขอบกระดาษขวา ต่อจากชื่อผู้เขียน/ผู้วิจัยคนที่ 1 ตามลำดับ

5) **หัวข้อใหญ่ในบทความ** ขนาด 16 ชนิดตัวอักษรหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษซ้าย ก่อนขึ้นหัวข้อต่อไป เว้น 1 บรรทัด และจัดย่อหน้าเป็นแบบกระจายแบบไทย

6) **หัวข้อย่อย** เว้นระยะห่างตามลำดับของแท็บหยุด ขนาด 16 ชนิดตัวอักษรหนา

7) **รายการอ้างอิง** เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA citation Styls

8) **จำนวนหน้า** ต้นฉบับควรมีความยาวไม่เกิน 7-9 หน้า

3. การเรียงลำดับเนื้อหาต้นฉบับ

เนื้อหา ภาษาไทยที่มีคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ควรแปลเป็นภาษาไทยให้มากที่สุด (ในกรณีคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นคำเฉพาะที่แปลไม่ได้หรือแปลแล้วไม่ได้ความหมายชัดเจน ให้ทับศัพท์ได้) และควรใช้ภาษาที่ผู้อ่านเข้าใจง่าย ชัดเจน หากใช้คำย่อต้องเขียนคำเต็มไว้ครั้งแรกก่อน เนื้อหาต้องเรียงลำดับดังนี้

3.1 บทความวิจัย

1) **ชื่อเรื่อง** สั้น กระชับและชัดเจน ความยาวไม่ควรเกิน 100 ตัวอักษร ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้นำชื่อเรื่องภาษาไทยขึ้นก่อน

2) **ชื่อผู้เขียน** เป็นภาษาไทยและระบุตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)

3) **บทคัดย่อ** เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ABSTRACT) เขียนสรุปสาระสำคัญของเรื่อง อ่านแล้วเข้าใจง่าย ความยาวไม่ควรเกิน 350 คำ หรือ 15 บรรทัด โดยให้นำบทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อน บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (ABSTRACT) ซึ่งแปลจากบทคัดย่อภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษต้องมีเนื้อหาตรงกัน ใช้อักษรตัวตรง จะใช้ตัวเอนเฉพาะคำศัพท์วิทยาศาสตร์

4) **คำสำคัญ** เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 3-5 คำ โดยให้คำสำคัญภาษาอังกฤษตรงกับคำสำคัญภาษาไทย

5) บทนำ เป็นส่วนของเนื้อหาที่บอกความเป็นมาและเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัยและควรอ้างอิงงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

6) วัตถุประสงค์ ใช้ชี้แจงถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษา

7) วิธีการดำเนินงานวิจัย ควรอธิบายวิธีดำเนินการวิจัย โดยมีหัวข้อ ดังนี้

7.1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ให้กล่าวถึงกลุ่มประชากร วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ที่มาของกลุ่มตัวอย่าง แหล่งที่มาของข้อมูล

7.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

7.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

7.4) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

8) สรุปผล สรุปผลที่ได้จากการวิจัยเป็นลำดับอาจแสดงด้วยตารางกราฟ แผนภาพประกอบการอธิบาย ทั้งนี้ ถ้าแสดงด้วยตาราง ควรเป็นตารางแบบไม่มีเส้นขอบ ตารางด้านซ้ายและขวา หัวตารางแบบธรรมดาไม่มีสี ตารางควรมีเฉพาะที่จำเป็น ไม่ควรมีเกิน 5 ตาราง สำหรับรูปภาพประกอบควรเป็นรูปภาพ ขาวดำ ที่ชัดเจนและมีคำบรรยายได้ภาพ กรณีที่จำเป็นอาจใช้ภาพสีได้

9) อภิปรายผล การอภิปรายผลการวิจัยว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่อย่างไร และควรอ้างทฤษฎีหรือเปรียบเทียบการทดลองของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องประกอบ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นด้วยตามหลักการหรือคัดค้านทฤษฎีที่มีอยู่เดิม

10) ข้อเสนอแนะ

10.1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

10.2) ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

10.2) ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

11) ตาราง รูปภาพหรือแผนภูมิ ควรคัดเลือกเฉพาะที่จำเป็นและต้องมีคำอธิบายสั้นๆ แต่สื่อความหมายได้สาระครบถ้วน ในกรณีที่เป็นการอ้างอิงคำอธิบายต้องอยู่ด้านบน ในกรณีที่เป็นรูปภาพหรือแผนภูมิ คำอธิบายต้องอยู่ด้านล่าง

12) รายการอ้างอิง เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA citation Styles ให้เริ่มต้นด้วยเอกสารอ้างอิงภาษาไทยก่อนแล้วตามด้วยเอกสารภาษาต่างประเทศหากผู้เขียนมีมากกว่า 3 คน ให้ใส่ชื่อคนแรกแล้วตามด้วย “และคณะหรือ and others”

3.2 บทความวิชาการ

1) ชื่อเรื่อง ควรสั้น กะทัดรัด และชัดเจน ความยาวไม่ควรเกิน 100 ตัวอักษร ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้นำชื่อเรื่องภาษาไทยขึ้นก่อน

2) ชื่อผู้เขียน เป็นภาษาไทยและระบุตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)

3) บทคัดย่อ เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ABSTRACT) เขียนสรุปสาระสำคัญของเรื่อง อ่านแล้วเข้าใจง่าย ความยาวไม่ควรเกิน 350 คำ หรือ 15 บรรทัด โดยให้นำบทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อน บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (ABSTRACT) ซึ่งแปลจากบทคัดย่อภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษต้องมีเนื้อหาตรงกัน ใช้อักษรตัวตรง จะใช้ตัวเอน เฉพาะคำศัพท์วิทยาศาสตร์

4) คำสำคัญ เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คำ โดยให้คำสำคัญภาษาอังกฤษตรงกับคำสำคัญภาษาไทย

5) เนื้อหา มีองค์ประกอบดังนี้

5.1) บทนำ ความน่าสนใจของเรื่องที่น่าเสนอ ก่อนเข้าสู่เนื้อหา

5.2) เนื้อความ ควรนำเสนอพัฒนาการของเรื่องได้อย่างน่าสนใจและเนื้อเรื่องมีเนื้อหาทันสมัยเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

5.4) บทสรุป ควรย่อเฉพาะข้อมูลในเนื้อความให้สั้น ได้เนื้อหาสาระของเนื้อความครบถ้วน

5.3) เอกสารอ้างอิง ให้ระบุเฉพาะเอกสารที่ผู้เขียนบทความได้นำมาอ้างอิงในบทความวิชาการอย่างครบถ้วน โดยใช้ระบบการอ้างอิง APA citation styles

3.3 บทวิจารณ์หนังสือ

1) ข้อมูลทางบรรณานุกรม/อ้างอิง

2) ชื่อผู้วิจารณ์

3) บทวิจารณ์

4. ตัวอย่างการเขียนรายการอ้างอิง

หนังสือ

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์, เมืองที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์.

จรัสศรี รุ่งรัตนอุบล. (2565). **เทคนิคเหมืองข้อมูล**. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.

Norman, D, A. (2002). **The design of everyday things**. New York, NY: Basic books.

วารสาร

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่พิมพ์ (ฉบับที่), หน้า.

วิชัย พานิชย์สวาย, สุมณ ไวยบุญญา, พัชรพร ศุภกิจ, และรัตนกร หลวงแก้ว. (2562). ผลของการใช้บทเรียน

PISA ที่มีต่อความสามารถด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. *วารสารการวิจัยพัฒนาชุมชน (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 12(3), 133-160.

Rinke, C. R. (2011). Career trajectories of urban teachers: A continuum of perspectives, participation, and plans shaping retention in the educational system. *Urban Education*, 46(4), 639-662.

หนังสือแปล

ชื่อผู้แต่งต้นฉบับ. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่องที่แปล [ชื่อต้นฉบับ] (ชื่อผู้แปล, แปล). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. หรือ พ.ศ.)

แบร์รี สมาร์. (2555). *มิเชล ฟูโกต์ [Michel Foucault] (จามะรี เชียงทอง และสุนทร สราญจิต, แปล)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. 1994).

E-book

ผู้แต่ง 1. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่อง (พิมพ์ครั้งที่). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. จาก หรือ from <http://www.xxxxxxx>

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ. (2562). *พฤติกรรมสุขภาพ : แนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้*. (พิมพ์ครั้งที่ 3).

พิชณู โลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรัตนนคร. สืบค้นจาก <https://www.ookbee.com>

Haslam, S. (2003). *Research Methods and Statistics in Psychology (SAGE Foundations of Psychology series)*. [Kindle DX version]. Retrieved from <http://www.amazon.com>

วิทยานิพนธ์

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์. สถานที่พิมพ์: ชื่อสถาบันศึกษา.
วันชนะ จูบรรจง. (2560). ระบบสนับสนุนการประมาณการสัมผัสแคดเมียมผ่าน
การบริโภคอาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร
Darling, C. W. (1976). *Giver of due regard: The poetry of Richard Wilbur*.
Unpublished doctoral dissertation, University of Connecticut, USA.

รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง./ (ปีพิมพ์) ./ชื่อเรื่อง (รายงานผลการวิจัย) ./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.
พินิจทิพย์มณี. (2553). การวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการตายของ
ประเทศไทย (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

รายงานการประชุม

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเอกสารรวมเรื่องที่ได้จากรายงานการ
ประชุม. วันเดือนปีที่จัด. สถานที่จัด. สำนักพิมพ์. หน้า.
กรมวิชาการ. (2538). การประชุมปฏิบัติการรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน.
25-29 พฤศจิกายน 2528 ณ วิทยาลัยครูมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. กรุงเทพฯ:
ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. 7-8.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1991). A motivational approach to self:
Integration in personality.

In R. Densifier (Ed.), *Nebraska Symposium on Motivation: Vol.38. Perspectives on
Motivation*. Lincoln: University of Nebraska Press. 237-288.

สื่ออินเทอร์เน็ต/ Website

ชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง. (ปี เดือน วันที่เผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต). ชื่อเรื่อง/
ชื่อบทความ. วันที่สืบค้น : URL:http://
สรญา แสงเย็นพันธ์. (2566). 10 เว็บไซต์จับคู่สี ออกแบบงานได้สวยทันตา.
สืบค้น 5 มกราคม 2566,
จาก <https://www.nupress.grad.nu.ac.th/จับคู่สี/>

Wollman, N. (1999). *Influencing attitudes and behaviors for social change*. Retrieved from <http://www.radpsynet.org/docs/wollman-attitude.html>.

การสัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์./ (ปีสัมภาษณ์./เดือน/วันที่)./ตำแหน่ง(ถ้ามี)./สัมภาษณ์.
กตัญญู แก้วหานาม. (2565, มีนาคม 21). ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
สัมภาษณ์.

ราชกิจจานุเบกษา

ชื่อประกาศ. (วัน เดือน ปี ที่ประกาศ). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ xxx ตอนที่ xx,
หน้า x-xx.

กฎกระทรวง กำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐาน หลักเกณฑ์
และวิธีการ ในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2563. (12 พฤศจิกายน
2563). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 137 ตอนที่ 94 ก, หน้า 7-11.

Mahamakutbuddhist University Yasothon Buddhist College

“ระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์”

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
เลขที่174 หมู่ 3 ถนนวาริราชเดช ตำบลทุ่งแต้
อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร 35000
โทร. 045-756859-60 www.ybc.mbu.ac.th

Facebook:

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร